اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

چهارشنبه
• ۸ آذر ۱۴۰۲
• ۱۵ جمادی‌الاولی ۱۴۴۵
• ۲۹ نوامبر ۲۰۲۳

• سال سی‌وپنجم شماره پیاپی ۳۷۷۶ • دوره جدید سال دهم شماره ۲۴۵۸ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

تولید خودرو هوشمند پس از خودروهای برقی

وزیر صنعت، معدن و تجارت با اشاره به نقش برجسته رئیس‌جمهوری برای حل مشکلات مربوط به تایید استاندارد تولیدات برقی شرکت‌های مختلف ایرانی، گفت با جدیت به‌دنبال نوآوری و خلاقیت برای تولید خودرو هوشمند و هوشمندسازی کل صنعت هستیم. عباس علی‌آبادی در آیین افتتاح نخستین خط تولید انبوه اتوبوس برقی، افتتاح این خط تولید را در مسیر طرح برقی‌سازی ناوگان حمل‌ونقل بسیار با اهمیت دانست و افزود: مهم‌ترین راهکار برای حفاظت محیط زیست، برقی‌سازی حمل‌ونقل بوده که تولید این خودروها، اقتصادی و سازگار با محیط‌زیست است. از سال ۲۰۱۹ اختصاص جایزه نوبل به موضوع باتری لیتیومی، توجهات را مجدد به این سمت برده و نقطه عطفی در مسیر تولید خودرو برقی شد.

۲

پرونده

افزایش سن بازنشستگی با هدف کاهش ناترازی صندوق‌ها

جبران سوءمدیریت از جیب مزدبگیران!

۴-۶-۹-۱۰-۱۱-۱۳

عکس: آیدا فریدی

چهره

دولت دنبال سختگیری مالیاتی نیست

۲

گفت‌وگو

افزایش سن بازنشستگی مسکنی موقت است

۱۲

گزارش روز

بازار ۲۰ میلیارد دلاری در چنگ رقبا

عراق بازاری ۴۰ میلیون نفری است که طولانی‌ترین مرز خاکی را با ایران دارد و در بلندمدت می‌تواند به یکی از مقاصد عمده کالاهای صادراتی ایران تبدیل شود. ایران و عراق دارای ۱۴۵۰ کیلومتر مرز مشترک هستند که در زمینه بازرگانی یک مزیت بی‌نظیر است. در طول این مرز ۱۴۵۰ کیلومتری ۱۷ معبر گمرکی و بازارچه مرزی قرار دارد که از آنها برای مبادله کالا بین دو کشور استفاده می‌شود. تجارت ایران با عراق به‌عنوان دومین شریک تجاری ایران بعد از چین اهمیت زیادی دارد، اما در زمینه حضور در این بازار نباید از چین و ترکیه به‌عنوان رقبای اصلی غافل شد. چندی پیش مهدی ضیغمی، رئیس سازمان توسعه تجارت ایران، هدف میان‌مدت تجارت با عراق را ۲۰ میلیارد دلار و هدف بلندمدت را ۴۰ میلیارد دلار عنوان کرد. البته رضا رحمانی، وزیر صنعت، معدن و تجارت دولت دوم روحانی نیز در سال ۹۸ از برنامه‌ریزی برای تجارت ۲۰ میلیارد دلاری ایران با عراق تا پایان سال ۱۴۰۰ خبر داده بود. براساس آمار میزان صادرات ایران به عراق در سال ۱۴۰۱ به ۱۰ میلیارد و ۲۳۶ میلیون دلار رسید که رقمی بی‌سابقه است، زیرا به‌دلیل فاصله زیاد بین صادرات و واردات از عراق، این کشور تمایلی به برقراری تجارت آزاد ندارد. بر همین اساس با برقراری توازن تجاری می‌توان به افزایش مراودات تجاری ایران و عراق امید داشت.

ایران برای حفظ بازار عراق باید چه اقداماتی انجام دهد؟

۸

بیمه سامان
Saman Insurance

بیمه عمر و تشکیل سرمایه
روی زندگیت سرمایه‌گذاری کن

- صدور آنلاین بیمه عمر و تشکیل سرمایه
- ارائه خدمات بیمه‌گری به‌صورت آنلاین
(درخواست وام، بازخرید و برداشت از اندوخته)
- برداشت خودکار حق‌بیمه از حساب بانکی بیمه‌گذار (Direct Debit)

با اسکن QR Code بیمه‌نامه خود را دریافت کنید.

جهت کسب اطلاعات بیشتر و مشاوره رایگان می‌توانید به وب‌سایت شرکت بیمه سامان به نشانی www.si24.ir مراجعه یا با شماره تلفن ۸۹۴۳ - ۰۲۱ تماس حاصل فرمایید.

بارز

برادر ارجمند
جناب آقای دکتر حسین فرهیدزاده

با سلام و تحیت

ضمن تقدیر و تشکر از جنابعالی و سازمان حمایت از تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان در سال «مهار تورم و رشد تولید» که با حمایت‌های بی‌دریغ خود از این گروه صنعتی بارز مستوجب رفع التهاب بازار لاستیک کشور گردیده‌اید، امید است با استمرار حمایت‌های مسئولین کشوری و استانی با تکمیل طرح‌های توسعه‌ای در آینده نزدیک شاهد رفع نیازهای داخلی و ورود به بازارهای جهانی باشیم.

گروه صنعتی بارز (شرکت سهامی عام)

چهره

تولید خودرو هوشمند پس از خودروهای برقی

وزیر صنعت، معدن و تجارت با اشاره به نقش برجسته رئیس‌جمهوری برای حل مشکلات مربوط به تایید استاندارد تولیدات برقی شرکت‌های مختلف ایرانی، گفت که با جدیت به‌دنبال نوآوری و خلاقیت برای تولید خودروی هوشمند و هوشمندسازی کل صنعت هستیم.

به گزارش وزارت صنعت، معدن و تجارت، عباس علی‌آبادی در آیین افتتاح نخستین خط تولید انبوه اتوبوس برقی، افتتاح این خط تولید را در مسیر طرح برقی‌سازی ناوگان حمل‌ونقل بسیار با اهمیت دانست و افزود: مهم‌ترین راهکار برای حفاظت محیط زیست، برقی‌سازی حمل‌ونقل بوده که تولید این خودروها، اقتصادی و سازگار با محیط‌زیست است.

وزیر صمت با اشاره به روند تولید خودروهای برقی از ۲ قرن پیش تا به امروز، ادامه‌داد: از سال ۲۰۱۹ با اختصاص جایزه نوبل به موضوع باتری لیتیمی، توجهات را مجدد به این سمت پیش برده و نقطه عطفی در مسیر تولید خودروی برقی شد. البته برقی‌سازی حمل‌ونقل در دنیا دنبال می‌شود و امروز در نروژ بیش از ۸۵ درصد خودروها برقی هستند.

وی با اشاره به نقش برجسته رئیس‌جمهوری برای حل مشکلات مربوط به تایید استاندارد تولیدات برقی شرکت‌های مختلف ایرانی بعد از بازدید از مپنا، اظهارکرد: با تدبیر رئیس جمهور، مسیر تولید انبوه و تجاری‌سازی تولیدات خودروی برقی ایرانی فراهم شد.

علی‌آبادی، با قدردانی از همراهی مجلس شورای اسلامی، وزارت نفت و بانک مرکزی برای بهره‌مندی بهتر و بیشتر کشور از برقی‌سازی ناوگان حمل‌ونقل، تصریح‌کرد: قوانین مربوط به خودروهای برقی در مجلس وجود دارد و باید با همت نمایندگان مجلس موضوعات جدید پسینی نیز به آن اضافه شود.

وی با بیان اینکه با فاصله گرفتن از قیمت‌گذاری دستوری باید به‌دنبال پیشرفت و توسعه در این حوزه باشیم، خاطرنشان‌کرد: امروز دیگر نگران گسترش و تثبیت تولید و واردات خودروی برقی نیستیم، اما با جدیت دنبال نوآوری و خلاقیت برای تولید خودروی هوشمند و هوشمندسازی کل صنعت هستیم.

وزیر صمت یادآور شد: اقدام برای برقی‌سازی حمل‌ونقل به تنهایی امکان‌پذیر نیست، اما وقتی دست به‌دست هم دهیم در بخش‌های مختلف مجلس، دولت و مردم موفق خواهیم شد.

وی همچنین گفت: فرهنگ‌سازی استفاده از خودروهای برقی و بیان مزیت‌ها و قابلیت‌های استفاده از خودروهای عمومی و شخصی برقی، امر بسیار مهمی است که باید با مشارکت و همکاری همه دستگاه‌ها و ارائه مشوق‌های لازم محقق شود.

علی‌آبادی با تبریک به همه مدیران و کارکنان ایران‌خودرو و مردم ایران برای به ثمر نشستن افتتاح خط تولید انبوه اتوبوس برقی به‌عنوان یکی از مهم‌ترین زمینه‌های برقی‌سازی ناوگان حمل‌ونقل، بیان‌داشت: جشن شکوفایی، یک نوآوری است که در صنعت و اقتصاد کشور رقم می‌زنیم و از کسانی که این موضوع را ادامه می‌دهند تشکر ویژه دارم.

سیاست وزارت صمت

تولید و توسعه خودروهای برقی یکی از سیاست‌های وزارت صنعت، معدن و تجارت است که در دولت سیزدهم به طور جدی پیگیری می‌شود و طبق اعلام مسئولان قرار است به زودی ۱۰۰ هزار دستگاه تاکسی برقی وارد تهران شود.

خودروهای برقی دارای مزایایی از جمله کاهش سوخت فسیلی، آلودگی هوا و سایر موارد است که در کشورهای توسعه یافته مورد استفاده قرار گرفته است اکنون نیز در کشورمان این موضوع در دولت سیزدهم به طور جدی پیگیری می‌شود.

همچنین طبق ماده نهم قانون هوای پاک، وزارت کشور موظف است با همکاری وزارتخانه صمت، به نوسازی ناوگان حمل‌ونقل عمومی شهری با اولویت شهرهای بالای ۲۰۰ هزار نفر جمعیت را ظرف مدت ۵ سال از محل منابع درآمدی ماده ۶ این قانون از طریق کمک بلاعوض یارانه تسهیلات یا صفر نمودن سود بازرگانی واردات خودروهای برقی ـ بنزینی (هیبریدی) و خودروهای الکتریکی و موتورسیکلت برقی به انجام برساند.

در همین زمینه اقداماتی از سوی وزارت صمت، نیرو، نفت و شهرداری تهران برای واردات خودروهای برقی صورت گرفته است.

ورود تاکسی‌ها و اتوبوس‌های برقی از مهم‌ترین مواردی است که در حال بررسی و پیگیری است و طبق اعلام وزیر صنعت، معدن و تجارت، به زودی ۱۰۰ هزار تاکسی برقی وارد تهران خواهد شد.

نیروی دریایی ارتش، ظرفیت بزرگ نظام و کشور

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای فرمانده کل قوا ظهر امروز در دیدار فرمانده کل ارتش و جمعی از فرماندهان نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی با اشاره به ظرفیت‌های فراوان در نیروی دریایی ارتش به‌خصوص ظرفیت این نیرو برای کمک به اجرای سیاست‌های اقتصاد دریا محور، بر لزوم کشف ظرفیت‌های جدید به‌منظور افزایش اقتدار نظام و کشور و همچنین ایجاد نشاط و امید در جامعه تاکید کردند.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری، رهبر انقلاب اسلامی در این دیدار که به مناسبت ۷ اذر روز نیروی دریایی ارتش برگزار شد، ۷ آذر را یک روز تاریخی و فراموش نشدنی خواندند و افزودند: این روز باید به‌عنوان روز فداکاری نیروی دریایی ارتش معرفی شود.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای پیشرفت‌های نیروی دریایی ارتش از ابتدای انقلاب تاکنون را چشمگیر و غیرقابل باور خواندند و گفتند: در سال‌های اول انقلاب حضور نیروی دریایی ارتش فراتر از آب‌های سرزمینی غیرقابل تصور بود اما اکنون نیروی دریایی ارتش با قدرت و صلابت سفر ۳۶۰ درجه به دور دنیا انجام می‌دهد و با سربلندی به کشور باز می‌گردد.

ایشان افزودند: یک روزی تصور نمی‌شد که نیروی دریایی ارتش امکان حضور در دریای خزر داشته باشد اما اکنون در سواحل دریای خزر ناوشکن ساخته و در آنجا به آب انداخته می‌شود.

رهبر انقلاب اسلامی با تاکید بر ارتقای بیش از پیش توان و آمادگی‌های رزمی نیروی دریایی ارتش با استفاده از ظرفیت‌های این نیرو خاطرنشان کردند: یکی از ظرفیت‌های نیروی دریایی ارتش که می‌تواند موجب ایجاد امید و نشاط در میان جوانان شود، زمینه‌سازی برای امکان بازدید اردوهای راهیان پیشرفت از کارخانه‌ها و توانمندی‌های این نیرو است.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای خاطرنشان کردند: باید تلاش شود تا نیروی دریایی ارتش یک نیروی راهبردی، به صورت جامع باشد.

در این دیدار امیر دریادار ایرانی فرمانده نیروی دریایی ارتش ضمن ارائه گزارشی از توانمندی‌ها و فعالیت‌های این نیرو، از ابلاغ سیاست‌های توسعه دریا محور تشکر و قدردانی و بر آمادگی نیروی دریایی ارتش برای کمک به اجرای این سیاست‌ها تاکید کرد. فرمانده نیروی دریایی ارتش، گسترش حوزه نفوذ در دریا و تکیه بر فناوری و دانش را دو سیاست اصلی این نیرو در جهت تقویت مؤلفه‌های قدرت نظام برشمرد.

ناترازی بودجه و بانک‌ها به هم وابسته است

رئیس کل بانک مرکزی گفت: کسری بودجه دولت منجر به ناترازی می‌شود و اینگونه نیست که صرفاً ناترازی بانک‌ها منجر به کسری بودجه شود؛چون ناترازی دولت و بانک‌ها به یکدیگر وابسته‌اند.

محمدرضا فرزین در گفت‌وگو با مهر در خصوص موضوع ناترازی بانک‌ها و اقدامات انجام شده، گفت: در خصوص ناترازی بانک‌ها ما سه مؤسسه را که قبلاً گفته بودیم تعیین تکلیف می‌کنیم، تقریباً تعیین تکلیف شده است. یکی از آنها اعلام انحلال کردیم، دوتای دیگر را هم هر وقت که لازم شد اعلام خواهیم کرد.

وی افزود: در خصوص بقیه بانک‌ها که ناترازی داشتند برنامه اصلاحی داشتیم و الان در حال اجرای برنامه‌های اصلاحی هستیم.

رئیس کل بانک مرکزی در خصوص تأثیر ناترازی بانک‌ها در ایجاد رشد نقدینگی تصریح کرد: باید گفت کسری بودجه دولت است که منجر به ناترازی شده و اینگونه نیست که صرفاً ناترازی بانک‌ها منجر به کسری بودجه شود. چون ناترازی دولت و بانک‌ها به یکدیگر وابستگی دارند. فرزین ادامه داد: ناترازی دولت به بانک‌ها منتقل می‌شود و این طور نیست که فقط ناترازی بانک‌ها به دولت منتقل شده و منجر رشد نقدینگی شود. ضمن آنکه منشأ ناترازی دولت نیز چیز دیگری است.

دولت دنبال سختگیری مالیاتی نیست

رئیس سازمان برنامه و بودجه با اعلام این‌که «دولت به هیچ‌وجه دنبال سخت‌گیری مالیاتی و فشار جدید مالیاتی به مردم، کسبه و حقوق‌بگیران نیست» تاکید کرد که مالیات براساس قانون وصول می‌شود.

به گزارش ایرنا، داود منظور با حضور در نشست خبری هفتگی سخنگوی دولت به ارائه جزییاتی از تدوین لایحه بودجه پرداخت و گفت: امسال لایحه بودجه ۱۴۰۳ در دو قسمت ارائه می‌شود. بخش اول ناظر به احکام و تبصره‌ها هست و به علاوه ارقام کلان مربوط به بودجه به ویژه منابع بودجه عمومی و همچنین ترازهای مهم به ویژه تراز عملیاتی و فروش تدوین بودجه است.

منظور یادآور شد: باتوجه به تعطیلات هفته جاری مجلس نخستین روز برگزاری مجلس در هفته آینده امیدوارم فرصت فراهم شود و رئیس‌جمهوری برای لایحه بودجه در مجلس حاضر شود.

وی افزود: سعی شده بودجه ۱۴۰۳ متکی بر درآمد پایدار باشد و یکی از پارامترهای تاثیرگذار در این زمینه تراز عملیاتی است. این عدد در بودجه ۱۴۰۲ منهای ۴۵۴ همت است. معمولاً فرض براین است که این کسری تراز عملیاتی را از منابع حاصل از تملک دارایی‌های سرمایه‌ای جبران کنیم که مهم‌ترین بخش در این امر، فروش نفت است. یعنی ما باید لاجرم در امسال بخشی از درآمد نفتی را صرف امورات جاری کنیم اما این موضوع اصلاً پذیرفته نیست.

رئیس سازمان برنامه و بودجه یادآور شد: در بودجه سال ۱۴۰۳ تلاش داریم تراز عملیاتی را به منهای ۳۰۷ همت برسانیم و بر همین اساس اتکا به منابع پایدار بوده و از فروش اوراق و دارایی‌های سرمایه‌ای برای امور جاری دولت اجتناب خواهدشد.

منظور با بیان اینکه در مالیات مستغلات، حقوق و دستمزد یا مالیات مشاغل و شرکت‌ها اتفاق جدیدی رخ نمی‌دهد، تصریح کرد: یکی از منابع درآمدی در حوزه مالیات، گسترش تور مالیاتی برای فراریان مالیاتی است که منجر به تحقق عدالت مالیاتی خواهد شد.

منظور با تاکید بر اینکه مالیات را متناسب با قدرت پرداخت و ایجاد درآمد و ثروت درنظر می‌گیریم، تصریح کرد: براساس برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته معافیت‌های مالیاتی خودساخته‌ای که شرکت‌های بزرگ با تفسیر نادرست بر اساس بند «د» قانون برنامه پنجم توسعه انجام داده بودند، در برنامه هفتم توسعه اصلاح و لغو شده است. پیش‌بینی می‌شود ۴۰ همت از این محل، درآمد مالیاتی حاصل شود و جمع این اعداد برابر با رقمی می‌شود که دولت در لایحه بودجه پیش‌بینی کرده است.

وی به پیش‌بینی رشد ۱۸.۲ درصدی منابع در لایحه بودجه ۱۴۰۳ اشاره کرد و گفت: اطمینان داریم بودجه ۱۴۰۳بالای ۹۵ درصد محقق خواهد شد و این یکی از رویکردهای مهم دولت است.

منظور رویکرد برنامه هفتم را حرکت به سمت یکسان‌سازی نرخ ارز خواند و گفت: در برنامه هفتم پیش‌بینی شده نرخ ارز کالای اساسی به مرکز مبادله نزدیک شود؛ اما دولت با ملاحظاتی در نظر دارد این اقدام تدریجی انجام شود. بنابراین ارز حمایتی ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومان به کالای اساسی اختصاص می‌یابد. همچنین برای حمایت از معیشت قانون بودجه تمهیدات دیگری هم در نظر گرفته مانند اختصاص یک درصدی حقوق ورودی و مالیات ارزش افزوده بر کالاهای اساسی، شیرخشک و ماشین‌آلات و کاهش سود بازرگانی واردات این کالاها.

تایید افزایش سقف معافیت مالیاتی کارمندان و اصناف

رئیس سازمان امور مالیاتی اعلام کرد: افزایش سقف معافیت مالیاتی کارکنان، کارمندان و اصناف و مشاغل از سوی رئیس‌جمهوری تایید شده و در اصلاحیه لایحه بودجه ۱۴۰۳ سقف معافیت ماهیانه که ۱۰ میلیون تومان در نظر گرفته شده بود، افزایش خواهد یافت.

به گزارش ایسنا، طبق لایحه بودجه سال آینده، سقف معافیت مالیاتی سالانه ۱۲۰ میلیون تومان و ماهانه ۱۰ میلیون تومان لحاظ شده است، اما قرار شده در اصلاحیه لایحه این میزان افزایش یابد و طبق آنچه محمد هادی سبحانیان در توئیتی اعلام کرده، افزایش سقف معافیت مالیاتی از سوی رئیس‌جمهور تایید شده و در اصلاحیه لایحه بودجه ۱۴۰۳ سقف معافیت ماهیانه ۱۰ میلیون تومانی افزایش خواهد یافت.

بر این اساس، با پیشنهاد سازمان امور مالیاتی و تایید رئیس‌جمهوری در بودجه سال ۱۴۰۳ سقف معافیت مالیاتی کارکنان، کارمندان و اصناف و مشاغل افزایش خواهد یافت.

همچنین در این زمینه داوود خدابنده، رئیس مرکز روابط عمومی سازمان امور مالیاتی به ایسنا، گفت: سازمان امور مالیاتی افزایش سقف معافیت مالیاتی کارمندان و اصناف را به سازمان برنامه و بودجه پیشنهاد کرد و با این پیشنهاد موافقت شد و با تایید رئیس‌جمهوری این مهم محقق خواهد شد.

گفته می‌شود سازمان امور مالیاتی پیشنهاد کرده سقف معافیت‌های مالیاتی کارکنان و کارمندان با افزایش ۲۵ درصدی از ۱۰ میلیون تومان به ۱۲ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان و سقف معافیت مالیاتی اصناف و مشاغل نیز با افزایش ۱۱۰ درصدی از ۴۷ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان به ۱۰۰ میلیون تومان برسد.

سهام عدالت فعلا فروشی نیست

رئیس سازمان بورس ضمن اعلام اینکه فروش سهام عدالت فعلا در دستور کار نیست، گفت: سود سهام در دو مرحله پرداخت می‌شود؛ یک مرحله در آذرماه و مرحله دیگر پایان امسال است.

به گزارش ایسنا، مجید عشقی در نشست خبری با موضوع «برگزاری مجامع شرکت‌های سرمایه‌گذاری استانی سهام عدالت» اظهار کرد: در جلسه اخیر شورای‌عالی بورس موضوع برگزاری مجامع شرکت‌های استانی سهام عدالت به منظور تعیین تکلیف وضعیت سهامداران، نهایی و گام‌های اولیه برای برگزاری مجامع برداشته شد.

عشقی درخصوص بلاتکلیفی ۶۰۰ روزه خریداران سهام‌های استانی سهام عدالت گفت: این ایراد درست است و دغدغه خود ما هم هست. پیشنهاد شده از محل سودهای مجموعه سبد سهام عدالت بتوان برای بازارگردانی آن منابعی اختصاص داد.

رئیس سازمان بورس درباره زمان پرداخت سود سهام عدالت گفت: برخی شرکت‌ها هنوز سود را واریز نکرده‌اند که موظف هستند در روزهای آتی این کار را انجام دهند. در غیر این صورت اسامی آنها منتشر می‌شود. به هر ترتیب سود سهام در دو مرحله پرداخت می‌شود؛ یک مرحله در آذرماه و مرحله دیگر پایان امسال است.

عشقی تعداد مشمولان جدید سهام عدالت را ۶میلیون نفر خواند و گفت: تخصیص سهام عدالت جدید به مشمولان به دولت و سازمان خصوصی‌سازی و مجلس مربوط می‌شود. البته کارهای مربوط به مشمولان جدید که شامل افراد تحت پوشش بهزیستی و کمیته امداد و ایثارگران هستند، در حال انجام است که حدود شش میلیون نفر را شامل می‌شود و اطلاعات دقیق‌تر را باید از سازمان خصوصی‌سازی اعلام کند.

ویژه‌تر از خبر

وداع زیر باران...

عکس: ایرنا

مراسم تشییع پیکر بیتا فرهی بازیگر قدیمی سینما و تلویزیون صبح روز گذشته ۷ آذر ماه در خانه سینما شماره۲ برگزار شد.

فرخ نعمتی، داریوش فرهنگ، شهره سلطانی، علی دهکردی، منوچهر شاهسواری، منظر لشکری، اندیشه فولادوند، ستاره اسکندری، لاله اسکندری، کوروش سلیمانی و ... از جمله حاضران در این مراسم بودند.

در ابتدای این مراسم پس از قرائت آیاتی چند از کلام‌الله مجید، ستاره اسکندری که اجرای این مراسم را بر عهده داشت پشت تریبون قرار گرفت و شعری را خواند. سپس کوروش سلیمانی بیانیه انجمن بازیگران را خواند. در این بیانیه آمده بود:

«اوست همیشه زنده، بانوی سینمای ایران بیتا خانم فرهی هم از قطار پیاده شد. در این سال بد، انگار دیگر عادتمان شده که هر از چندی اینجا یا تالار وحدت یا خانه هنرمندان و بهشت زهرا (س) جمع شویم تا در کنار هم تحمل اندوه روز وداع یاران را ساده تر کنیم ... و چه عادت بدی ما را درگیر و دربند خود کرده است. هنوز مشغول تسلیت، بابت درگذشت بیتا فرهی عزیز بودیم که دیروز خبر پرواز پروانه معصومی همکار پیشکسوت‌مان را شنیدیم. بیایید نام عزیزانی را که در سال اخیر از کف داده ایم با هم مرور کنیم تا به عمق تلخی این سال بیشتر پی‌ببریم؛ امین تارخ، شهرام عبدلی، کیومرث پوراحمد، اسماعیل سلطانیان، فخری خوروش، فریماه فرجامی، احمدرضا احمدی، آرش میراحمدی، امراله صابری، مرتضی پورصمدی، مازیار شیخ محبوبی، فردوس کاویانی، آتیلا پسیانی، داریوش مهرجویی، وحیده محمدی فر ... و امروز هم بیتا فرهی و پروانه معصومی.

بیتا فرهی بازیگری تحصیلکرده و هنرشناس بود که شمایل زن روشنفکر و مدرن جامعه ایرانی را می‌شد در بازی‌های او، در فیلم‌های مختلف و در نوع نگاه، شیوه بیان و شکل رفتارش دید ...

کسی که در فیلم «هامون» در کنار آرتیست در اوجی به نام خسرو شکیبایی با آنکه نخستین تجربه بازیگری‌اش بود اما اصلا کم نیاورد و بی اغراق عالی بازی کرد. او مهشید را عالی بازی کرد تا سینما او را کشف کند و در ادامه با «بانو»، «کیمیا»، «هتل کارتن»، «خون بازی»، «اعتراض»، «میکس»، «خانه ای روی آب»، «خاک آشنا»، «برادرم خسرو» و حتی در «لامینور» و در آثار تلویزیونی چون «سرزمین مادری»، «طلسم‌شدگان»، «ولایت عشق» و «سرزمین سبز» و آثار دیگرش هر بار بازهم بدرخشد...

کارنامه بیتا فرهی نشانگر این حقیقت است که او بازیگر شایسته سینمای تفکربرانگیز بود و به همین سبب با بیشتر فیلمسازان سینمای اندیشمند ایران همکاری کرد و به آثار ایشان دعوت شد. بیتا فرهی را هر که دیده و با او همکاری و معاشرت داشته، می‌تواند شهادت بدهد که وقار و مهربانی، تشخص و دانایی و مردم‌داری از ویژگی‌های بارز او بوده و این ویژگی‌های انسانی در کنار هنرمندی از او شخصیتی دوست داشتنی و فراموش نشدنی پدید آورده که نام و یادش را در خاطر ما جاودان می‌سازد ... و حالا دیگر خداحافظ بیتا خانم، سلام ما را به آقای مهرجویی و آقای شکیبایی و یاران سفر کرده دیگر برسانید ... خدانگهدار.»

نظر کارشناسان در بررسی روند تولید خودرو برقی در کشور

اشتباه گذشته را تکرار نکنیم!

یکی از چالش‌هایی که در دنیا برای جایگزین کردن خودروهای برقی به جای خودروهای بنزینی وجود دارد، بحث ذخیره‌سازی انرژی است؛ موضوعی که مورد تاکید وزیر صمت نیز هست. از سوی دیگر، گسترش تولید خودرو برقی، یکی از بندهای ۸ فرمان خودرویی رئیس‌جمهوری به صنعت خودرو بود که سال ۱۴۰۰ صادر کرد. بااین‌همه ساخت داخل در خودروهای برقی از نخستین دستورات علی‌آبادی از زمات تصدی در وزارت صمت به شرکت‌ها و خودروسازان بود.

گروه صنعت
editor@smtnews.ir

هدف‌گذاری برنامه هفتم توسعه

دنیا به سمت خودروهای برق با هدف کاهش آلاینده‌ها و کاهش گازهای گلخانه‌ای به‌ویژه در شهرهای بزرگ در شتاب است. برخی از دولت‌ها که میزان آلایندگی خودرویی در آنها خیلی کمتر از اینجاست، برای حذف خودروهای فسیلی‌سوز در کشورشان ضرب‌الاجل تعیین کرده‌اند. در ایران هم چند سال است که با وجود کاستی زیاد در زیرساخت‌ها، خودروی برقی تشویق می‌شود. در هدف‌گذاری برنامه هفتم توسعه سهم قابل‌توجهی برای خودروهای برقی و هیبرید پیشنهادشده که عبارت است از عرضه ۲۰۰هزار دستگاه خودرو برقی و هیبریدی در سال پایانی این برنامه.

اهداف توسعه خودروهای برقی در ایران

مصطفی پهلوانی، کارشناس انرژی: به‌طور کل زیرساخت تولید و عرضه انرژی موردنیاز خودروهای برقی از دو جنبه قابل بررسی و حائز اهمیت است. جنبه اول فرآیند تولید که در شکل‌های مختلف از جمله نیروگاه‌های سوخت فسیلی، نیروگاه‌های انرژی‌های تجدید پذیر مانند باد، آب و خورشید و همچنین نیروگاه‌های اتمی است.

در ایران، خودروهای برقی مزیت خاصی نسبت به خودروهای احتراق داخلی ندارند، زیرا بازدهی کلی و همچنین میزان مصرف انرژی به نسبت پیمایش در این دو گروه از محصولات تفاوت قابل ملاحظه‌ای ندارد.

جنبه دوم مربوط به هزینه تولید انرژی الکتریکی و ایجاد زیرساخت‌های لازم، در صورت حرکت به سمت برقی‌سازی خودروها، است؛ اگرچه انرژی تولید شده به کمک نیروگاه‌های گازی کمترین هزینه را دارد با این حال، مشکلاتی از جمله آلایندگی و بازدهی پایین معایب اصلی آن است.

به‌طور کلی، مباحث مهم حفاظت از محیط‌زیست و محدودیت منابع سوخت فسیلی هستند که حرکت به سمت برقی‌سازی را در این محصولات منطقی می‌کنند، اما با توجه به زیرساخت‌های موجود در کشور باید پذیرفت که در حال‌حاضر این حرکت چندان اثربخش نیست، زیرا که برنامه‌ای مدون و منطقی برای توسعه زیرساخت‌های مذکور مشاهده نمی‌شود.

با این‌همه امروزه پیشرفت چشمگیر خودروسازان مطرح جهان در زمینه توسعه محصولات الکتریکی کاملا مشهود است. معیارهای اساسی و موثر بر انتخاب قوای محرکه خودرو، خودروساز و وضعیت موجود صنعت خودرو ایران، زیرساخت، بازار و مدیریت کلان مهم‌ترین عواملی هستند که باید درباره آنها مطالعات جامعی انجام شود تا بتوان به جمع‌بندی اساسی درباره ورود این محصولات به بازار کشور رسید.

اولویت‌بندی برقی‌سازی خودروها

سعید قصابیان، کارشناس حمل‌ونقل: سوال این است که با توجه به محدودیت منابع، برقی‌سازی بهتر است ابتدا از چه نوع خودروهایی شروع شود؟ طبعا اولویت باید به انواعی داده شود که آلایندگی بیشتری دارند. برای رسیدن به آلاینده‌ترین نوع خودرو می‌شود به سراغ آمار شرکت کنترل کیفیت هوای تهران رفت.

مطابق گزارش شرکت کنترل کیفیت هوای تهران، منبع ۷۰ درصد از ذرات معلق کوچک‌تر از ۲.۵ میکرون در شهر تهران وسایل نقلیه هستند و ۳۰ درصد دیگر ذرات معلق توسط منابع ساکن تولید می‌شوند. از آن ۷۰ درصد، خودروهای سواری شخصی با ۴۰.۱ درصد، تاکسی‌ها یک درصد، مینی‌بوس‌ها ۴ درصد، موتورسیکلت‌ها ۱۰ درصد، اتوبوس‌ها ۳۰ درصد و خودروهای سنگین (کامیون) ۲۳ درصد [i] سهم دارند که نقش فرسودگی خودرو در این آلودگی‌ها پر رنگ است.

این نسبت‌ها در مورد سایر آلاینده‌ها (عمدتا گازهایی مانند مونوکسید کربن، دی‌اکسید کربن، دی‌اکسید گوگرد و NOx) جور دیگری است. مطابق همان گزارش، منبع ۸۵ درصد از سایر آلاینده‌ها (گازها) در شهر تهران وسایل نقلیه هستند و ۱۵ درصد دیگر توسط منابع ساکن تولید می‌شوند. از آن ۸۵ درصد، خودروهای سواری شخصی با ۴۹ درصد، تاکسی‌ها ۱۴ درصد، مینی‌بوس‌ها یک درصد، موتورسیکلت‌ها ۱۸ درصد، اتوبوس‌ها یک درصد و خودروهای سنگین ۲ درصد سهم دارند.

با توجه به آمار بالا، کامیون، با وجود سهم قابل‌توجه آن در تولید ذرات معلق، نمی‌تواند پاسخ اولویت برقی‌سازی خودروها باشد، چراکه عرصه فعالیت کامیون‌ها عمدتا بیرون شهر است و حضور آن در شهر برحسب ضرورت است. گرچه، بر خلاف برخی اظهارنظرهای غیرواقع‌بینانه، نمی‌توان از حضور کامیون در شهر جلوگیری کرد[ii]، اما با نصب فیلتر دوده روی اگزوز کامیون‌های فعال در شهر می‌توان از درجه آلایندگی آنها کاست.

اتوبوس‌های شهری (عمدتا شرکت واحد) متهم اصلی در اشاعه ذرات جامد هستند با سهم ۳۰ درصدی و لذا پاسخ اول به ضرورت برقی‌سازی هستند؛ کما اینکه در سال‌های گذشته، فرآیند گازسوز کردن خودروها از اتوبوس شروع شد و نخستین اتوبوس برقی (با استفاده از شبکه بالاسری) در خیابان دماوند تهران به کار گرفته شد. اتوبوس‌های حمل‌ونقل عمومی به‌دلیل محدود بودن دایره فیزیکی فعالیت شان به داخل شهر و مشخص بودن محل‌های پارکینگ‌های آنها، به‌راحتی می‌توانند توسط سیستم شارژ پشتیبانی شوند. اولویت دادن به برقی‌سازی اتوبوس‌های عمومی همچنین می‌تواند منعکس‌کننده اراده واقعی حاکمیت (دولت و شهرداری‌ها) برای توسعه برقی‌سازی و تحقق هوای پاک در کلان‌شهرها باشد؛ از طریق سرمایه‌گذاری در زیرساخت و دادن امتیازهای ویژه به این شیوه از حمل‌ونقل عمومی.

به نظر می‌رسد موتورسیکلت‌ها با سهم ۱۰ درصدی در تولید ذرات جامد و ۱۸ درصدی در تولید گازهای آلاینده (به‌خصوص در مناطق مرکزی تهران)، نامزد دوم برای برقی‌سازی باشند. موتورسیکلت‌ها نیز به‌دلیل محدود بودن دایره فیزیکی فعالیت شان به داخل شهر می‌توانند توسط سیستم شارژ در سطح شهر پشتیبانی شوند. تفاوت موتورسیکلت با اتوبوس، اما در ماهیت مالکیت آنهاست. اتوبوس‌های شرکت واحد اموال عمومی هستند اما موتورسیکلت مالک خصوصی دارد. با توجه به نرخ ناچیز بنزین، قانع کردن مالکان فعلی موتورسیکلت‌های بنزین سوز به تبدیل مرکوب‌شان به نوع برقی با مانع «قیمت» مواجه است. واردات یا تولید موتورسیکلت برقی در داخل تنها یکی از حلقه‌های فرآیند برقی‌سازی است و همه ماجرا نیست. بی‌توجهی به اقتصاد موتورسیکلت برقی می‌تواند به شکست این فرآیند منجر شود.

چالش قانع کردن شهروندان به تعویض مرکوبشان به نوع برقی در مورد خودروهای سواری (اعم از شخصی و تاکسی) هم صادق است. واردات یا تولید خودرو برقی در داخل تنها یکی از حلقه‌های فرآیند برقی‌سازی است و همه ماجرا نیست. بی‌توجهی به اقتصاد خودرو برقی و تاکسی برقی می‌تواند به شکست این فرآیند منجر شود.

این دغدغه برای خریدار خودرو سواری برقی هم وجود دارد. بنابراین تاکسی و سپس خودرو سواری را می‌توان در اولویت بعدی برقی‌سازی قرار داد. تاکسی‌ها به‌دلیل محدود بودن دایره فیزیکی فعالیت شان به داخل شهر می‌توانند توسط سیستم شارژ در سطح شهر پشتیبانی شوند در حالی‌که خودرو سواری در خارج شهر و شهر مقصد هم نیازمند خدمات شارژ است. تفاوت دیگر تاکسی و خودرو سواری در ماهیت مالکیت آنهاست. تاکسی کالای سرمایه‌ای است اما خودرو سواری کالای شخصی و مصرفی.

استفاده از خودروی برقی از غلظت آلاینده‌ها در مناطق شهری می‌کاهد. اما برقی که از سوزاندن سوخت‌های فسیلی در نیروگاه حرارتی تولید می‌شود برق پاک نیست و اثر کربن در آن پر رنگ است؛ بنابراین استفاده از چنین برقی ما را به هدف کاهش گازهای گلخانه‌ای نمی‌رساند.

در حال‌حاضر میزان برق تولید شده از منابع تجدید پذیر درصد بسیار ناچیزی از کل برق تولید شده در کشور را تشکیل می‌دهد (تقریبا ۱۰۰۰ مگاوات). با علم به نرخ ناچیز سوخت‌های فسیلی، بی‌توجهی به اقتصاد تجدیدپذیرها می‌تواند به شکست هدف کاهش کربن در کشور منجر شود.

آغاز مسیر با خودروهای برقی کوچک‌مقیاس

مرتضی ملاجعفری، عضو هیات علمی دانشگاه علم و صنعت ایران: به‌منظور ورود به بازار رقابت خودروهای برقی بهتر است این مسیر را با خودروهای برقی کوچک‌مقیاس که قیمتی اقتصادی دارند و طیف بیشتری از مشتریان را شامل می‌شوند، آغاز کنیم.

به‌منظور ایجاد رقابت در حوزه برقی‌سازی و ورود به بازار بین‌المللی و برخورداری از مزیت رقابتی، توجه به دو نکته یعنی به‌صرفه بودن تولید خودروهای برقی که نیازمند توجه همزمان بر نرخ و کیفیت خودرو است و همچنین شناخت ذائقه مشتری که دائم در حال تغییر است، ضرورت دارد.

همچنین اگر می‌خواهیم در حوزه تولید خودروهای برقی همچون خودروهای بنزینی با انحصار مواجه نباشیم باید با ممانعت از تولید انحصاری خودروهای برقی توسط برخی شرکت‌های خودروسازی زمینه رقابت آزاد در این زمینه را فراهم کنیم. گرچه در زمینه تکنولوژی ساخت خودروهای برقی با محدودیتی در کشور مواجه نیستیم و قادر به طراحی و تولید خودروی برقی در هر کلاسی هستیم، اما برنامه‌ریزی برای تولید و عرضه خودروهای برقی بدون ایجاد زیرساخت‌های لازم در کشور موجب بی‌اعتمادی مردم به خودروهای برقی شده و مصرف‌کننده را در رفع نیازهایش دچار ابهام خواهد کرد. از آنجا که نخستین و مهم‌ترین چالش در حوزه برقی‌سازی پیمایش خودرو است می‌توان از باتری‌های لیتیومی که منبع توان خودروهای برقی است و همچنین تراشه‌های الکترونیکی که برای کنترل مورداستفاده قرار می‌گیرند به‌عنوان دو گلوگاه مهم در این زمینه یاد کرد که منحصر به کشور ما نیز نیستند. اگرچه گلوگاه‌های موجود به‌سادگی قابل‌رفع نیستند اما با مدیریتی یکپارچه و بسترسازی لازم می‌توان زمینه تولید و عرضه خودروهای برقی در کشور را فراهم کرد. بااین‌همه دنیا با حرکت به سمت تولید خودروهای هیبریدی این چالش را رفع کرده و نگرانی متقاضیان نسبت به شارژ باتری و تأمین برق خودرو را کاهش داده است. در نهایت اینکه انتخاب جامعه هدف یکی از پیش‌نیازهای مهم برای ساخت خودروهای برقی است. به‌عنوان مثال، افراد فاقد خودرو نسبت به متقاضیانی که یک خودرو دارند و قصد ندارند برای تعویض خودرو هزینه چند برابری متحمل شوند، جامعه هدف مناسب‌تری هستند یا خودروهای برقی در مقیاس کوچک جایگزین بهتری برای موتورسیکلت‌های بنزینی هستند، زیرا علاوه بر اینکه متناسب با

قدرت خرید مشتری هستند، فاقد آلایندگی بوده و با توجه به ارائه تسهیلات برای تأمین برق، هزینه‌های تعمیر و نگهداری آن به مراتب کمتر از موتورسیکلت‌های بنزینی است و از همه مهم‌تر اینکه قشری که هیچ‌گاه جایگاهی در سبد محصولات خودروسازان نداشته، حالا با تولید خودروهای برقی به این سبد اضافه خواهد شد.

سخن پایانی

بسیاری از کارشناسان صنعتی معتقدند برای اینکه مسیر اشتباه گذشته درباره خودروهای برقی تکرار نشود، این مهم باید توسط بخش‌خصوصی و با استفاده از ظرفیت شرکت‌های دانش‌بنیان، پارک‌های علم و فناوری و همچنین نظارت حاکمیت انجام شود تا با تنظیم مقررات از سوی دولت از ایجاد رانت و انحصار در این حوزه جلوگیری شود.

حفاظت از محیط‌زیست و محدودیت منابع سوخت‌های فسیلی حرکت به سمت برقی‌سازی را منطقی می‌کند

واردات یا تولید خودرو برقی در داخل تنها یکی از حلقه‌های فرآیند برقی‌سازی است و همه ماجرا نیست

ورود به بازار رقابت خودروهای برقی باید با تولید خودروهای برقی کوچک‌مقیاس باشد

نظرگاه

فرصت‌های توسعه خودروهای برقی

اکبر محمدی- پژوهشگر موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی

تدوین برنامه‌های مناسب برای بهره‌مندی از تغییر پارادایم به سمت خودروهای برقی بیش از آنکه یک ضرورت باشد، می‌تواند یک فرصت کلیدی برای کشورهای در حال توسعه باشد.

در سال‌های آینده انتظار می‌رود با تشدید رقابت میان خودروسازان، تولید و فروش خودروهای برقی با سرعت بسیار بیشتری رشد کند. فروش خودروهای برقی در سال ۲۰۲۲ بیش از ۱۰ میلیون دستگاه بود که نسبت به سال ۲۰۲۱، ۵۵ درصد افزایش یافت.

با وجود کاهش سرعتی که به دلیل بیماری کووید-۱۹ در سال‌های اخیر ایجاد شد، اما همچنان انتظار می‌رود که فروش سالانه خودروهای برقی تا سال ۲۰۳۰ به نزدیک ۳۰ میلیون دستگاه برسد و پیش‌بینی می‌شود که خودروهای سواری برقی قبل از سال ۲۰۴۰ فروش سالانه جهانی بیشتر از خودروهای با موتور احتراق داخلی را داشته باشند.

محققان و پژوهشگران حوزه حمل‌ونقل برقی از این رویداد به‌عنوان یک تغییر پارادایم کلیدی سخن می‌گویند، تغییر پارادایمی که علاوه بر کاهش آلایندگی‌های زیست محیطی برای شهرهای پرتراکم، می‌تواند پنجره‌های فرصت قابل توجهی را نیز برای اقتصاد کشورهای در حال توسعه به وجود آورد.

مبتنی بر این تغییر پارادایم، برخی کشورها در تلاش هستند تا با تولید محلی خودروهای برقی و باتری‌ها، از فرصت‌های اقتصادی که حمل‌ونقل برقی فراهم می‌کند، به‌صورت حداکثری بهره ببرند. این اقدامات می‌توانند ضمن به‌دست آوردن مزایای اقتصادی و ایجاد اشتغال داخلی، فرصت همپایی فناورانه و رشد اقتصادی را برای کشورهای عقب مانده تر در خودروسازی را فراهم نماید. این تغییر پارادایم به معنای تغییر کامل در رویکرد و روش‌های حمل‌ونقل است که ورود سریع تر به آن می‌توان باعث کاهش آلودگی هوا، کاهش تولید گازهای گلخانه‌ای، صرفه‌جویی در مصرف سوخت، کاهش وابستگی به نفت و ایجاد فرصت‌های اقتصادی جدید شود.

نکات کلیدی

تدوین برنامه‌های مناسب برای بهره‌مندی از تغییر پارادایم به سمت خودروهای برقی بیش از آنکه یک ضرورت باشد، می‌تواند یک فرصت کلیدی برای کشورهای در حال توسعه باشد که در ادامه به ابعاد این فرصت‌ها اشاره می‌شود:

۱- تحقیق و توسعه در حوزه خودروهای الکتریکی و فناوری‌های مرتبط، فرصت بزرگی برای کشورهای در حال توسعه ایجاد می‌کند. این مقوله شامل توسعه باتری‌های قدرتمند و با ظرفیت بالا، بهینه‌سازی سیستم‌های شارژ و توسعه فناوری‌های جدید مرتبط با خودروهای برقی (فناوری کنترل موتور، فناوری کنترل عملکرد باتری و...) است.

۲- جایگزین شدن خودروهای سوخت احتراق داخلی با خودروهای برقی، فرصتی برای توسعه تولید محلی خودروهای الکتریکی و باتری‌ها فراهم می‌کند. این موضوع باعث ایجاد اشتغال پایدارو توسعه صنایع جدید در کشورهای در حال توسعه می‌شود.

۳- جایگزینی خودروهای سوخت احتراق داخلی با خودروهای برقی نیاز به زیرساخت‌های شارژ مناسب و شبکه شارژ وسایل نقلیه الکتریکی دارد. ساخت و توسعه این زیرساخت‌ها فرصت‌های اقتصادی و اشتغال‌زایی را به همراه دارد.

۴- کشورهای در حال توسعه که وابستگی زیادی به صادرات نفت دارند، با جایگزینی خودروهای سوخت احتراق داخلی با خودروهای برقی می‌توانند وابستگی خود را به نفت کاهش داده و درآمدهای دیگری را از طریق تولید و صادرات خودروهای الکتریکی و محصولات مرتبط به‌دست آورند.

۵- جایگزینی خودروهای سوخت احتراق داخلی با خودروهای برقی منجر به کاهش آلودگی هوا و گازهای گلخانه‌ای می‌شود. این مسئله برای کشورهای در حال توسعه به‌ویژه ایران که با مشکلات مربوط به تشدید آلودگی هوا مواجه است، فرصتی مهم برای بهبود محیط‌زیست ایجاد می‌کند.

۶- تغییر پارادایم جایگزینی خودروهای سوخت احتراق داخلی با خودروهای برقی فرصت‌های اقتصادی جدیدی در توسعه صنایع در زنجیره تولید حمل‌ونقل الکتریکی مانند شبکه شارژ، سیستم‌های اتوماسیون و فناوری‌های مرتبط ایجاد می‌کند.

۷- تغییر پارادایم فوق می‌تواند به کشورهای در حال توسعه کمک کند تا وابستگی خود به واردات سوخت را کاهش دهند و یارانه‌های انرژی در حوزه گاز و بنزین را بهتر مدیریت کنند. این موضوع می‌تواند بهبود امنیت انرژی کشورها را نیز به همراه داشته باشد.

۸- خودروهای برقی به طور کلی بهره‌وری انرژی بالاتری نسبت به خودروهای سوخت احتراق داخلی دارند. با جایگزینی خودروهای سوخت احتراق داخلی با خودروهای برقی، کشورهای در حال توسعه می‌توانند از منابع انرژی خود بهره‌وری بیشتری را تجربه کنند.

۹- با جایگزینی خودروهای سوخت احتراق داخلی با خودروهای برقی، فرصت‌های توسعه صنعت باتری در کشورهای در حال توسعه ایجاد می‌شود. این شامل توسعه و تولید باتری‌های قدرتمند، با طول عمر بالا و بهره‌وری بیشتر است که نه تنها در حمل‌ونقل برقی، بلکه در سایر صنایع نیز کاربرد دارد.

۱۰- حمل‌ونقل برقی نیازمند سیستم‌های شارژ و شبکه هوشمند است. جایگزینی خودروهای سوخت احتراق داخلی با خودروهای الکتریکی می‌تواند توسعه فناوری‌های شبکه هوشمند را در کشورهای در حال توسعه تسریع کند و فرصت‌های اقتصادی جدیدی را ایجاد کند.

با توجه به موارد فوق، ارائه تسهیلات مالی و مالیاتی، ایجاد زیرساخت‌های لازم، تشویق به تولید محلی، ارائه مشوق‌های خرید خودروهای برقی، سرمایه‌گذاری در تحقیق و توسعه و آموزش و آماده‌سازی نیروی کار ماهر، از جمله راهکارهای سیاستی برای گذار موفق کشورها در تغییر پارادایم در حال ظهور برای جایگزینی حمل‌ونقل الکتریکی است.

بررسی تاثیر مصوبه افزایش سن بازنشستگی بر تولید

تولید قربانی بقای صندوق‌های بازنشستگی نشود!

شهناز صفایی
editor@smtnews.ir

نمایندگان مجلس شورای اسلامی به‌منظور کاهش ناترازی صندوق‌های بازنشستگی، سن بازنشستگی را برای گروه‌های گوناگون افزایش دادند. این مصوبه در صورت تایید شورای نگهبان، قابلیت اجرا پیدا می‌کند. براساس بند الحاقی بند خ ماده ۲۹ لایحه، سن بازنشستگی تغییر کرده و این‌بار قرار است شاغلان، بار مشکلات تامین مالی صندوق‌های بازنشستگی را به دوش بکشند. برنامه جدید دولت برای رفع ناترازی صندوق‌های بازنشستگی، به‌دلیل ماهیت این تصمیم، با انتقاد تند کارشناسان و اهل فن روبه‌رو شده است. برخی این مصوبه را ضدکارگری‌ترین مصوبه تاریخ می‌دانند، چراکه بدون مشورت با ذی‌نفعان درباره آن تصمیم‌گیری شده و برخی معتقدند چنین اقدام یک‌جانبه‌ای نمی‌تواند توفیق چندانی را در عمل بیابد. از سوی دیگر، بسیاری سوق نیروی کار جوان به سمت مشاغل دلالی و کاذب و کاهش تمایل برای اشتغال در بنگاه‌های تولیدی و صنعتی را از آثار زیانبار این طرح می‌دانند و تاکید دارند نباید تولید را قربانی حمایت از صندوق‌های بازنشستگی کرد.

عکس: صمت

خلق بحران در بی‌توجهی به هشدارها

براساس برنامه هفتم توسعه، قرار است سن بازنشستگی به شکل پلکانی تا پایان برنامه افزایش پیدا کند. این در حالی است که کارشناسان و حتی مسئولان در دهه‌های گذشته نسبت به ناترازی شدید صندوق‌های بازنشستگی هشدار داده و با بی‌توجهی به هشدارها، شرایط صندوق‌ها امروز مرز بحران را رد کرده است. از سوی دیگر، افزایش شمار بازنشستگان در عین ناتراز بودن بازار کار ایران، سبب شده بحران بسیار پیچیده‌تر از قبل شود. حالا دولت برای حل این ناترازی و تقویت توان صندوق‌های بازنشستگی موارد زیر را به تصویب رسانده است:

۱. بیمه‌پردازانی که ۲۸ تا ۳۰ سال سابقه خدمت دارند به سنوات اشتغال آنها برای بازنشستگی اضافه نمی‌شود.

۲. بیمه‌پردازانی که ۲۵ تا ۲۸ سال سابقه خدمت دارند به سنوات اشتغال آنها به ازای هر سال تا زمان بازنشستگی دو ماه اضافه می‌شود.

۳. بیمه‌پردازانی که ۲۰ تا ۲۵ سال سابقه خدمت دارند به سنوات اشتغال آنها به ازای هر سال تا زمان بازنشستگی سه ماه اضافه می‌شود.

۴. بیمه‌پردازانی که مطابق قوانین ۱۰ تا ۲۰ سال سابقه خدمت دارند، به سنوات اشتغال آنها به ازای هر سال تا زمان بازنشستگی چهارماه اضافه می‌شود.

۵. بیمه‌پردازانی که مطابق قوانین تا ۱۰ سال سابقه خدمت دارند، به سنوات اشتغال آنها به ازای هر سال تا زمان بازنشستگی پنج ماه اضافه می‌شود.

صندوق‌ها را بهره‌ور کنیم

یک کارشناس حوزه کار، در ارزیابی مصوبه افزایش سن بازنشستگی گفت: قبل از آنکه به بحث افزایش سن بازنشستگی بپردازیم باید به موضوع مهم‌تر از آن پرداخت؛ در برنامه هفتم توسعه مصوب شده که وصول حق بیمه‌ها باید توسط سازمان امور مالیاتی صورت بگیرد، چرا باید حق بیمه‌ها توسط کارفرمایان مستقیم به حساب سازمان امور مالیاتی واریز شود؟ این مصوبه مغایر با سیاست‌های کلی نظام است و درباره صندوق تامین اجتماعی که اساسا دولتی نیست و مشکلی به لحاظ وصول حق بیمه ندارد، باید اصلاح شود.

ناصر چمنی در گفت‌وگو با ایسنا افزود: تصویب چنین طرحی در سالی که با نام «مهار تورم و رشد تولید» نام‌گذاری شد، دور از انتظار بود. کسانی که این طرح را تصویب کردند اصلی‌ترین دلیل خود را ناترازی صندوق‌های بازنشستگی عنوان می‌کنند. ما در حوزه تامین اجتماعی صحبت می‌کنیم که یک صندوق بین‌المللی، خصوصی و غیردولتی است، اما بدهی دولت‌ها به این صندوق نقش اساسی در وضعیت امروز آن دارد و نقش حاکمیتی دولت‌ها در این صندوق پررنگ بوده است.

این کارشناس حوزه کار در ادامه درباره تاثیرگذاری تصویب این مصوبه در بازار کار و تاثیر آن در بلندمدت بر منابع صندوق‌های بازنشستگی گفت: این طرح می‌تواند در بلندمدت اثرگذار باشد، به شرط آنکه افراد به‌دلیل فرسودگی ناشی از کار به فکر بازنشستگی پیش از موعد نیفتند. در این حالت باز هم منابع صندوق‌ها برداشته خواهد شد.

وی متذکر شد: امروز جوانان در جست‌وجوی شغل مناسبی هستند که صرف‌نظر از کسب درآمد، معیشت و هزینه‌های زندگی آنها را تامین کند. اگر فردی به‌دنبال شغل دارای بیمه باشد و چنین طرحی را سبک‌سنگین کند و به این نتیجه برسد که باید تا آخر عمر کار کند و ممکن است نتواند بیمه کاملی تا زمان بازنشستگی داشته باشد؛ قید کار در بنگاه‌های تولیدی و صنعتی را ولو با داشتن بیمه می‌زند. عدم‌اشتیاق برای ورود به بازار کار و سوق دادن افراد به سمت مشاغل دلالی و کاذب به قیمت حمایت از صندوق‌های بازنشستگی اشتباه است.

چمنی گفت: در صورتی که کارجویان و فارغ‌التحصیلان بازار کاری در داخل کشور برای خود متصور نشوند، اتفاقی به‌نام پدیده مهاجرت سرمایه‌های انسانی رخ می‌دهد که همواره نسبت به آن هشدار داده‌ایم. امروز برخی جوانان به فکر کار کردن در کشورهای همسایه قطر، عراق و ارمنستان هستند، در حالی که نیروی جوان باید در بخش‌های تولید و صنعت به کار گرفته شوند و در اختیار تولید ملی و بهره‌وری برای کشور خودمان باشند، بنابراین صرف تصویب یک طرح کافی نیست و باید همه ابعاد و پیامدهای اجرای آن را بسنجیم و آینده صندوق‌ها را بیش از این به مخاطره نیندازیم.

این کارشناس حوزه کار دلیل اصلی ناترازی صندوق‌های بازنشستگی را ضعف مدیریتی صندوق‌ها دانست و گفت: از پنج سال گذشته که بحث بازنشستگی‌ها افزایش یافته، دچار مشکل شده‌ایم، چرا وقتی ضریب پشتیبانی صندوق تامین اجتماعی ۹ به یک بود دچار مشکل نبودیم؟ حتی ضریب ۱۲ به یک را هم داشتیم، پس آن زمان صندوق را چطور مدیریت می‌کردیم که امروز آن را به ضریب ۴ به یک رسانده‌ایم؟

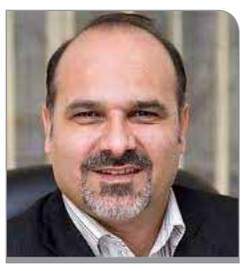
بی‌اعتنایی به نهادها و تشکل‌ها

حمید حاج‌اسماعیلی، کارشناس بازار کار یکی از مهم‌ترین مشکلات این مصوبه و تصمیم‌گیری‌هایی از این دست را بی‌اعتنایی مطلق دولت و مجلس به تشکل‌های کارگری و البته ذی‌نفعان این موضوع می‌داند. به گزارش خبرآنلاین، وی با اشاره به اینکه دولت و مجلس، به صورت یک‌جانبه و بدون مشورت با نمایندگان کارگران و کارفرمایان چنین تصمیم بزرگی را گرفته‌اند، گفت: مگر می‌شود درباره چیزی که زندگی انبوهی از مردم را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد بدون اعتنا به نهادهای مدنی تصمیم‌گیری کرد.

او در جواب این پرسش که افزایش سن بازنشستگی در ایران، با توجه به سن بازنشستگی در جهان آیا ضرورت نبود، گفت: موضوع این است که ناترازی صندوق‌های بازنشستگی ریشه در مسائل زیادی دارد. دولت، اصلاحات در صندوق‌های بازنشستگی را باید در دستور کار قرار دهد. این اصلاحات باید هدفمند، دقیق و گام‌به‌گام طراحی شود.

این کارشناس بازار کار افزود: نخستین گام در این اصلاحات باید مدیریت هزینه در این صندوق‌ها باشد. مدیریت هزینه لازم است با استفاده از فناوری‌های جدید برای وصول مطالبات تکمیل شود. در شرایط کنونی، وصول مطالبات به صورت سنتی، با نیروی کار زیاد و بروکراسی پیچیده و فرآیند زمان‌بر صورت می‌گیرد و در نتیجه فشاری مضاعف به صندوق‌ها وارد می‌شود. او با انتقاد به نحوه مدیریت صندوق‌ها و نگاه سیاسی به آنها تاکید کرد: متاسفانه شایستگی و تخصص در انتصابات این صندوق‌ها اصلا مدنظر نیست و حکم‌ها همگی براساس نگاه سیاسی صادر می‌شود. نتیجه این وضعیت نیز در درگیری شدیدی که صندوق‌های بازنشستگی با ناترازی دارند، قابل‌مشاهده است.

این فعال حوزه کارگری گفت: اتفاقا یکی از جوانب اصلاحات صندوق‌ها دقیقا باید همین موضوع شکل مدیریت و بهسازی آن باشد. حال سؤال اصلی اینجاست که چرا دولت و مجلس بدون توجه به ذی‌نفعان تصمیم می‌گیرند و بار همه مشکلات را به دوش مردم می‌اندازند. اصلاح سن بازنشستگی در ایران یک ضرورت است، اما این اقدام پایانی در فرآیند اصلاح ساختار صندوق‌های بازنشستگی است و دولت مثل همیشه ساده‌ترین راه را انتخاب کرد. یعنی نه ساختار اداره صندوق و نه ساختار هزینه و مطالبات و... را تغییر نمی‌دهد اما سن بازنشستگی را بالا می‌برد و می‌گوید اصلاح کردم، این اقدام باید پس از یک سلسله اصلاح اتفاق بیفتد.

حاج‌اسماعیلی تاکید کرد: چنین اقداماتی در شرایط کنونی بحران‌زاست. دولت همواره نهادهای مدنی و نمایندگان تشکل‌ها را نادیده گرفته و پیامدهای این نادیده انگاری نیز در گسترش فقر و بحران در میان بازنشستگان و سالمندان مشهود است. بهتر است اصلاحات را از پایان شروع نکنید و به قواعد علمی و مدیریتی تن بدهید و خودتان را هم در سختی بیندازد، والا این اقدامات نتیجه‌ای در بر نخواهد داشت.

وی گفت: تغییرات در بخش مشاغل سخت و زیان‌آور بسیار گسترده است و بی‌تردید زندگی همه کارگران و حقوق‌بگیران تحت‌تاثیر قرار خواهد گرفت.

پیامدهای افزایش سن بازنشستگی

رئیس اتحادیه کارگران قراردادی و پیمانی با تاکید بر اینکه افزایش سن بازنشستگی در کشورهایی اعمال شده که نیروی کار در آنها مدام به‌دنبال کار نیست، نسبت به کاهش منابع و ورودی‌های سازمان تامین اجتماعی با اجرای مصوبه افزایش سن بازنشستگی هشدار داد.

فتح اله بیات در ارزیابی مصوبه افزایش سن بازنشستگی گفت: تصمیم به افزایش سن بازنشستگی به‌دلیل آنچه «ناترازی صندوق‌های بازنشستگی» عنوان می‌شود، در مجلس شورای اسلامی گرفته شد. ما نمی‌گوییم به فکر صندوق تامین اجتماعی یا صندوق‌های بازنشستگی نباشند، آینده صندوق‌ها را مدنظر قرار ندهند و برای منابع و مصارف آن چاره‌اندیشی نشود، بلکه تاکید ما این است که باید مدیریت صندوق‌ها موردتوجه قرار گیرد. با نگاه به شرکت‌ها و زیرمجموعه‌های سازمان تامین اجتماعی می‌بینیم که اکثر این شرکت‌ها مدیریت خوب و مطلوبی ندارند و به لحاظ اقتصادی ساماندهی نمی‌شوند وگرنه سازمان تامین اجتماعی با زیرمجموعه‌ها و شرکت‌هایی که تحت پوشش «شستا» قرار دارند، نباید مشکل مالی داشته باشد.

وی با تاکید بر لزوم توجه به مدیریت صندوق‌های بازنشستگی و جلوگیری از بروز سوءمدیریت در صندوق‌ها اظهار کرد: یکی از مهم‌ترین موضوعات بحث مدیریت بر صندوق‌هاست که باید توجه جدی به آن داشت. صرف‌نظر از بحث افزایش سن بازنشستگی معتقدم اگر به فکر صندوق بازنشستگی تامین اجتماعی هستیم، باید مطالبات آن را که با سودش بیش از ۷۰۰ هزار میلیارد تومان است به تامین اجتماعی برگردانیم که سازمان سرپا بایستد و به بیمه‌شدگان رسیدگی کند. رئیس اتحادیه کارگران قراردادی و پیمانی عدم‌پرداخت دیون و بدهی به سازمان تامین اجتماعی را از دیگر علل ناترازی این صندوق برشمرد و گفت: چنانچه بدهی به صندوق تامین اجتماعی را که حق‌الناس است، به شکل اقساط از ابتدا پرداخت می‌کردیم امروز با انباشت بدهی‌ها مواجه نبودیم و سازمان تامین اجتماعی بهتر می‌توانست برای آینده بیمه‌شدگان برنامه‌ریزی کند. بیات ادامه داد: ممکن است نگاه کسانی که مصوبه افزایش سن بازنشستگی را به تصویب رساندند، این باشد که منابع سازمان تامین اجتماعی از این طریق تقویت می‌شود، اما اینکه به یکباره دست به اصلاحات در صندوق‌ها بزنیم، آن هم به شکل پلکانی و به این شیوه که شوک به نیروی کار وارد کنیم، درست نیست.

به گفته این فعال کارگری، در مصوبه افزایش سن بازنشستگی بحث سه‌جانبه‌گرایی رعایت نشده و نظر تشکل‌های کارفرمایی و کارگری گرفته نشده است؛ در حالی که سازمان جهانی کار بر لزوم سه‌جانبه‌گرایی در تصمیم‌گیری‌ها تاکید دارد و این خود تخلف دستوری و آیین‌نامه‌ای است که بدون نظر شرکای اجتماعی و ذی‌نفعان اصلی صندوق تامین اجتماعی که کارگران و کارفرمایان هستند نسبت به افزایش سن بازنشستگی اقدام شود.

وی در عین حال پیامدهای و پیامدهای افزایش سن بازنشستگی در کشور را موردارزیابی قرار داد و گفت: زمانی که نیروی کار جوان می‌خواهد وارد بازار کار شود می‌بینید که با این فرمول باید ۴۲ سال کار کند یا حداقل ۳۵ سال در یک سیستم اداری یا واحد تولیدی بماند تا سنش به بالای ۶۲ سال برسد تا بتواند بازنشست شود. در حالی که در قوانین تامین اجتماعی حداکثر پرداختی ۳۵ روز است و اکنون افزایش پلکانی به سنوات بازنشستگی اضافه می‌شود. بیات با طرح این پرسش که مگر قراردادهای موقت نیروی کار ساماندهی و بحث تبدیل وضعیت و استخدام نیروهای کار مشخص شده است که به فکر افزایش بازنشستگی افتاده‌ایم، اظهار کرد: ابتدا باید بازار کار و قراردادهای موقت کار را اصلاح و ساماندهی کنیم بعد به فکر افزایش سن بازنشستگی باشیم. افزایش سن بازنشستگی در کشورهایی اعمال شده که نیروی کار در آنها مدام در جست‌وجوی کار نیست. در تمام کشورهایی که افزایش سن بازنشستگی صورت گرفته نیروی کار در رفاه و معیشت مطلوب به‌سر می‌برد، در این کشورها امنیت شغلی نیروی کار تامین است و دغدغه‌ای به لحاظ حقوق و دستمزد، بیمه، درمان و معیشت ندارد، زیرا پرداخت دستمزد بیش از تورم است؛ بنابراین معتقدم زیرساخت‌های اجرای چنین طرحی در کشور فراهم نیست و در شرایطی که بیش از ۹۰ درصد افراد با قرارداد موقت مشغول کار هستند اجرای افزایش سن بازنشستگی موجب ریزش شدید نیروی کار در بازار خواهد شد. رئیس اتحادیه کارگران قراردادی و پیمانی با هشدار نسبت به کاهش ورودی‌های سازمان تامین اجتماعی و منابع آن با اجرای مصوبه افزایش سن بازنشستگی گفت: اگر این طرح اجرا شود، چه دلیلی دارد نیروهای کار ۴۲ سال در صندوق تامین اجتماعی حق بیمه بپردازند. قطعا به سرمایه‌گذاری خارجی فکر می‌کنند یا در صندوق‌های دیگر بیمه که برایشان به‌صرفه‌تر است، سرمایه‌گذاری می‌کنند.

وی در پایان گفت: انتظار این بود که عجولانه چنین طرحی به تصویب نمی‌رسید و دست‌کم پیامدها و عواقب اجرای آن در بازار کار دیده می‌شد. به‌طور حتم نیروی کار اگر در شغل خود احساس امنیت و آرامش کند و معیشت خود را تامین شده ببیند هرگز به بازنشستگی فکر نمی‌کند.

سخن پایانی

با مصوبه نمایندگان مجلس درباره افزایش سن بازنشستگی، بخش بزرگی از فضای رسانه‌ای کشور و حتی گفت‌وگوهای کف جامعه به این امر اختصاص یافته است. واقعیت این است که سخن گفتن از افزایش سن بازنشستگی در اغلب کشورها بااحتیاط صورت می‌گیرد و مقاومت‌های اجتماعی نیز برای افزایش سن بازنشستگی معمولا وجود دارد. اما مسئله‌ای که باید بدان توجه داشت، وضعیت صندوق‌های بازنشستگی کشور (به‌جز دو تا سه صندوق از ۱۸ صندوق موجود) طوری است که بدون اصلاحات اساسی، پایداری مالی آنها در آینده نزدیک غیرممکن خواهد بود.

افزایش شمار بازنشستگان در عین ناتراز بودن بازار کار ایران، سبب شده بحران بسیار پیچیده‌تر از قبل شود

این طرح می‌تواند در بلندمدت اثرگذار باشد، به شرط آنکه افراد به‌دلیل فرسودگی ناشی از کار به فکر بازنشستگی پیش از موعد نیفتند

فاصله معنادار سن بازنشستگی با معیارهای جهانی

دولت با سوءتدبیرهایی که به خرج داده و تحریم‌هایی که بر دوش دارد، دچار کمبود درآمد است و به هر روشی متوسل می‌شود تا درآمدی کسب کند.

صندوق‌های بازنشستگی کشور نیز شدیدا درگیر بحران هستند. متاسفانه در کشور ما اصل بر شایسته‌سالاری نیست و در نتیجه مدیران و کارمندان، براساس معیارهای سیاسی انتخاب می‌شوند.

صندوق‌های بازنشستگی در سه دهه اخیر به‌درستی اداره نشده و پول کارمندانی که ذخیره می‌شود تا در دوره بازنشستگی استفاده کنند، به‌خوبی مورد سرمایه‌گذاری و استفاده قرار نگرفته است. در نتیجه هم‌اکنون، دولت به صندوق‌ها کمک می‌کند.

هرچه افراد بیشتر کار کنند، درآمدشان افزایش پیدا می‌کند و هرچه سن آنها کمتر باشد، درآمد هم کمتر است، در شرایط فعلی که دولت درگیر مشکلات اقتصادی شدید است، افزایش سن بازنشستگی با هدف افزایش درآمد و کاهش هزینه‌های صندوق‌های بازنشستگی انجام می‌شود، اما در شرایطی که این حجم بالا از جوانان بیکار را داریم، افزایش سن بازنشستگی به معنای تداوم نرخ بیکاری جوانان است.

به‌طور معمول، فرض بر این است که با افزایش سن و بازنشستگی کارمندان، جوانان به بازار اشتغال جذب می‌شوند، اما با این تصمیم جدید، اشتغال جوانان به تاخیر خواهد افتاد و همزمان با این موضوع با افزایش نرخ آسیب‌های اجتماعی و اقتصادی روبه‌رو می‌شویم.

حتی همین حالا و بدون اجرای این قانون، جوانان انتظار فرصت شغلی مناسب ندارند، چه برسد به آنکه چنین قانونی هم اجرایی شود. رشد نرخ بیکاری منتهی به افزایش تنش‌های اجتماعی و سیاسی، مشکلات ازدواج، افزایش بزهکاری و پیامدهای جامعه‌شناختی نیز می‌شود.

برای یافتن راهکارهای جایگزین افزایش سن بازنشستگی، دولت باید تغییراتی اساسی در نگرش خود به مسائل ایجاد کند، چراکه با این فرمول‌های ساده که برخی اقتصاددانان مطرح می‌کنند، مشکلات اقتصادی ما قابل‌حل نخواهند بود.

باید به سمت شایسته‌گزینی از وزیر تا مدیران جزء و کارمندان برویم، چون این روند ناکارآمدی باعث می‌شود، ما همچنان به درآمدهای نفتی وابسته باشیم. پیش از تحریم‌ها این مشکلات کمرنگ‌تر بود، چون از طریق درآمدهای نفتی ناکارآمدی‌ها و کسری‌ها جبران می‌شد.

راه‌حل سنتی این است که حاکمیت به سمت لغو تحریم‌ها و افزایش درآمدهای نفتی حرکت کند. در واقع دولت مثل همیشه با درآمدهای نفتی به صندوق‌های بازنشستگی کمک کند. در این راه‌حل ما همیشه به درآمدهای نفتی وابسته‌ایم و همیشه هم از همین زاویه آسیب می‌خوریم.

راه‌حل دیگر این است که نظام فکری و ساختارهای انتصاب و انتخاب مدیران متحول شود تا بتوانیم شاهد افزایش رونق تولید در کشور باشیم که خود منجر به افزایش اشتغال و رشد درآمد می‌شود و مشکلات روی ریل حل شدن خواهند افتاد.

از سوی دیگر باید به پیامدها ورود ایران به مرحله پیرسنی و راهکارهای دیگر کشورها برای مقابله با این شرایط در مقایسه با ایران نیز توجه کرد. ما هنوز وارد مرحله پیرسنی نشده‌ایم و حداقل دو دهه تا آن مرحله وقت داریم. تعدادی از کشورهای دیگر، از جمله ژاپن، تکنولوژی و هوش مصنوعی ربات‌ها را جایگزین نیروی انسانی کرده‌اند.

برخی کشورهای اروپایی نیز برای جبران مشکل کمبود نیروی کار، از ورود مهاجران استقبال می‌کنند. در کنار این موارد، برخی کشورها نیز سن بازنشستگی را افزایش داده‌اند، اما افزایش ارگونومی محیط کار و رشد تکنولوژی به کمک نیروی کار آمده و بهره‌وری را بهبود می‌دهد.

این شرایط اساسا قابل مقایسه با ساختار پر از مشکل سیستم اشتغال در کشور ما نیست. حتی نیروی کاری که به کشور ما مهاجرت کرده، اغلب، شامل نیروی کار افغانستانی است که مهارت یا تخصص خاصی ندارد و برای مشاغل ساده و سطح پایین آمادگی دارد.

پس مقایسه شرایط ایران با دیگر کشورها از اساس اشتباه است و ما نمی‌توانیم الگوی کشورهای پیشرفته را در ایران اعمال کنیم. یا باید مشکلات را ریشه‌ای حل کنیم یا باید همین روند پر از ایراد و معیوب را تحمل کنیم.

چالش حمل‌ونقل موادمعدنی و توسعه دریامحور

عکس: صمت

حمل‌ونقل دریایی از بهترین روش‌های حمل مواد معدنی چه برای واردات و چه صادرات مواد و فرآورده‌های معدنی است، اما متاسفانه در یک دهه گذشته به‌واسطه تحریم‌های شدیدی که بر بنادر و کشتیرانی ما تحمیل شد، بخش زیادی از شرکت‌های خارجی امکان همکاری‌های ترانزیتی دریایی را با ایران از دست دادند و متاسفانه بنادر متناسب با حجم واردات و صادرات توسعه پیدا نکرده‌اند. این شرایط البته به همه فعالیت‌های صادراتی آسیب می‌رساند، اما در حوزه معدن این صدمه جدی‌تر است. با توجه به نبود یک پایانه اختصاصی و مکانیزه در بخش معدن، بنادر منطقه بندر عباس در صادرات و واردات مواد فله معدنی همواره با مسائل متعددی روبه‌رو بوده است که از مهم‌ترین آنها می‌توان به ایجاد آلودگی زیست‌محیطی، زمان طولانی تخلیه و بارگیری و همچنین اتلاف مقدار زیادی از مواد در هنگام جابه‌جایی به روش سنتی و غیرمکانیزه اشاره کرد که مجموعا هزینه‌های قابل توجهی را روی دست تمامی ذینفعان باقی می‌گذارد. در سال ۹۸ قراردادی در قالب BOT (ساخت، بهره‌برداری و انتقال) بین شرکت همراه جاده، ریل، دریا (هیمکو) و سازمان بنادر و دریانوردی منعقد شد و به موجب این قرارداد، ۱۸۰ هکتار زمین در غرب بندر شهید رجایی به پروژه شرکت هیمکو اختصاص یافت. در مرحله اول این پروژه، ۶۷ هکتار از این زمین به شرکت تحویل داده شد و در گام اول، پروژه جهت تاسیس یک پایانه مکانیزه با ظرفیت جابه‌جایی سالانه ۱۰ میلیون تن مواد فله معدنی، کلید خورد.

سرمایه‌گذاری در نظر گرفته شده برای این طرح در حدود ۷ هزار میلیارد تومان است که بخشی از آن از در قالب افزایش سرمایه، از سوی سهامداران به پروژه تزریق شده است. این پروژه با محوریت شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات (ومعادن) و همچنین مشارکت سایر شرکت‌های بزرگ معدنی ایران همچون تجلی توسعه معادن و فلزات، شرکت‌های معدنی و صنعتی گلگهر، چادرملو و گهرزمین و شرکت سرمایه‌گذاری امید در حال انجام است.

آنچه در ادامه می‌آید گفت‌وگوی محسن نادری، مدیرعامل شرکت همراه (جاده، ریل، دریا) با معدن مدیا درباره پیشرفت پروژه است.

◉ پروژه احداث پایانه درحال‌حاضر در چه شرایطی است؟

پروژه درحال‌حاضر پیشرفتی حدودا ۱۱ درصدی داشته است و در مرحله انجام عملیات خاکی و استقرار گروه‌های اجرایی است. پیش‌بینی ما این است که طی پنج سال آینده احداث این پایانه، به پایان برسد؛ البته با ساخت هر بخش از پایانه، بهره‌برداری از آن آغاز می‌شود و لزومی به اتمام صددرصدی پروژه نیست و سرمایه‌پذیر در این خصوص قول همکاری داده است. در همین راستا، علاوه بر تکمیل پروژه، ساماندهی بخش‌های غیرمکانیزه و سنتی بندر و انتقال آن به بخش‌های مکانیزه همزمان در دستور کار ما قرار دارد.

◉ اسکله‌ها برای پهلوگیری چه حجم از کشتی‌ها طراحی شده است؟

چشم‌انداز ما احداث پنج پست اسکله برای پهلوگیری کشتی‌هایی با ظرفیت ۱۵۰ هزار تن است. در گام اول پروژه، با توجه به لایروبی در دست اقدام، کشتی‌های ۸۰ هزار تنی قابلیت بارگیری یا تخلیه خواهند داشت.

نکته مثبتی که درخصوص این پروژه می‌توانم به آن اشاره کنم این است که برخلاف برخی پایانه‌های دیگر، مسیر زمین اختصاص‌یافته به پروژه بن‌بست نیست و امکان توسعه تا ۵۰ میلیون تن را نیز دارد؛ بنابراین چنانچه در آینده نیاز به پهلوگیری کشتی‌های عظیم‌تری باشد، این امکان وجود دارد که آن را توسعه دهیم؛ هرچند که فرم کف اراضی دریایی در خلیج‌فارس و عمق آب از عوامل محدودکننده است.

مهندسین مشاور پروژه مطالعات مفصلی در خصوص شناخت دریا و زمین در این منطقه انجام داده‌اند. بیش از یک‌صد پلان جانمایی برای این پایانه طراحی شده تا محل احداث اسکله، مسیر ریلی، محل استقرار کشتی‌ها و همچنین ظرفیت‌های توسعه تا ۵۰ میلیون تن جابه‌جایی سالانه بار به دقت بررسی شود.

◉ درحال‌حاضر تخلیه و بارگیری کشتی‌ها چند روز طول می‌کشد؟

با توجه به انجام غیرمکانیزه این امر، یعنی تخلیه بارها به روش غیر مکانیزه و سپس بارگیری به همین شکل، حدود ۱۵ الی ۲۰ روز، بسته به میزان بار ارسالی، طول می‌کشد؛ در حالی که با راه‌اندازی پایانه مکانیزه، این مقدار به ۳ تا ۴ روز کاهش خواهد یافت.

نبود پایانه مکانیزه و همچنین زمان طولانی تخلیه و بارگیری در کشتی ها، ترافیک شدیدی را در منطقه ایجاد کرده و باعث شده واگن‌ها همواره در این منطقه دچار رسوب و توقف‌های طولانی شوند؛ چرا که نبود پایانه اختصاصی باعث شده این روند تداخلاتی با صادرات و واردات بقیه مواد و محصولات نیز داشته باشد. هرچند که برخی شرکت‌های بزرگ معدنی اقداماتی در خصوص مکانیزاسیون تخلیه و بارگیری‌ها در محدوده‌های اجرایی خود انجام داده‌اند اما تاکنون اقدام وسیعی که نه تنها شرکت‌های سهامدار، بلکه همه شرکت‌های دیگر نیز بتوانند از خروجی آن استفاده کنند و در محیط بندرهای مهم کشور باشد، صورت نگرفته است.

درحالی‌که سیر یک واگن از کرمان به بندرعباس در حالت بهینه می‌تواند بین ۷ تا ۹ بار در ماه باشد، درحال‌حاضر ۲.۵ تا ۳ و در بهترین حالت ۴ بار در ماه است.

◉ میزان اتلاف مواد فله معدنی در هنگام تخلیه و بارگیری به روش سنتی چقدر است؟

بر اساس گزارشات و شواهد میدانی برآورد می‌شود در حدود ۳ تا ۱۰ درصد مواد در هنگام جابه‌جایی هدر می‌رود؛ چرا که وقتی در یک مرحله با روش غیر مکانیزه بار روی زمین تخلیه می‌شود و سپس با همان روش در کشتی بارگیری می‌شود، در این هنگام بخشی از بار روی زمین ریخته می‌شود که در مقادیر کلان، مقدار بسیار قابل توجهی است. علاوه بر موضوع پرت مواد فله، آلودگی زیست‌محیطی که ایجاد می‌شود برای افرادی که در آن مناطق مشغول به کار هستند و همچنین ساکنان اطراف منطقه و اکوسیستم دریایی در آن نواحی، آسیب‌های جدی به همراه دارد که با مکانیزه‌کردن این امر، بخش بسیار زیادی از این آلودگی‌ها برطرف می‌شود.

◉ ضرورت توسعه زیرساخت‌های بنادر چیست؟

باید توجه داشت که از ابتدای تاسیس این بندر، یعنی دهه ۶۰ تاکنون، بارگیری و تخلیه مواد فله معدنی با همین روش غیرمکانیزه انجام می‌شود و این امر باعث شده ما حتی نتوانیم از زیرساخت‌های ریلی موجود استفاده بهینه کنیم؛ چرا که از محل بارگیری تا بندرعباس قطارها سرعت معمول خود را دارند اما پس از رسیدن به بندرعباس، متوسط سرعت حرکت قطارها حدود ۴.۵ کیلومتر در ساعت است و این به معنای آن است که ما توقف‌های بسیار طولانی را در این مناطق داریم و تا زمانی که وضعیت پایانه‌ها بهبود نیابد، توسعه زیرساخت‌های ریلی به تنهایی پاسخگو نخواهد بود. می‌توان گفت که منطقه بندرعباس و بلاخص بندر شهید رجایی قلب اقتصادی ایران است و کریدورهای ریلی و جاده‌ای به مثابه رگ‌های این قلب هستند. در شرایطی که بخش عظیمی از صادرات و واردات کشور از این منطقه صورت می‌گیرد، عدم توسعه آن یعنی عدم توسعه کافی در اقتصاد کشور و رسوب لجستیکی در قلب اقتصادی ایران. در اقتصادی که قرار است معدن جای نفت را بگیرد، توسعه زیرساخت‌های معدنی باید اولویت ما باشد. با توجه به همسایگی ایران با کشورهای CIS و افغانستان، توسعه بخش حمل‌ونقل می‌تواند باعث شود بخشی از جابه‌جایی مواد معدنی از این کشورها، از طریق بنادر ما صورت بگیرد.

◉ کشور در بخش شاخص‌های لجستیکی چه جایگاهی دارد؟

متاسفانه رتبه کشور ما در بخش شاخص‌های لجستیکی از عدد ۶۴ در سال ۲۰۱۸ به رتبه ۱۲۳ در سال ۲۰۲۳ کاهش پیدا کرده است؛ بنابراین ما باید تلاش کنیم ابتدا به رتبه قبلی برگردیم و سپس وضعیت را بهبود بدهیم. عدم توسعه بخش حمل‌ونقل همراستا با بخش صنعت و معدن کشور، همواره هزینه‌های زیادی را به فعالان این بخش تحمیل کرده است. این پروژه می‌تواند نتایج بسیار مثبت اقتصادی و نقش قابل توجه در کاهش هزینه‌های حمل‌ونقل و به دنبال آن هزینه تمام‌شده فعالیت‌های معدنی داشته باشد؛ چرا که با وجود ممنوعیت‌های خام‌فروشی، ما به هرحال به صادرات حداقل سالانه ۱۰ میلیون تن مواد فله معدنی و همچنین واردات برخی مواد اولیه ضروری، نیاز داریم. از طرفی وجود پایانه‌های مکانیزه ریلی مواد فله معدنی در مجاورت دریا به همسایگانی که دارای مواد معدنی غنی هستند این اطمینان را می‌دهد که با ترانزیت مواد فله معدنی از مسیرهای ایرانی، علاوه بر استفاده از ظرفیت کارخانجات فرآوری در طول مسیر، از امکانات پایانه‌های مکانیزه ریلی هم به خوبی می‌توانند استفاده کنند و عملا کالای معدنی خود را در هر سطحی که تمایل داشته باشند به مشتریان خارجی خود فروخته و از طریق ایران ترانزیت کنند. همچنین با توجه به ابلاغ سیاست‌های کلی توسعه دریامحور توسط مقام معظم رهبری و استفاده از ظرفیت‌های موجود، این پروژه و تکثیر چنین پروژه‌هایی در این امر بسیار تاثیرگذار هستند.

مزایده سراسری املاک مازاد بر نیاز بانک سپه استان چهارمحال و بختیاری

(نوبت اول)

مدیریت بانک سپه استان چهارمحال و بختیاری در نظر دارد املاک مازاد تحت اختیار خود را به شرح جدول ذیل از طریق برگزاری فرآیند مزایده با جزئیات مندرج در اسناد مربوطه و بهره‌گیری از سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به نشانی الکترونیکی www.setadiran.ir و با شماره مزایده ۲۰۰۲۰۰۴۶۱۳۰۰۰۰۰٤ به صورت الکترونیکی به فروش برساند.

- تاریخ انتشار مزایده در سامانه ستاد: ساعت ۰۸:۰۰ صبح روز چهارشنبه به تاریخ ۱٤۰۲/۰۹/۰۸.
- آخرین مهلت دریافت اسناد مزایده: ساعت ۱۸:۰۰ روز سه‌شنبه به تاریخ ۱٤۰۲/۰۹/۱٤.
- آخرین مهلت ارسال پیشنهاد: ساعت ۱۸:۰۰ روز دوشنبه به تاریخ ۱٤۰۲/۰۹/۲۷.
- تاریخ بازگشایی پاکات پیشنهادی: ساعت ۱۱:۰۰ صبح روز سه‌شنبه به تاریخ ۱٤۰۲/۰۹/۲۸.
- تاریخ بازدید: از ساعت ۰۸:۰۰ صبح روز پنجشنبه به تاریخ ۱٤۰۲/۰۹/۰۹ لغایت ساعت ۱٤:۳۰ روز شنبه به تاریخ ۱٤۰۲/۰۹/۲۵ (بازدید همه روزه به جز ایام تعطیل مقدور می‌باشد).

▣ نحوه فروش: نقد

* توجه: لطفاً به اصلاحات احتمالی مزایده که در آگهی نوبت دوم در روز شنبه مورخ ۱٤۰۲/۰۹/۱۱ در روزنامه و سایت بانک سپه به نشانی الکترونیکی www.banksepah.ir/ta مندرج می‌گردد و تا پایان آخرین مهلت ارائه پیشنهادات ملاک عمل می‌باشد. توجه فرمایید.

▣ توضیحات و شرایط:

۱. متقاضیان جهت کسب اطلاع از جزئیات املاک و با توجه به توضیحات مندرج در شرایط مزایده می‌توانند هماهنگی‌های لازم را به عمل آورند.

۲. شرکت در مزایده صرفاً از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت «ستاد» می‌باشد و کلیه مراحل فرآیند مزایده شامل خرید و دریافت اسناد مزایده، پرداخت تضمین شرکت در مزایده (ودیعه)، ارسال پیشنهاد قیمت و اطلاع از وضعیت برنده بودن مزایده‌گران محترم از این طریق امکان‌پذیر می‌باشد.

علاقمندان به شرکت در مزایده می‌بایست جهت ثبت‌نام و دریافت گواهی امضای الکترونیکی (توکن) با دفتر ثبت‌نام سامانه ستاد به شماره تلفن ۱٤۵۶ تماس و یا به آدرس اینترنتی www.setadiran.ir مراجعه نمایند. کلیه اطلاعات املاک و مستغلات شامل مشخصات، شرایط و نحوه فروش در برد اعلان عمومی سامانه مزایده قابل مشاهده، بررسی و انتخاب می‌باشد.

بانک سپه - استان چهارمحال و بختیاری

«لیست املاک مازاد بر نیاز مورد مزایده بانک سپه بشماره مزایده مرجع: ۶۸۳/۱۴۰۲/۰۶ و شماره مزایده در سامانه تدارکات الکترونیک دولت ۲۰۰۲۰۰۴۶۱۳۰۰۰۰۰۴»

ردیف	آدرس	هماهنگی جهت بازدید	شماره پلاک ثبتی	نوع ملک	نوع کاربری	عرصه	اعیان	قیمت پایه کارشناسی (ریال)	سهم بانک	نحوه فروش	وضعیت ملک	توضیحات
۱	شهرستان فارسان - شهر فیل‌آباد، جنب بانک صادرات	دایره املاک مدیریت منطقه	۴۳۴/۸۸۲	ساختمان	مسکونی	۱۷۷,۶	۵۵۲,۲۰	۳۵/۸۰۸/۰۰۰/۰۰۰	ششدانگ	نقد	عدم تخلیه	ملک دارای اعیانی سه طبقه شامل زیرزمین مسکونی ، همکف تجاری و طبقه اول مسکونی با سازه اعیانی بتنی با سند ششدانگ بنام بانک می‌باشد، تخلیه بر عهده خریدار و فروش براساس وضع موجود می‌باشد.

یادداشت

لشگر معدنچیان فرسوده

یدالله زمانی، رئیس شورای کارگری معدن زغال‌سنگ پابدانا

جـذب نیروی کار در معادن زغال‌ســنگ در حال حاضر یکی از چالش‌های بزرگ این صنعت است. تا امروز افزایش ســن بازنشســتگی که به‌دلیل تخلفات پیمانــکاران اتفاق افتاده، شــرایط را به سمت‌وســویی سوق داده که جمعیت کارگری معادن فرسوده شده و رو به پیری می‌رود و کارآیی خود را از دست داده است.

من ۳ سال و ۳ ماه بعد از برادرم و در سال ۷۵ کار خودم را آغاز کرده‌ام. او با ۱۵ ســال کار بازنشسته شد، اما من با ۲۳ ســال کار و ۱۸ ســال ســابقه پرداخت بیمه، همچنان مشغول کار هســتم، زیرا در مدت کار من ۱۱ بار پیمانکار تغییر کرد و هر پیمانکاری جایگزین شد، حق‌بیمه نیمی از سال را پرداخت نکرد.

به این ترتیب پیمانکاران ما ماشین زیر پای فرزندان‌شان را مــدل به مدل بالاتــر بردند، اما بچه‌هــای من همواره با مشکلات و محرومیت‌های زیادی دست‌وپنجه نرم کرده‌اند.

کارگر معدن به‌ازای هر ســال کار ۳ سال پیرتر می‌شود، امــا به‌واســطه بی‌توجهــی کارفرما همچنان باید در ســن بازنشستگی به کار خود ادامه دهد.

در چنین وضعیتی اگر ســن بازنشســتگی هــم افزایش یابد، در آینده‌ای نزدیک شــاهد تعطیلی بسیاری از معادن خواهیم بود، چون کســی دیگر حاضر نیست با این حقوق ناچیز در عمق زمین کار کند.

زغال‌ســنگ صنعتــی بســیار اشــتغالزا اســت و اگر از ســرمایه‌گذار حمایت کنند و تخفیف‌هــای یا معافیت‌های مالیاتــی، یارانه و... بــه این بخش اختصــاص بدهند، این صنعت رونق خواهد گرفت.

یکی دیگر از گلایه‌های ما این اســت که تا امروز نظارت چندانی بر قراردادهای کار وجود نداشته است. در کارهایی که جنبه مســتمر و دائم دارند، قــرارداد کار موقت معنا و مفهومی ندارد، اما متاســفانه بر این کارهــا مهر قراردادی زده‌اند. بارها گفته شده که آیین‌نامه تبصره ۲ ماده ۷ قانون کار که از آن سوءاستفاده می‌شود، باید هرچه سریع‌تر تهیه و تدوین شود تا تکلیف نیروهای قراردادی و حتی شرکتی و پیمانکاری در شــرکت‌ها و مجموعه‌ها مشخص شود، اما متاســفانه با کارگرانی که حتی بیش از ۲۳ سال سابقه کار دارند همچنان قرارداد موقت منعقد می‌شود.

سرمایه‌داران و تعدادی از کارفرمایان در سایه کم‌توجهی مســئولان به‌ویــژه وزارت کار از ســال‌های ۷۲ و ۷۵ تــا هم‌اکنون مانع دســتیابی کارگران به حقوق مسلم شرعی و قانونی و انسانی‌شــان شده‌اند و با روش‌های غیرانسانی و ضدکارگری، کارگران را از نظر روانی وارد جنگی فرسایشی کرده‌اند.

فعالیــت کارگــران معادن زغال‌ســنگ کرمــان زیر نظر صنــدوق بازنشســتگی فولاد اســت و به ســازمان تامین اجتماعــی بیمه می‌پــردازد که هــر دو از زیرمجموعه‌های وزارت کار بــه شــمار می‌روند، اما درگیری‌هــای کارگران با این دو ســازمان از ســال‌ها پیش باوجود نامه‌نگاری‌ها و پیگیری‌های فــراوان همچنان ادامــه دارد و هنوز به هیچ نتیجه‌ای نرســیده اســت. این در حالی اســت که بسیاری مشکلاتی که ما با آن دســت‌وپنجه نرم می‌کنیم، لاینحل نیســت، اما تا امروز هیچ مســئولی برای گره‌گشایی از این مشــکلات پا پیش نگذاشــته و اقدامی نکرده است؛ در غیر ایــن صورت تا امــروز ادامه پیدا نمی‌کــرد و به‌راحتی حل می‌شد.

طبق قانون سازمان تامین اجتماعی، کارفرما موظف است بعد از احراز شــرایط بازنشســتگی بیمه‌شده (کسی که در کارگاه او کار می‌کند) ۴ درصد میزان مســتمری برقراری بیمه‌شده نســبت به سنوات اشتغال او در مشاغل سخت و زیان‌آور را که توسط تامین اجتماعی محاسبه و درخواست می‌شود، پرداخت کند.

اما یکی از مشــکلات بزرگ ما همیــن موضوع ۴ درصد است. پس از تایید مشاغل سخت و زیان‌آور در کمیته‌های اســتانی، پرداخت مبلغ ۴ درصد بیمه این‌گونه مشاغل به کارفرما ابلاغ و این مبلغ از کارفرما اخذ می‌شود، اما برخی از کارفرمایان از پرداخت این مبلغ خودداری می‌کنند و این اقدام آنها باعث بازنشسته نشدن کارگران در سیستم تامین اجتماعی می‌شود.

این مشکل باعث شده ظلم بزرگی به همکاران ازدست‌رفته ما روا داشــته شــود و امروزه خانواده بسیاری از آنها که بر اثر ســختی کار از دست رفتند، جزو حداقلی‌بگیران تامین اجتماعی شــده‌اند. ما شــکایت خود را در سطح استان به مراجــع متعددی برده و مشــکلات را بیان کرده‌ایم و همه اعتراف می‌کنند اعتراض ما بحق اســت اما در سطح استان قابل‌حل نیست.

ســختی معدنکاری با کارهای دیگر قابل‌قیاس نیست، اما متاسفانه توجهی به این موضوع نمی‌شود؛ به‌عبارت دیگر به این مسئله توجه نمی‌شود که فعالیت همه کارگران یکسان نیســت و یکــی در کارگاه اســتخراج در عمــق زمین کار می‌کند و دیگری در اداره و پشت میزنشین است، به همین دلیل امید به بهبود وضعیت روزبه‌روز کمتر می‌شود. عدالت این نیست که شرایط را برای دیگر کارگران سخت‌تر کنند. عدالت این اســت که شــرایط فعالیت کارگران در مشاغل بسیار دشوار را بهبود بخشند.

پیــش از این قانــون ضریب ۲ داشــتیم؛ یعنــی کارگر معدنکار بعد از ۱۰ ســال کار در بخش اســتخراج و ۵ سال در بخش‌های دیگر، بازنشســته می‌شد، اما چندی بعد این ضریب ۱.۵ شد. امروز در لایحه برنامه هفتم توسعه، اثری از اصلاح این ضریب دیده نمی‌شــود و درصدد کاهش ضریب برخی از مشــاغل سخت و زیان‌آور هستند که این تصمیم هیچ دردی از جامعه کارگری درمان نخواهد کرد و بالعکس به مشکلات آنها دامن می‌زند.

در گزارش صمت درباره افزایش سن بازنشستگی در برنامه هفتم مطرح شد

بازنشستگی، حق مسلم یا خیال واهی

گیتا جاودانی
editor@smtnews.ir

با تقدیم لایحه نهایی برنامه هفتم توسعه در اواخر خرداد امسال پیش‌بینی می‌شد که یکی از پرچالش‌تریــن بخش‌های این لایحه، فصل پنجم یعنی اصلاح صندوق‌های بازنشســتگی و مشــخصا ماده ۲۹ لایحه است که حساســیت‌های زیادی برای کارمندان و کارگران ایجاد می‌کند. این ماده مربوط به کاهش ســنوات ارفاقی بازنشســتگی مشــاغل سخت و زیان‌آور است. به گزارش خانه ملت، رئیس فراکسیون دیپلماسی اقتصادی گفت: اینکه صندوق‌های بازنشســتگی دوران ســختی را می‌گذرانند و بــا افزایش ناتــرازی در ورودی و خروجی این صندوق‌ها مواجهیم غیرقابل انکار اســت و ضرورت دارد هرچه ســریع‌تر نســبت به اصلاح و ســامان دادن به این وضعیت اقدام شــود، اما اینکه تمام هزینه‌هــای مربوط به این اصلاح توسط کارمندان و کارگران تامین شود، نه‌تنها با هیچ منطقی سازگار نیست، بلکه ناعادلانه نیز اســت. مهدی عســگری تصریح کرد: دولــت به‌عنوان بزرگ‌ترین بدهــکار صندوق‌های بازنشســتگی هیچ تعهدی بــرای پرداخت این بدهی‌ها در این مــاده پیش‌بینی نکرده بود و قصد داشــت با افزایش سن بازنشستگی، کاهش ضریب سنوات مشاغل سخت و زیان‌آور و افزایش ســن بازنشستگی آنان، محاســبه میانگین ۵ سال به‌جای ۲ سال پایانی برای حقوق بازنشســتگی و افزایــش درصــد حق‌بیمه‌ها برای بخشــی از جامعه هدف، عمــلا بار اصلاح صندوق‌های بازنشســتگی را به دوش کارمندان و کارگران بیندازد. اما نکته مهم آن اســت که اگر قرار اســت تصمیم سختی گرفته شــود لبه تیز آن باید به سمت دولت و شرکت‌های تابعه دولت باشــد، نه ســمت مردم و بازنشستگان. عســگری گفت: حتی اگر خوش‌بینانه به موضوع نگاه کنیم و به نفوذ فکری جریان لیبرال در نگارش این ماده اشاره نکنیم، مفاد این ماده، ضدمردمی و باعث سلب اعتماد عمومی و خلاف تعهد اخلاقی به کارکنان عزیز است. این روزها از مجلس خبر می‌رســد که برخی از نمایندگان از شورای نگهبان خواسته‌اند این مصوبه را به‌دلیل ابهامات فراوان به مجلس بازگرداند.

در گزارش امروز صمت نگاهی داریم به تبعات اجتماعی این مصوبه در میان اقشار مشمول.

عکس: صمت

امیدی که به باد می‌رود

مهدی قنبری، معدنچی زغال و یکی از اعضای پیشین شورای کارگری: مجلس شــورای اســلامی در ۲۸ آبان امســال به‌منظور رفع ناتــرازی صندوق‌های بازنشســتگی و تقویت تــوان صندوق‌های بیمه، افزایش ســن بازنشســتگی را تصویب کرد. این تصمیــم در حالی اتخاذ شــد که کارگران معدنکار امید داشــتند با افزایش ضریب بیمه مشاغل ســخت و زیان‌آور فرصت استفاده از دوره بازنشستگی را به‌دست آورند. این مصوبه تیر خلاصی بود که باعث تضعیف روحیه کارکنان شد. علت ایــن تصمیم کاهش نیروی شــاغل و خروجی ۸ برابری نیروی انســانی نســبت به ورودی بیان شده اســت. آنچه نمایندگان مجلس نمی‌دانند یا نمی‌خواهند بدانند این اســت که کاهش نیروی شــاغل به این دلیل اســت که اشتغالزایی درســتی صورت نگرفته است. نمونه آن در معادن زغال‌سنگ کرمان و معدن هشونی است که از سال ۸۹ تاکنون هیچ‌گونه اقدامی برای اشتغالزایی انجام نشده، اما خروجی نیروی انسانی در قالب بازنشستگی هر ســال وجود دارد و به این ترتیب جمعیت معدن که در ســال ۸۹ حدود ۱۲۰۰ نفر بود، اکنون به ۶۷۰ نفر کاهش پیدا کرده و امسال نیز تقریبا ۷۰ نفر یا بیشتر بازنشسته می‌شوند و روشن است که ناترازی در این زمینه به‌وجود می‌آید.

■ سخت‌تر از سخت

اگر سن بازنشستگی افزایش یابد، شرایط برای معدنکاران از کار سخت آنها سخت‌تر می‌شود. حرف ما تا امروز این بود که باید سن بازنشستگی از کار معادن را به حداقل برســانند، زیرا آســیب‌های شــرایط نامناسب کاری در معــدن و خطــرات معدنکاری از قبیل آســیب‌های برخورد با مواد شیمیایی آسیب‌رسان و خطرات بیولوژیکی و دشواری‌های فیزیکی، احتمــال مواجهه با حریق، انفجار، افت شــنوایی و... موجب کاهش عمر طبیعی معدنکاران می‌شــود. حال معلوم نیست چگونه این افراد تا سن ۴۲ســال توان کار کردن داشــته باشــند. اگر امروز یک جوان ۲۰ساله مشــغول کار شود، باید سنش به ۶۲ سال برســد تا بازنشسته شود. در صورتی که معمولا نیروی کار در کشــور ما از ۳۰ســال به بالا مشــغول فعالیت می‌شود و به این ترتیب محال به‌نظر می‌رسد که کارگران به سن بازنشســتگی برسند و قبل از بازنشستگی به احتمال قریب به یقین دار فانی را وداع می‌گویند. به این ترتیب محال اســت بعد از نســل ما هیچ کارگری در معادن زغال‌ســنگ مشــغول کار شــود و با این وضع و این سیاســت بحران معیشــتی در جامعه کارگری و کاهش اشتغالزایی و در کل نابودی اشتغال رقم می‌خورد.

■ بازنده، قشر کارگر

ما نباید کشــورمان را با کشورهای پیشــرفته مقایسه کنیم. در زمان ریاســت‌جمهوری مرحوم هاشــمی رفسنجانی خصوصی‌ســازی را رواج دادنــد که امروزه تبعات آن می‌بینیــم و مافیای بزرگ ثروت و قدرت از این جور مصوبه‌ها ســود کلانی می‌برند و بازنده اصلی این مصوبه‌ها قشر مظلوم کارگر است. باتوجه به اینکه اکنون این مصوبه در مجلس تصویب و در خبرهــا پخش شــده ناامیدی در بین کارگران معادن زغال‌ســنگ به‌وجــود آمــده وروحیه خود را از دســت داده‌اند که مبــادا برای ما نیز اجرا شود.

■ جدال فرسودگی با کار سخت

ضریب شغلی کارهایی با این درجه سختی در اغلب کشورها ۲ به بالا وحتی ۳ در نظر گرفته می‌شــود، زیرا معادن به‌ویژه معادن زغال‌ســنگ تمامی عوامل زیان‌آور شــناخته شــده (در رده‌بندی مشاغل زیان‌آور) از جمله گرد و غبار مســموم، کار در تاریکی، ســروصدای آســیب‌زا، قرار گرفتن در معرض گازهای ســمی و زیــان‌آور و پرتوهای خطرناک و... را دارد که همگی باعث آســیب رســیدن به دستگاه شنوایی، بینایی، قلب و عروق و سیســتم عصبی کارگران می‌شــود. متاسفانه در قانون تامین اجتماعی این شغل هم‌ردیف دیگر مشاغل دشوار مانند رانندگی، نانوایی و... قرار گرفته و با ضریب ۱.۵ تصویب شــده است؛ در صورتی که از نظر ســختی کار قابل‌مقایسه با مشاغل یادشده نیست. در واقع فعالیت بیش از ۱۰ سال در معادن زیرزمینی امکان‌پذیر نیست و سلامت کارگران در این ۱۰ ســال آســیب‌های فراوانی می‌بینند و دیگر توان ادامه فعالیتی تا این اندازه ســخت و دشوار وجود نخواهد داشت. بر همین اساس روشن اســت که اجبار کارگران به ادامه کار چیزی جز ســرباری برای شرکت نیســت، اما در صورت تصویب ضریب ۲ برای کارگران مانند ســال‌های پیشــین صندوق بازنشستگی فولاد که ۱۰ســال کار در تونل و ۵ سال کار در بخش‌های خدماتی بیرون از تونل بود باعث می‌شود نیروی جوان و پرانرژی وارد چرخه تولید شــود و ســرعت تولیــد افزایش پیدا کند. کارگران معادن بیشــتر از ۱۵ ســال توانایی کار ندارند و اســتمرار کار مطلوب در این بخش نیازمند نیروی تازه‌نفس اســت و ســرمایه‌گذاری برای نیمه‌مکانیزه یا مکانیزه کردن این معادن ضروری است.

■ چشیدن طعم زندگی

همان‌طور که شواهد نشان می‌دهد بیشتر بازنشستگان مشاغلی مانند کار در معدن، اندکی پس از بازنشســتگی یا از دســت می‌روند یا به‌طور کامل خانه‌نشین می‌شــوند و فرصتی برای چشیدن طعم آسایش حتی در دوران بازنشســتگی نمی‌یابند. بسیاری از نیروهای فعلی معدن بیش از ۱۸سال است که در معادن مشغول فعالیت‌اند و دیگر توانی برای کار ندارنــد و در صورت اجــرای ضریب ۲ می‌توانند چنــد صباحی در کنار خانواده زندگی کنند. باتوجه به فرمایشــات رهبر معظم انقلاب مبنی بر خودکفایی در تمامی عرصه‌ها و از آنجا که زغال‌سنگ نقش بسیار مهمی در تهیه فولاد که اســکلت و شــالوده اقتصادی یک مملکت است، دارد، باید نســبت به رفع مشــکل وقفه بیمه‌ای که جفایی است که پیمانکار در حق پرســنل انجام می‌دهد، اقدام شود. علاوه بر این باید تجهیزات و امکانات روزآمد معدنی برای تامین امنیت و ســلامت معدنچیان فراهم شود و به‌جای پرسنل فرسوده، نیروی تازه‌نفس و جوان به خدمت گرفته شــوند. به این ترتیب می‌توان امیدوار بود معادن از بحران فعلی سریع‌تر خارج و این زحمت‌کشان عرصه اقتصاد نیز بتوانند چند صباحی از نعمت بازنشستگی بهره‌مند شوند.

■ بر کرسی سبز مجلس

در آســتانه انتخابــات مجلس قرار داریم. به‌نظر بنده و ســایر کارگران همه مواردی که بیان می‌شود وعده انتخاباتی است. متاســفانه در حوزه صنعت و معدن هیــچ کاری صورت نگرفته اســت. هــر دوره از انتخابــات داوطلبان وعده‌هایــی می‌دهند و به‌محض اینکه رای خود را جمع کردند و بر کرسی سبز مجلس نشستند، مطالبــات معدنکاران را نادیده می‌گیرند و هیچ کس به فکر معیشــت و اصلاح دستمزد کارگران نیســت. ما معدنکاران به عملکرد مسئولان در اصلاح دســتمزد و معیشــت نمره منفی می‌دهیم و هیچ امتیازی برای آنها در نظر نمی‌گیریم، زیرا کمترین دســتمزد را برای کارگران تصویب می‌کنند. ســابقه کار موردنیاز برای بازنشســتگی از مشــاغل سخت و زیان‌آور ۲۰ ســال متوالی و ۲۵ ســال متناوب است که با ضریب ۱.۵ و اگر در مدت ۲۰ ســال خدمت متوالی غیبت زیر یک سال باشد، کارگر معدن می‌تواند بازنشسته شود، اما اگر غیبت بیش از یک سال باشد وارد خدمت متناوب می‌شــوند و باید ۲۲ سال و نیم کار کنند. اگر این توالی و تناوب و خلأ بیمه‌ای برداشــته می‌شد، شــرایط بازنشستگی راحت‌تر می‌شد و اکنون همه معدنکاران بازنشسته می‌شدند.

■ دست به دعا برداشتیم

بارها درباره ضریب شــغلی کارگران معــدن اعتراض و نامه‌نگاری‌های فراوانی شــده تا دوباره ضریب شغلی معدنکاران را افزایش دهند و به ۲ برســانند و امید می‌رفت در دولت سیزدهم این خواست محقق شود، اما با اعلام خبر تصویب افزایش سن بازنشستگی در مجلس روحیه کارگران معادن کاملا از دست رفت و دست به دعا برداشته‌اند که در این تغییر و تحولات همین ضریب ۱.۵ هم از دست نرود.

آیــا مجلس و کمیســیون اجتماعــی نمی‌دانند که تبعــات اجتماعی نارضایتــی در جامعه کارگری چقدر زیاد اســت؟ آیا آنها در میان مردم جامعه زندگی نمی‌کنند و از ظلمی که به کارگران روا داشــته می‌شــود و وضعیت معیشــتی آنها بی‌خبر هســتند؟ یا چون خودشــان در رفاه و آسایش هســتند کــکشــان هم نمی‌گزد. علت ضعف فعلی این است که اعضای مجلس و کمیســیون و کســانی که برای معیشت مردم تصمیم می‌گیرند چندان با درد مردم آشــنا نیستند و کارگران را فراموش کرده و معیشت آنها را نادیده می‌گیرند.

■ امیدی به معدنکاری نیست

در صورت افزایش سن بازنشستگی در معادن چالش‌های زیادی مانند بیــکاری، افت تولید و بی‌انگیزه شــدن کارگران رخ خواهد داد و در این صــورت با اطمینان می‌تــوان گفت دیگر هیچ امیدی بــه صنعت زغال نیست و این صنعت به کل نابود می‌شود.

اگر سن بازنشستگی افزایش یابد، شرایط برای معدنکاران از کار سخت آنها سخت‌تر می‌شود

سن بازنشستگی در کارهای سخت و زیان‌آور کمتر از کارهای عادی است

کارگران معدن زحمتکش‌ترین افراد این جامعه هستند و در نوک پیکان مشاغل سخت و زیان‌آور قرار دارند

رکورددار امتیازات منفی

عبــاس کاربخش راوری، دبیــر اجرایی خانه کارگر کرمــان: به مجلســی که تاکنون هیچ رهــاورد مثبتی در تامین عدالت اجتماعی نداشــته، نمی‌تــوان امتیاز مثبتی داد، امــا در عــوض این مجلــس در مــدت فعالیت خود امتیازات منفی فراوانی کسب کرده است. سن بازنشستگی در کارهای سخت و زیان‌آور کمتر از کارهای عادی است، بــه همین دلیل امتیاز ضریــب ۲ برابر و در برخی موارد ضریب ۱.۵ برای ســنوات خدمت داده می‌شــود، زیرا به‌علت بیماری‌های شغلی عمر افراد شاغل در این کارها کاهش می‌یابد. وقتی ســن و سابقه خدمت برای بازنشستگی افزایش پیدا کند، تاثیر آن بر شاغلان کارهای ســخت و زیان‌آور نیز اجتناب‌ناپذیر خواهد بود و از همه بیشتر این گروه متضرر می‌شوند و علاوه بر کاهش ســلامتی و گرفتاری بیشــتر در چنگ بیماری‌های ناشی از شرایط شغلی و کاهش طول عمر، با مشــکلات روحی و روانی فراوانی هم روبه‌رو خواهند شــد. به‌گمان من این مشــکلات همه از نبود خبرگان و کارشناسان مسائل کارگری در مجلس و خلأ نماینده بخش کارگری کشــور در مجلس نشــأت گرفته و تا این خلأ جبران نشود امیدی به بهبود وضعیت نیست.

■ فشار فزاینده بر معیشت

شــرایط زندگی و معیشــت معدنچیان بازنشســته به‌مراتب دشوارتر اســت. از آنجایی که معدنکاری در صدر فهرست مشاغل سخت و زیان‌آور قرار دارد، مدت فعالیت شاغلان در این حرفه کمی کوتاه‌تر در نظر گرفته شــده است. در بازه زمانی کوتاهی دوره فعالیت معدنچی ۱۰ ســال بود اما این زمــان، بعدها به‌صورت پلکانی افزایش پیدا کرد و اینک به ۲۰ ســال رسیده است. کارگران معدن، به‌ویژه آنهایی که در معادن زیرزمینی کار می‌کنند، در معرض تنش‌هــا و خطرات فراوانی قرار دارند که به‌مراتب بالاتر از ظرفیت‌های طبیعی (جســمی و روحی) انســان اســت، به همین دلیل احتمال اینکه بر اثر سختی و دشواری کار به مرحله بازنشســتگی نرسند، بسیار زیاد اســت و به‌این‌ترتیب اموال بسیاری از آنها هر سال از طرف دولت مصادره می‌شود.

بیایید تغییر کنیم

حســین حبیبی، عضو هیات مدیره کانون هماهنگی شــوراهای اسلامی کار سراســر کشــور: خداوند سرنوشت هیچ قوم و ملتی را تغییر نمی‌دهد؛ مگر آنکه آنان آنچه را در خودشان است تغییر دهند.

با تصمیم هیات مدیره کانون هماهنگی شــوراهای اســلامی کار اســتان تهران مقرر شــده کلیه شــوراها و کارگران ســریعا مخالفت خود با مصوبه افزایش ســن و سابقه بازنشســتگی و ســایر مواد مورد مناقشــه دولت و مجلس با کارگران در لایحه برنامه هفتم توســعه را به شــورای محترم نگهبان اعلام کنند و خواستار ابطال این مصوبه شوند. بر این اساس همه واحدهای دارای شورای اسلامی کار موظف شده‌اند هرچه سریع‌تر طی طوماری به شرح فوق در سربرگ کانون، مخالفت کارگران واحد خود را به دفتر کانون هماهنگی شــوراهای اســلامی کار اســتان تهران اعلام کنند تا ما آن را به شــورای نگهبان قانون اساسی اعلام کنیم.

کارگران معدن زحمتکش‌ترین افراد این جامعه هســتند و در نوک پیکان مشاغل سخت و زیان‌آور قرار دارند. آنها در شــرایط بسیار طاقت‌فرســایی کار می‌کنند و ثروت ملی را افزایش می‌دهند و جا دارد که دولت به آنها توجه ویژه کند. مشکل عمده در معدن سخت کاری است.

علاوه بر این امنیت شــغلی یکی از مهم‌ترین مطالبات تمام کارگران، به‌ویژه کارگران بخش معدن اســت. مشــکلات کارگران از روزی افزایش پیدا کرد که قراردادها به‌سوی موقتی شدن رفت. در قانون مدنی موضوع قرارداد در قالب عقود آمده است. طبیعتا در عقد، دو طرف باید در شرایط برابر باشند تا بتوانند قراردادی منعقد کنند.

سخن پایانی

مصوب شده که برای ۵۰ درصد از عناوین شغل‌های گروه ب با ماهیت سخت و زیان‌آور، برای هر سال خدمت، ۱.۵ ســال ارفاق در نظر گرفته شــود و درباره ۵۰ درصد دیگر از شغل‌های سخت که کمتر از حد متوسط هستند، برای هر سال خدمت، ۱.۳ سال سابقه و حداکثر ۷ سال در نظر گرفته شود.

همچنین مصوب شــد برای تمامی عناوین شــغلی گروه الف باعنوان محیط ســخت و زیان‌آور برای هر سال، ۱.۲ و حداکثر ۵ سال سابقه لحاظ شود.

نگاهی به صادرات ایران به عراق

هدف‌گذاری ۲۰ میلیارد دلار

سال ۹۷	۹ میلیارد دلار	
سال ۹۸	۸ میلیارد و ۴۰۳ میلیون دلار	
سال ۹۹	۷ میلیارد و ۴۳۷ میلیون دلار	
سال ۱۴۰۰	۸ میلیارد و ۹۱۶ میلیون دلار	
سال ۱۴۰۱	۱۰ میلیارد و ۲۳۶ میلیون دلار	
بهار ۱۴۰۲	۲.۳ میلیارد دلار	
۵ ماه نخست ۱۴۰۲	۳ میلیارد و ۵۰۸ میلیون دلار	

اینفوگرافی: سامان شرف‌الدین

آگهی مزایده اجاره سازمان عمران شهرداری اصفهان

شماره ۵۰۰۲۰۹۹۸۹۶۰۰۰۰۲

سازمان عمران شهرداری اصفهان در نظر دارد **اجاره کارخانه تولید آسفالت شهروند سپاهان واقع در جاده حبیب‌آباد- جاده شالباف** را از طریق مزایده عمومی مطابق جدول ذیل و با جزئیات مندرج در اسناد مزایده، با بهره‌گیری ازسامانه تدارکات الکترونیکی دولت (setadiran.ir) و به صورت الکترونیکی واگذار نماید.

ردیف	موضوع مزایده	قیمت کل (ریال)	مدت اجاره	مبلغ سپرده شرکت در مزایده(ریال)
۱	بهره برداری از کارخانه تولید آسفالت شهروند سپاهان واقع در جاده حبیب آباد - جاده شالباف	۱۱/۴۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۱ سال (با قابلیت تمدید)	۵۷۰/۰۰۰/۰۰۰

شرایط عمومی و توضیحات برگزاری مزایده دستگاه اجرایی

زمان انتشار در سایت: ساعت: ۰۸:۰۰ مورخ ۱۴۰۲/۰۹/۰۸
مهلت دریافت اسناد مزایده: تا ساعت: ۱۴:۳۰ مورخ ۱۴۰۲/۰۹/۲۰
تاریخ بازدید: ۱۴۰۲/۰۹/۰۸ لغایت ۱۴۰۲/۱۰/۰۴
مهلت ارسال پیشنهاد: تا ساعت: ۱۴:۳۰ مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۰۴
تاریخ بازگشایی: ساعت: ۱۵:۳۰ مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۰۴
تاریخ اعلام برنده: ۱۴۰۲/۱۰/۱۲

ضمناً رعایت موارد ذیل الزامی است:

۱- برگزاری مزایده صرفاً از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت می‌باشد و کلیه مراحل فرآیند مزایده شامل خرید و دریافت اسناد مزایده، پرداخت تضمین شرکت در مزایده (ودیعه)، ارسال پیشنهاد قیمت و اطلاع از وضعیت برنده بودن مزایده‌گران از این طریق امکان‌پذیر می‌باشد.

۲- کلیه اطلاعات موارد اجاره شامل مشخصات، شرایط و نحوه اجاره در برد اعلان عمومی سامانه مزایده قابل مشاهده، بررسی و انتخاب می‌باشد.

۳- متقاضیان شرکت در مزایده می‌باید جهت ثبت‌نام و دریافت گواهی امضای الکترونیکی (توکن) با شماره‌های ذیل تماس حاصل نمایند:
مرکز پشتیبانی و راهبری سامانه: ۱۴۵۶

۴- اطلاعات تماس دفاتر ثبت‌نام سایر استان‌ها در سایت سامانه www.setadiran.ir بخش «ثبت‌نام/پروفایل مزایده گر» موجود است.

سازمان عمران شهرداری اصفهان

آگهی فراخوان مناقصه عمومی

همزمان با ارزیابی (یکپارچه) / یک‌مرحله‌ای

نوبت دوم
شناسه ۱۶۱۰۲۶۰

شرکت ملی گاز ایران
شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی

شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی نظر دارد خدمات مورد نیاز خود را با شرایط ذیل بصورت برگزاری مناقصهٔ عمومی یک‌مرحله‌ای از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (سامانه ستاد) تامین نماید:

شماره فراخوان در سامانه ستاد ایران	۲۰۰۲۰۹۷۵۸۷۰۰۰۱۷۸
شماره مناقصه	۰۲/۹۰۶۹
موضوع مناقصه	انجام ضخامت سنجی به روش Access Rope در پالایشگاه نهم شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی
مبلغ تضمین شرکت در فرایند ارجاع کار	۸/۱۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال
نوع تضمین شرکت درفرایند ارجاع کار	تضمین شرکت در فرایند ارجاع کار بصورت یکی از تضامین قابل قبول وفق آیین نامه تضمین شماره ۱۲۳۴۰۲/ت۵۰۶۵۹ ه مورخ ۹۴/۰۹/۲۲ هیات وزیران می‌باشد.
مبلغ برآورد تقریبی اولیه مناقصه	۱۶۲/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال
آخرین مهلت دریافت اسناد ارزیابی کیفی در سامانه ستاد	۵ روز پس از درج نوبت دوم آگهی در صفحه اعلان عمومی سامانه ستاد ایران می‌باشد.
آخرین مهلت بارگذاری و ارسال مستندات ارزیابی کیفی (رزومه) و پیشنهادات مالی در سامانه ستاد	حداکثر ظرف مدت بیست روز پس از انقضای مهلت دریافت اسناد می‌باشد.
آدرس مناقصه‌گزار	استان بوشهر - شهرستان کنگان - کیلومتر ۱۵ جاده عسلویه ، سایت ۲منطقه ویژه انرژی پارس ، شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی پالایشگاه نهم (فاز ۱۲)

بدیهی است کلیه فرآیند برگزاری مناقصه الکترونیکی از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (سامانه ستاد) به نشانی: WWW.SETADIRAN.IR انجام می‌پذیرد و به پیشنهادهای خارج از سامانه مذکور هیچگونه ترتیب اثری داده نخواهد شد و مناقصه‌گران بایستی نسبت به ثبت‌نام در سامانه ستاد و دریافت گواهی امضاء الکترونیکی اقدام نمایند. مناقصه‌گران می‌توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر به سایت WWW.SPGC.IR مراجعه و یا با شماره تلفن‌های ۳۷۹۷-۰۷۷۳۲۳۱۳۸۱۹ تماس حاصل فرمایند.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۰۹/۰۷ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۰۹/۰۸

روابط عمومی شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی

مفقودی

برگ سبز و سند کمپانی دنا سفید رنگ به شماره پلاک ۱۹ ط ۲۱۸ ایران ۳۱ و به شماره موتور ۱۵۳h۰۰۴۹۹۱۵ و به شماره شاسی NAAW۶۱HU۲NE۴۸۶۰۷۶ بنام مهدی ظهرابی فرد مفقود گردیده و از اعتبار ساقط است.

خرم‌آباد

مفقودی

برگ سبز و سند کمپانی سواری پژو ۴۰۵ خاکستری به شماره پلاک ۶۵ ب ۸۴۲ ایران ۳۱ و به شماره موتور ۱۲۴k۰۳۲۰۴۴۴ و به شماره شاسی NAAM۰۱CA۳DH۹۴۰۳۰۹ به نام فیروز دارایی مفقود گردیده و از اعتبار ساقط است.

خرم‌آباد

روی خط خبر

تشکیل کارگروه مشترک اتاق اصناف ایران و سازمان امور مالیاتی

نشست بررسی اجرای قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مودیان با حضور مجتبی صفایی، رئیس اتاق اصناف ایران و اعضای هیات رئیسه این اتاق و همچنین محمدهادی سبحانیان، رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور و معاونان این سازمان به‌میزبانی سازمان امور مالیاتی برگزار شد. مجتبی صفایی در این نشست با اشاره به اهمیت بحث مالیات برای دولت و اصناف طی سخنانی گفت: دولت نگاه خاصی به حوزه مالیاتی دارد و بخش مهمی از بودجه دولت براساس اخذ مالیات بسته شده است. سازمان امور مالیاتی کشور به‌عنوان بخشی از دولت و اتاق اصناف ایران نیز به‌عنوان نماینده اصناف و مردم دو مجموعه‌ای هستند که در کنار هم می‌توانند به اقتصاد و امنیت کشور به‌ویژه در شرایط فعلی کمک کنند. رئیس اتاق اصناف ایران درباره اجرای قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مودیان گفت: ما در اتاق اصناف ایران از این قانون دفاع می‌کنیم و در اجرای آن در کنار شما خواهیم بود، اما نکات و ملاحظاتی در اجرای این قانون مطرح است که باید در نظر گرفته شود. معتقدیم پیش از تدوین و ارسال طرح‌های مرتبط با اصناف به مجلس، باید نظرات کارشناسی در آن حوزه اخذ و حتما از اتاق اصناف ایران استعلام گرفته شود. صفایی تصریح کرد: تنها جایی که در قانون نظام صنفی برای تصمیم‌سازی‌های حوزه صنفی در کشور دیده شده اتاق اصناف ایران است. البته سازمان امور مالیاتی این اختیار را دارد که از مراجع و مراکز مختلف استانی نظرات مشورتی اخذ کند، اما مرجع رسمی برای اخذ نظرات اتاق‌های اصناف سراسر کشور نهادی تحت عنوان اتاق اصناف ایران است. وی ادامه داد: معتقدم برای رسیدن به نقاط مشترک و همچنین جلوگیری از ایجاد دودستگی در تصمیم‌سازی‌ها، باید کارگروه مشترکی بین اتاق اصناف ایران و سازمان امور مالیاتی تشکیل شود، زیرا اعتقاد داریم در تصمیم‌سازی برای حدود ۴ میلیون واحد صنفی لازم است نکات و نظرات آنها شنیده شود. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی اتاق اصناف ایران، رئیس اتاق اصناف ایران با تاکید بر اینکه «ارتباط دو مجموعه نباید تنها به ایام اجرای قوانین منحصر شود»، گفت: هرچه تعامل و هم‌افزایی بین سازمان امور مالیاتی و اتاق اصناف ایران بیشتر باشد، آثار و برکات آن برای مردم، اصناف و دولت نیز بیشتر خواهد بود. مجتبی صفایی همچنین در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به لزوم تجهیز و تقویت زیرساخت‌های سامانه مودیان و پایانه‌های فروشگاهی، بر ضرورت آموزش واحدهای صنفی از سوی سازمان امور مالیاتی در راستای اثربخشی و تسهیل اجرای این قانون تاکید کرد و گفت: امیدوارم این قانون زمانی اجرایی شود که هم منافع ملی تامین شود و هم واحدهای صنفی متضرر نشوند و منافع یک سال فعالیت خود را از دست ندهند.

■ سازمان امور مالیاتی شریک راهبردی کسب‌وکارها است

در ادامه این نشست محمدهادی سبحانیان، رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور نیز در سخنانی گفت: مجموعه نظام تقنینی و اجرایی کشور امروز به این نتیجه رسیده که بایستی در عرصه نظام مالیاتی تحولی ایجاد شود. امیدوارم در دوره تحولی نظام مالیاتی و همچنین دوره جدید مدیریت اتاق اصناف، همچون ۶ ماه ابتدایی سال جاری تعامل خوب و سازنده‌ای بین دو مجموعه برقرار باشد. وی افزود: ما در این مسیر خود را شریک راهبردی کسب‌وکارها قلمداد می‌کنیم و معتقدیم در مسیر تسهیل فرآیند مالیات‌ستانی باید به گونه‌ای عمل شود که اصناف و صاحبان کسب‌وکار در مسیر فعالیت‌های اقتصادی خود دچار مشکل نشوند، زیرا در غیر این صورت ما نیز به‌عنوان یک شریک راهبردی بخشی از منافع خود را از دست می‌دهیم. سبحانیان درباره اجرای قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مودیان نیز گفت: اجرای این قانون با شفافیتی که در حوزه مبادلات اقتصادی ایجاد خواهد کرد، می‌تواند آثار و برکات بسیاری برای کشور ایجاد کند. نگاه سازمان امور مالیاتی به صاحبان کسب‌وکار به‌عنوان یک شریک اقتصادی است؛ البته در عین حال قانون‌گذار لوازم و ابزاری را در اختیار ما قرار داده تا اگر فردی به قانون تمکین نکرد از آن برای استیفای حق قانونی دولت استفاده شود. رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور نیز ایجاد زیرساخت‌های لازم از جمله تجهیز و آموزش واحدهای صنفی را لازمه اجرای این قانون دانست و گفت: ما هیچ محدودیتی در اخذ نظرات کارشناسی نداریم و این موضوع را بر خود تکلیف می‌دانیم و از تشکیل کارگروه مشترک بین اتاق اصناف ایران و سازمان امور مالیاتی برای بررسی پیش‌نیازهای اجرای این قانون استقبال می‌کنیم.

دلایل کاهش صادرات به افریقا

معاون ارتقای کسب و کارهای بین‌المللی سازمان توسعه تجارت ایران درباره دلیل کاهش آماری تجارت کشورمان با قاره افریقا، گفت: برخی آمارهای صادرات خدمات فنی و مهندسی در ارقام گمرکی محاسبه نمی‌شود، در حالی که صادرات خدمات در دولت سیزدهم به قاره افریقا ۷۰ درصد رشد داشته است. محمدصادق قنادزاده با بیان اینکه کاهش تجارت با قاره افریقا مطابق آمارها نکات مهمی را در بردارد، اظهار کرد: در هفت ماهه ۱۴۰۱ حدود ۶۵۰ میلیون دلار صادرات اوره به قاره افریقا داشتیم؛ زیرا این قاره واردات بسیاری در زمینه محصولات دارد و بر همین اساس ۷۰ درصد صادرات رسمی ایران به افریقا، اوره است. وی افزود: اما از یک سو قیمت‌های جهانی اوره بین ۳۰ تا ۵۰ درصد در سال ۱۴۰۲ کاهش داشت کرد و از سوی دیگر کشورهای افریقایی، اوره را از سوی برخی کشورها به صورت هدیه یا با قیمت‌های نازل دریافت کرده‌اند تا بتوانند سهم بیشتری از بازار این محصول را در این قاره به‌دست آورند. بر همین اساس صادرات اوره از نظر وزنی و ارزشی با کاهش ۲۵۰ درصدی در هفت ماهه امسال به ۲۱۰ میلیون دلار رسید. قنادزاده خاطرنشان کرد: یکی از دلایل کاهش آماری صادرات این است که حجم زیادی از تجارت در آمارهای تجاری با قاره افریقا ذکر نمی‌شود؛ زیرا خط منظم کشتیرانی و خط مستقیم با این کشورها وجود ندارد و عمده صادرات از طریق کشورهایی مانند عمان، امارات متحده عربی و ترکیه با تغییر اسناد ارسال می‌شود و به همین دلیل ایران به عنوان کشور مبدأ محسوب نمی‌شود و در آمارها مقصد افریقا نیست. معاون ارتقای کسب‌وکارهای بین‌المللی سازمان توسعه تجارت ایران تاکید کرد: این روند موجب می‌شود آمار واقعی با اعداد رسمی متفاوت باشد؛ زیرا در آمار گمرکی میزان دقیق ارسال کالا به افریقا از مرزهای ایران به صورت مستقیم ثبت می‌شود. وی با تاکید بر اینکه کالاهای صادراتی ایران به افریقا از مبدأ کشورهای همسایه چند برابر است، گفت: آمار صادراتی و تجاری با افریقا در اسناد رسمی یک گمشدگی دارد که محاسبه نمی‌شود، اما وجود دارد.

در بررسی صمت از وضعیت تجارت ایران و عراق نمایان شد

بازار ۲۰ میلیارد دلاری در چنگ رقبا

کیمیا ملکی
editor@smtnews.ir

عراق بازاری ۴۰ میلیون نفری است که طولانی‌ترین مرز خاکی را با ایران دارد و در بلندمدت می‌تواند به یکی از مقاصد عمده کالاهای صادراتی ایران تبدیل شود. ایران و عراق دارای ۱۴۵۰ کیلومتر مرز مشترک هستند که در زمینه بازرگانی یک مزیت بی‌نظیر است. در طول این مرز ۱۴۵۰ کیلومتری ۱۷ معبر گمرکی و بازارچه مرزی قرار دارد که از آنها برای مبادله کالا بین دو کشور استفاده می‌شود. تجارت ایران با عراق به‌عنوان دومین شریک تجاری ایران بعد از چین اهمیت زیادی دارد، اما در زمینه حضور در این بازار نباید از چین و ترکیه به‌عنوان رقبای اصلی غافل شد. چندی پیش مهدی ضیغمی، رئیس سازمان توسعه تجارت ایران، هدف میان‌مدت تجارت با عراق را ۲۰ میلیارد دلار و هدف بلندمدت را ۴۰ میلیارد دلار عنوان کرد. البته رضا رحمانی، وزیر صنعت، معدن و تجارت دولت دوم روحانی نیز در سال ۹۸ از برنامه‌ریزی برای تجارت ۲۰ میلیارد دلاری ایران با عراق تا پایان سال ۱۴۰۰ خبر داده بود. براساس آمار میزان صادرات ایران به عراق در سال ۱۴۰۱ به ۱۰ میلیارد و ۲۳۶ میلیون دلار رسید که رقمی بی‌سابقه است، زیرا به‌دلیل فاصله زیاد بین صادرات و واردات از عراق، این کشور تمایلی به برقراری تجارت آزاد ندارد. بر همین اساس با برقراری توازن تجاری می‌توان به افزایش مراودات تجاری ایران و عراق امید داشت. در گزارش پیش رو سعی کرده‌ایم پاسخ این سوالات که آیا باتوجه به مشکلات موجود در تجارت با عراق می‌توان به هدف تعیین‌شده دست یافت؟ ایران برای حفظ بازار عراق باید چه اقداماتی انجام دهد؟ را در گفت‌وگو با کارشناسان دریابیم.

نگاهی به صادرات ایران به عراق

سال ۹۷: حدود ۲۰ میلیون تن کالا، به ارزش ۹ میلیارد دلار. در این سال میزان قاچاق کالاهای ایرانی به عراق حدود یک میلیارد دلار بود.

سال ۹۸: ۸ میلیارد و ۴۰۳ میلیون دلار

سال ۹۹: ۷ میلیارد و ۴۳۷ میلیون دلار و ۴ برابر صادرات ایران به قاره اروپا، افریقا و امریکا

سال ۱۴۰۰: حدود ۸ میلیارد و ۹۱۶ میلیون دلار

سال ۱۴۰۱: ۱۰ میلیارد و ۲۳۶ میلیون دلار

گفتنی است صادرات ایران به عراق در سال ۸۰ حدود ۱۴۵ میلیون دلار بود و سال ۸۴ شاهد نخستین جهش در فروش کالا به عراق با یک میلیارد و ۲۲۴ میلیون دلار بودیم که در سال‌های بعد با شیبی مناسب به ۲ میلیارد و ۷۶۲ میلیون دلار رسید و جهش دوم در سال ۸۸ با صادرات ۴ میلیارد و ۵۶۰ میلیون دلاری رخ داد. سومین جهش صادرات به عراق، با حفظ مسیر رشد در سال ۹۱ بود که به ۶ میلیارد و ۳۳۷ میلیون دلار رسید و چهارمین جهش سال ۹۷ با ۸ میلیارد و ۹۹۰ میلیون دلار رخ داد که همچنان در این محور، صادرات غیرنفتی در حال انجام است. ایران در سال ۹۸ رتبه اول صادرات به عراق را داشته و اکنون چین این جایگاه را گرفته است. سالانه تعداد زیادی از گردشگران زیارتی از کشور عراق راهی ایران می‌شود که این خود فرصتی برای افزایش روابط تجاری و افزایش صادرات است.

جدیدترین توافقات بین ایران و عراق

بین ایران و عراق در حوزه‌های بازرگانی و تجاری توافقاتی حاصل و سند آن امضا شده که همین توافقات می‌تواند موجب رشد همکاری‌های تجاری و اقتصادی بین دو کشور شود. جدیدترین توافقات بین ایران و عراق در حوزه بازرگانی عبارتند از:

صادرات صنایع‌دستی ایران به عراق در سال ۱۴۰۲ به بیش از ۴۰۰ میلیون دلار برسد. باتوجه به برقراری روابط خوب بین دو کشور، تجارت مرزی بین دو کشور در حال رشد است و تحریم‌های امریکا نیز نتوانسته این رشد را مختل کند.

براساس توافقاتی که این دو کشور در سال ۱۴۰۲ کرده‌اند، برای افزایش تجارت، تسهیلات بانکی در هر دو کشور به طرفین تجارت ارائه شود. براساس توافقات جدید بین دو کشور، صادرات غیرنفتی ایران به عراق در سال جاری می‌تواند به بیش از ۴۰۰۰ میلیون دلار برسد. در راستای توسعه تعاملات اقتصادی بین دو کشور، توافقی برای ایجاد پایگاه‌های تجاری مشترک در مرزهای این دو کشور به‌منظور تسهیل در تجارت و صادرات کالاها به‌دست آمده است.

مبادلات تجاری عراق در سال ۲۰۲۱

مهم‌ترین شرکای صادراتی عراق: چین با ۲۶.۶۴۳ میلیارد دلار (سهم ۳۲ درصدی)، هند با ۲۶.۵۶۶ میلیارد دلار (سهم ۳۱ درصدی)، کره جنوبی با ۵ میلیارد دلار، ایالات متحده امریکا با ۳ میلیارد دلار، ایتالیا، یونان و...

مهم‌ترین شرکای وارداتی عراق: ترکیه با ۱۱.۳میلیارد دلار (با سهم ۲۴ درصدی)، چین با ۱۰.۶میلیارد دلار(با سهم ۲۳ درصدی)، ایران با ۸.۹ میلیارد دلار (با سهم ۲۰ درصدی)، هند با ۲ میلیارد دلار (با سهم ۴ درصدی)، کره جنوبی با ۹۸۶ میلیون دلار (با سهم ۲ درصدی)، ایالات متحده امریکا با ۸۰۵ میلیون دلار (با سهم ۲ درصدی)، عربستان سعودی با ۷۷۶ میلیون دلار(با سهم ۲ درصدی)

عمده کالاهای وارداتی عراق: سوخت و روغن معدنی (۴.۷۸۷ میلیارد دلار)، ماشین‌آلات صنعتی (۴.۱۵۱ میلیارد دلار)، تجهیزات الکترونیکی (۳.۳۵۵ میلیارد دلار)، انواع پلاستیک (۲.۳۸۸ میلیارد دلار)، خودرو و وسایل نقلیه (۲.۰۵۷ میلیارد دلار)، آهن‌آلات و استیل (۲ میلیارد دلار)، مبلمان (۱.۵۵۵میلیارد دلار) و...

اکنون شرایط عراق به‌گونه‌ای است که هر کالایی در ایران تولید می‌شود، قابلیت صادرات به عراق را دارد

صادرات ایران به عراق به ۱۲ میلیارد دلار می‌رسد

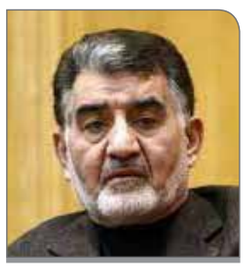
یحیی آل‌اسحاق، رئیس اتاق مشترک بازرگانی ایران و عراق درباره روابط تجاری ایران با عراق به صمت گفت: روابط تجاری ایران و عراق مدت‌ها است که وضعیت مطلوبی دارد و سال گذشته نیز شاهد صادرات ۱۰ میلیارد دلاری ایران به عراق بوده‌ایم. همچنین صادرات ایران به عراق در ۷ ماه امسال نسبت به مدت مشابه سال گذشته با رشد ۳۰ درصدی همراه بوده است و به نظر می‌رسد تا پایان سال صادرات ایران به عراق به ۱۲ میلیارد دلار برسد.

وی با اشاره به هدف ۲۰ میلیارد دلاری برای صادرات ایران به عراق اظهار کرد: فضا و امکانات مناسب برای دستیابی به این هدف فراهم است و با توجه بیشتر مسئولان به تجارت این دو کشور سریع‌تر به هدف تعیین‌شده خواهیم رسید. آل اسحاق با اشاره به اینکه عراق قصد سرمایه‌گذاری ۴۵۰ میلیارد دلاری طی ۳ سال آینده را دارد، اظهار کرد: ۸۵ درصد نیازهای مربوط به زیرساخت این حجم از سرمایه‌گذاری باید از خارج وارد شود؛ بنابراین حدود ۲۰۰ تا ۳۰۰ میلیارد دلار فرصت کار وجود دارد که اگر ایران از ۱۰ درصد آن هم استفاده کند بسیار خوب است. اما از آنجایی که این حجم از سرمایه‌گذاری برای هر کشوری جذاب است باید در راستای بهره‌برداری از این فرصت و جا نماندن از رقیبان سریع‌تر دست به کار شد.

رئیس اتاق مشترک ایران و عراق با اشاره به هشدارهایی درباره خطر از دست رفتن بازار عراق بیان کرد: واقعیت این است که با بی‌توجهی به هشدارها به‌دلیل وجود رقبای زیاد در این بازار، بی‌شک بازار عراق را از دست خواهیم داد، زیرا اکنون چین و ترکیه از اصلی‌ترین رقبای ما در بازار عراق هستند. در واقع نخستین فرصت و نخستین خطر این است که بازار عراق بزرگ اما پررقیب است.

وی با اشاره به رعایت الزامات رقابتی برای رشد صادرات به عراق گفت: اگر دستیابی به اهداف تعیین‌شده برای دولت اهمیت دارد، باید علاج واقعه را قبل از وقوع کند. اکنون نوعی جنگ اقتصادی در عراق برقرار است که اگر در آن الزامات رقابتی را رعایت نکنیم، حتما عقب خواهیم ماند. بر این اساس باید نرخ، خدمات پس از فروش و انجام تعهدات به‌گونه‌ای باشد که از مصرف‌کننده تا تاجر عراقی، کالای ایرانی را ترجیح دهند که اکنون چنین نیست.

آل‌اسحاق در بیان یکی از چالش‌های موجود در بازار عراق، افزود: اکنون ارز در عراق دونرخی است؛ نرخ دولتی و دیگری آزاد که در آن هر ۱۰۰ دلار، ۱۳۰۰ دینار عراقی است که اجرای آن در ۲ سال آینده بسیار شدیدتر نیز خواهد شد. به‌واسطه این شرایط فروشنده ایرانی مجبور است کالای خود را ۲۰ درصد ارزان‌تر بفروشد، زیرا اگر واردکننده عراقی بخواهد کالایی را از سایر کشورها خریداری کند باید در ازای هر ۱۰۰ دلار ۱۳۰۰ دینار هزینه کند، اما برای خرید جنس ایرانی باید ۱۶۰۰ دینار بپردازد. یعنی کالایی که از ایران به عراق صادر می‌شود، به‌دلیل تفاوت ارز ۲۰ درصد گران‌تر از محصولاتی است که از سایر کشورها به عراق می‌رسد. در نتیجه دونرخی شدن دلار در عراق تا ۳ ماه آینده حتی دلار آزاد نیز برای تاجر عراقی در بازار وجود نخواهد داشت. رئیس اتاق مشترک ایران و عراق درباره سرمایه‌گذاری در عراق نیز بیان

کرد: فضای سرمایه‌گذاری در عراق فراهم است، زیرا عراق به‌دنبال خودکفایی و کاهش واردات است؛ در نتیجه با تولید محصول ایرانی در عراق یا سرمایه‌گذاری عراقی‌ها در ایران از حمایت بیشتری ازسوی دولت عراق بهره‌مند خواهیم بود. آل‌اسحاق با اشاره به قوانین متناقض که خود مانع صادرات است، گفت: اکنون شرایط عراق به‌گونه‌ای است که هر کالایی در ایران تولید می‌شود، قابلیت صادرات به عراق را دارد. برای بهره‌برداری از این فرصت و رشد صادرات با عراق و دستیابی به هدف تعیین‌شده باید از وضع قوانین زیاد و متناقض چه در ارتباط با گمرک و چه حمل‌ونقل که به‌گونه‌ای دست‌وپای صادرات را بسته‌اند، جلوگیری کرد. قوانین باید تسهیل‌گیر باشند که این موضوع نیاز به حمایت دولت دارد. باید دید اگر ترکیه در صادرات به بیشتر کشورها حرف اول را می‌زند، دولت ترکیه چه حمایت‌هایی از فعالان اقتصادی دارد و دولت ایران چه می‌کند؟

دولت عراق به یاری رقبای ایران آمده تا یکسری از مزیت‌های رقابتی خدادادی ایران که در تجارت با عراق دارد را از ما بگیرد

کاهش ۲۰ درصدی حجم تجارت خارجی ایران

جهانبخش سنجابی شیرازی، دبیرکل اتاق مشترک بازرگانی ایران و عراق در تشریح وضعیت تجارت ایران با عراق به صمت گفت: در ۷ ماه ابتدایی سال گذشته شاهد صادرات ۴ میلیارد و ۲۹ میلیون دلاری ایران به عراق بودیم و امسال در همین مدت ۵ میلیارد و ۳۵۴ میلیون دلار صادرات به عراق داشتیم که نشان از رشد ۳۰ درصدی دارد. اما این متغیر نباید ما را گمراه کند، چراکه بخشی از این رشد صادراتی به رشد صادرات گاز مربوط می‌شود.

وی با اشاره به وجود رقبای زیاد در بازار عراق بیان کرد: آمار پنج‌ساله نشان می‌دهد عراق همیشه شریک اول و دوم تجاری ایران و جزو ۵ شریک تجاری اول ما است، اما ذکر این نکته هم ضروری است که ایران در بازار عراق رقبای قوی دارد که می‌توانند ما را به چالش بکشند.

■ ۲۰ درصد گران‌تر بخرید

سنجابی شیرازی با اشاره به چالش‌هایی که دولت عراق در صادرات ایران ایجاد کرده، افزود: دولت عراق با به رسمیت شناختن تمام تحریم‌های امریکا، محدودیت‌هایی را پیش روی ما قرار داده که یکی از آنها ممنوعیت صدور حواله‌های بانکی و صرافی به مقصد ایران است که این موضوع حدود ۱۳ تا ۲۲ درصد هزینه سربار برای صادرات از ایران ایجاد می‌کند. در واقع صادرکننده‌ای که بخواهد از ایران تامین کالا کند باید عملا ۲۰ درصد هزینه بالاتر بپردازد. در نتیجه دولت عراق به یاری رقبای ایران آمده تا یکسری از مزیت‌های رقابتی خدادادی ایران را که در تجارت با عراق دارد از ما بگیرد. با جمع هزینه‌های پنهان تحمیل‌شده به صادرکننده ایرانی درمی‌یابیم کالایی می‌تواند در بازار عراق بقای حضور داشته باشد که بیش از ۳۰ درصد سود نصیب تولیدکننده یا صادرکننده کند. وی با اشاره به اینکه تولید مشترک با شرکای عراقی بهترین روش برای حضور در بازار این کشور است، افزود: لازمه تولید مشترک با شرکای عراقی این است که پیش از آن بازار محصول موردنظر بررسی شود و از رقبای خارجی و قیمت‌های کالاهای مشابه اطلاعات به دست آید و در نهایت بررسی شود که آیا حضور در این بازار به‌صرفه است؟

■ هوشیار باشید

دبیرکل اتاق مشترک بازرگانی ایران و عراق با هشدار درباره از دست دادن بازار عراق بیان کرد: باید با فوریت در سطح کلان دولت و فعالان این حوزه راهکاری برای حل این مشکلات پیدا کنیم، زیرا از دست دادن بازار عراق، به‌منزله کاهش ۲۰ درصدی حجم تجارت خارجی ایران است. مجموع موارد یادشده ممکن است در آینده‌ای نزدیک منجر به حذف بسیاری از محصولات ایرانی از سبد وارداتی عراق شود. این نگرانی بسیار جدی است و از اواخر ژانویه ۲۰۲۴ نیز جدی‌تر می‌شود، زیرا دولت عراق مصوب کرده که هرگونه معامله غیردیناری در بازار عراق غیرقانونی و جرم‌انگاری شود که این موضوع لطمه زیادی به تجارت ما با عراق خواهد زد.

سخن پایانی

باتوجه به اطلاعات به‌دست آمده باید در مسئله حفظ بازار عراق هوشیارتر عمل کرد، زیرا از دست رفتن این بازار صادراتی به‌معنای کاهش ۲۰ درصدی حجم تجارت خارجی ایران است. در نتیجه با راهکارهایی چون توافقات دولت‌ها، اصلاح قوانین دست‌وپاگیر، تولید مشترک با این کشور و ... باید مانع از دست رفتن این بازار شد.

برنامه‌ای برای رفع مشکل بیکاری کارگران ساختمانی وجود ندارد

فصل سخت کارگران

محمد انوشه‌ئی
editor@smtnews.ir

عکس: صمت

با فرارسیدن فصل سرد سال، همچنین هم‌زمان با فراگیرشدن بحران اقتصادی در کشور، به نظر می‌رسد کارگران فصلی، اعم از کارگران ساختمانی، روزمزد و کشاورزی، منابع درآمدی خود را از دست خواهند داد. از سوی دیگر به دلیل تورم فراگیر و بیکاری فزاینده در فصل‌های گرم سال یعنی در تابستان و بهار، میزان درآمد این بخش از کارگران کشور از ابتدای امسال با کمبود و نزول شدیدی مواجه شده است.

ازاین‌جهت، بخشی مهم از کارگران کشور درخطر سقوط معاش قرار دارند. بااین‌حال انتظار این کارگران حمایت است تا بتوانند از این وضعیت نجات یابند.

شغل مناسب و درآمد کافی، دوری از خانواده، افزایش بیکاری، نبود امنیت شغلی و نداشتن بیمه همچنین نبود مکان مناسب برای اسکان در محل کار، قصه پر غصه کارگران فصلی است که برای یافتن شغل به کلان‌شهرها مهاجرت کرده‌اند.

صمت در این گزارش معضلات بیکاری کارگران ساختمانی را موردبررسی قرار داده است.

بیکاری‌های سنگین از راه می‌رسد

زندگی و معیشت کارگران ساختمانی، همیشه دشوار است و سرمای سخت زمستانی این دشواری را بیشتر می‌کند. بارش برف و کاهش دمای هوا در غرب کشور، ده‌ها هزار کارگر ساختمانی را بیکار کرده است؛ این ده‌ها هزار نفر، نماینده خانواده‌هایی هستند که متاسفانه هیچ منبع درآمدی ندارند. با توجه به فصلی بودن اشتغال در بخش صنعت ساختمان، بارش برف سنگین کلیه کارگاه‌های ساختمانی را به تعطیلی می‌کشاند و نیروی فعال در این بخش، منابع درآمد مالی خود را ازدست‌داده و با توجه به تورم افسارگسیخته و عدم تعادل دستمزد کارگران ساختمانی با تورم جهش‌یافته و نبود پس‌انداز، زندگی بخور نمیر و طاقت‌فرسایی را تحمل می‌کنند.

کارگران و استادکاران ساختمانی نه مشمول بیمه بیکاری می‌شوند نه از تسهیلاتی مانند بن کارگری و سایر خدمات حمایتی برخوردارند. به نظر می‌رسد باوجود شعارها، هیچ برنامه‌ای برای رفع مشکلات کارگران ساختمانی ندارند و در آینده دور و نزدیک نیز هیچ چشم‌انداز روشنی برای بهبود اوضاع کارگران ساختمانی دیده نمی‌شود. شعارهای دولت هنوز رنگ اجرایی شدن به خود ندیده و زمستان سخت بیکاری کارگران ساختمانی هنوز به بهار توسعه و اشتغال کامل نرسیده است. اگر قصد بهبود شرایط اقتصادی این طبقه از شهروندان را داریم باید با ترمیم معیشت، جایگاه مادی کارگران رابا هدف کاهش شکاف طبقاتی ارتقا دهیم.

عوامل موثر بر نرخ مسکن کدامند؟

محمد علیزاده، کارشناس بازار مسکن در رابطه با بیکاری کارگران ساختمانی به صمت گفت: درحال‌حاضر بیشتر از آنکه بازار مسکن با رکود مواجه باشد، تعداد ساخت‌وساز نسبت به سال‌های گذشته با کاهش روبه‌رو شده است و این موضوع از رکود تورمی نشات می‌گیرد. می‌توان این‌طور بیان کرد که با چنین وضعی کارگران روزمزد خیلی تحت تاثیر قرار نمی‌گیرند؛ چراکه بیشتر فعالیت‌های ساخت‌وساز به‌صورت پیمانکاری جلو می‌رود، همچنین بیکاری در فصل سرما اتفاقی نیست که تازگی داشته باشد و از گذشته شاهد آن بوده‌ایم و همیشه در این فصل کار برای کارگران کمتر بوده است. وی افزود: موضوع دیگری که مطرح است بحث تغییر روند کار کارگران ساختمانی از روزانه به‌صورت پروژه‌ای است، به این معنی که اگر در هفته ۳ روز سرد و بارانی وجود داشته باشد، کارگران در روزهای دیگر فعالیت بیشتری می‌کنند و این کمبود را جبران می‌کنند.

▣ عوامل موثر در افزایش نرخ مسکن

علیزاده درباره علل کاهش تولید مسکن در کشور عنوان کرد: با کاهش تعداد پروانه‌های ساخت و کم‌رمقی تولید، میزان اشتغال موردنیاز در این بخش نیز حاصل نمی‌شود. در سال جدید میزان ساخت‌وساز در کشور کاهش قابل‌توجهی داشته است به این دلیل که نرخ زمین در کشور بالا بوده و با افزایش نرخ خدمات و مجوزهایی که شهرداری‌ها برای ساخت‌وساز در اختیار قرار می‌دهد هزینه تمام‌شده تولید افزایش قابل‌توجهی را تجربه کرده است و در کنار این عوامل بحث افزایش نرخ ناگهانی مصالح ساختمانی است که درنهایت بر نرخ تمام‌شده مسکن نیز اثر می‌گذارد. تا زمانی که تورم بر بازار مصالح ساختمانی حاکم است، نمی‌توان انتظار داشت که تورم بازار مسکن کاهش پیدا کند. در این شرایط، همچنان حلقه آخر بازار یعنی فروش به مصرف‌کننده، درست‌کار نخواهد کرد.

وی در ادامه توضیح داد: به‌طورکلی چهار عامل بر نرخ مسکن اثر می‌گذارند که شامل نرخ مصالح ساختمانی، نرخ دلار، نرخ زمین و تورم عمومی هستند. البته ممکن است اثرگذاری هر یک از این عوامل کم یا زیاد باشد. حتی ممکن است این اثرگذاری سریع یا در طولانی‌مدت باشد که تمام این فاکتورها نیز در اهمیتشان موثر خواهند بود.

▣ روی باز کارفرمایان برای کارگران خارجی

این کارشناس بازار مسکن خاطرنشان کرد: برابر قانون کار، اتباع بیگانه‌ای که فاقد پروانه کار، پروانه کار موقت یا کارت کار موقت باشند، اجازه اشتغال در کشور را ندارند و در صورت اشتغال و به‌کارگیری، کارفرمای آنها متخلف و مشمول جریمه خواهد بود؛ با این وجود تعداد اتباع خارجی برای کار در صنعت ساختمان‌سازی رو به افزایش است و کارفرمایان از این موضوع استقبال می‌کنند؛ چراکه این افراد با حقوق کمتری کار می‌کنند و نیاز نیست کارفرمایان نسبت به بیمه این کارگران وسواس به خرج دهند. ازاین‌رو همیشه بازار ساخت‌وساز برای این افراد، مشاغل پرطرفداری به‌حساب می‌آید و این موضوع تاثیر بسیار زیادی بر بیکاری کارگران ساختمانی دارد. درنتیجه این چالش باید هرچه سریع‌تر توسط مسئولان مربوطه حل‌وفصل شود.

> در میان کارگران ساختمانی، اقشار مختلف جامعه دیده می‌شوند اما غالب آنها به لحاظ موقعیت طبقاتی جزو طبقات ضعیف جامعه محسوب می‌شوند که باید به مشکلاتشان رسیدگی کرد

> به‌طورکلی چهار عامل بر نرخ مسکن اثر می‌گذارند که شامل نرخ مصالح ساختمانی، نرخ دلار، نرخ زمین و تورم عمومی هستند

امنیت و آینده شغلی، مطالبه کارگران ساختمانی

مرتضی پدریان، جامعه‌شناس و استاد دانشگاه پیرامون وضعیت معیشتی کارگران ساختمانی به صمت گفت: نبود امنیت شغلی و آینده نه‌چندان روشن مسائلی است که کارگران فصلی یا ساختمانی با آن روبه‌رو هستند. کارگران ساختمانی را می‌توان به لحاظ هویتی به دودسته تقسیم کرد، یکی کارگران مهاجری که به‌طور عمده از کشورهای دیگر وارد ایران شده‌اند و دوم کارگرانی که از حاشیه شهرها یا شهرستان‌های کم برخوردار سطح کشور به مناطقی که ساخت‌وساز در آنها رونق بیشتری دارد، مهاجرت می‌کنند. درگذشته این افراد دارای تحصیلات زیادی نبودند؛ اما امروز به دلیل گسترش پدیده بیکاری، در میان این کارگران افراد تحصیل‌کرده با مدارک کارشناسی یا کارشناسی ارشد هم دیده می‌شود.

▣ اصل نه گانه طبقات اجتماعی

وی افزود: بخش دیگری از این کارگران در دهه‌های پیشین نیز، هم‌زمان با تحصیل در دانشگاه، در کارگاه‌های ساختمانی کارگری می‌کردند. عمده این افراد نیز از شهرستان‌ها برای امرارمعاش، مشغول به این حرفه می‌شدند. در میان کارگران ساختمانی، اقشار مختلف جامعه دیده می‌شوند اما شکل غالب آنها به لحاظ موقعیت طبقاتی جزو طبقات ضعیف جامعه محسوب می‌شوند که باید به مشکلاتشان رسیدگی کرد. درحالی‌که این سطح از درآمد کفاف هزینه‌های زندگی را نمی‌دهد.

این درحالی است که حتی برخی کارگران ساختمانی شاید ۱۰ روز در ماه را سرکار باشند. سرد شدن هوا عملا صنعت ساختمان‌سازی را به کما می‌برد، در این ایام مشکلات کارگران ساختمانی بیش‌تر از گذشته مشهود است.

برایشان ایجاد شود که اگر بیکار شدند، مرکزی برای حمایت از آنها و راهکارهایی برای رفع‌ورجوع مشکلاتشان داشته باشیم. از سوی دیگر بیمه تامین اجتماعی نیز باید کارفرمایان را ملزم به بیمه کردن کارگران ساختمانی کند. این سیستم باید به‌گونه‌ای برنامه‌ریزی شود که اگر حتی یک روز هم مشغول به کار هستند، همان یک روز جزو سابقه بیمه آنها محسوب شود و جمع این روزها بتواند برای آنها سابقه سالانه ایجاد کند.

این جامعه‌شناس در پایان به صمت گفت: پیشنهاد این است که اقدامات فوق برای قشر عظیم کارگران ساختمانی انجام شود. کارفرمایان می‌توانند با نگاهی انسان‌دوستانه به این موضوع بیندیشند و بیمه آنها را پرداخت کنند. راه‌کار دیگر این است که برای انجام کارهای ساختمانی، نام کارگران روزمزد نیز در لیست بیمه کارگران ساختمانی قید شود تا آنها نیز احساس امنیت کنند. به‌هرحال باید برای کاهش مشکلات کارگران ساختمانی برنامه و راهکارهای موثری تدوین شود.

رسیدگی کرد. بنا به اصل ۹ گانه طبقات اجتماعی به‌وسیله جامعه‌شناسان، کارگران ساختمانی آخرین طبقه از طبقات جامعه هستند. حتی ممکن است ازلحاظ طبقه تحصیلی نیز از موقعیت بالایی برخوردار باشند اما به لحاظ اجتماعی به طبقات پایین جامعه تعلق دارند.

پدریان در ادامه تصریح کرد: ازلحاظ سنی نیز این‌گونه افراد به‌طور عمده جزو افراد بین ۳۰ تا ۵۰ سال هستند. در بین آنها طبقات سنی بالای ۷۰ و ۷۵ سال نیز دیده می‌شود که از این افراد کمتر برای کار استفاده می‌شود، زیرا به لحاظ فیزیکی توانمندی لازم را دارا نیستند. اگر ما انتخاب کارفرماها را به‌عنوان یک شاخص برای انتخاب کارگران ساختمانی در نظر بگیریم، معمولا از گروه سنی ۳۰ تا ۵۰ سال استفاده می‌کنند و به‌طورمعمول از گروه سنی زیر ۲۰ سال استفاده نمی‌کنند مگر در موارد خاص؛ اما برای کارهای ساختمانی سخت از گروه سنی غالب استفاده می‌کنند.

▣ الزام کارفرمایان به پرداخت حق دبیمه

پدریان افزود: درنهایت باید برای کارگران ساختمانی ۲ اقدام مهم انجام داد؛ نخست اینکه باید برای آنها احساس امنیت شغلی ایجاد کنیم، یعنی نوعی سیستم اقتصادی، اجتماعی در اداره کار آنها بر اساس کار روزانه پرداخت می‌شود و حقوق ثابتی ندارند، سخت‌تر شده است، اگر یک کارگر ساختمانی در طول سال و با احتساب روزهای تعطیل ۳۰ روز نیز بر سرکار باشد و روزانه نهایتا ۳۰۰ هزار تومان دستمزد دریافت کند، حقوق ماهانه او حدود ۹ میلیون تومان می‌شود، درحالی‌که این سطح از درآمد کفاف

سخن پایانی

در خوش‌بینانه‌ترین حالت ممکن، شرایط کار از ابتدای خرداد تا پایان آبان برای کارگران ساختمانی فراهم است و باورود موج سرما بازار کار این گروه نیز کساد می‌شود.

تورم و گرانی این روزها کمر بسیاری از افراد را در تامین هزینه‌های زندگی خم کرده است، در این میان شرایط برای افرادی که دستمزد

چهره

توسعه فعالیت سامانه ملی املاک و اسکان

مدیرکل دفتر اقتصاد مسکن وزارت راه و شهرسازی گفت: ۵ میلیون ملک ثبت شده به زودی دراختیار سامانه ملی املاک و اسکان قرار می‌گیرد و ارائه خدمات شهروندی با دریافت اطلاعات از سامانه ملی املاک و اسکان امکان‌پذیر می‌شود.

به گزارش مهر، ابوالفضل نوروزی، ضمن بیان این مطلب در برنامه‌ای تلویزیونی به تشریح برخی از فعالیت‌های این دفتر در تکمیل اطلاعات ملکی و اقامتی سامانه ملی املاک و اسکان پرداخت.

مدیرکل دفتر اقتصاد مسکن با یادآوری اینکه سامانه ملی املاک و اسکان ۳ سال گذشته راه‌اندازی شد، گفت: تاکنون حدود ۵ میلیون اقامتگاه و ۲ میلیون مالکیت از طریق خود اظهاری در این سامانه ثبت شده است.

وی سامانه ملی املاک و اسکان را بستری مناسب برای برنامه‌ریزی و سیاستگذاری عنوان کرد و گفت: ثبت اطلاعات در سامانه ملی املاک و اسکان دو مزیت دارد، اول آنکه از سوداگری جلوگیری می‌کند و دوم آنکه سبب می‌شود تا ارائه خدمات از طریق این سامانه، تسهیل شود.

وی ادامه داد: سامانه این ظرفیت را دارد تا سرشماری نفوس و سرشماری مسکن را توأمان انجام بدهد.

وی با اعلام اینکه جلسات و همکاری خوبی با مرکز آمار ایران برقرار است یکی دیگر از مزیت‌های تکمیل اطلاعات این سامانه را شناسایی خانه‌های خالی عنوان کرد و گفت: در تلاش هستیم تا با مجموع سیاستگذاری‌های انجام شده مسکن را به کالای مصرفی تبدیل کنیم.

نوروزی با اعلام اینکه در یک ماه آینده از طریق ثبت‌نام در سامانه ملی املاک و اسکان امکان صدور دسته چک فراهم خواهد شد، توضیح داد: در تلاش هستیم تا صدور دسته چک برای افراد منوط به ثبت نام و تکمیل اطلاعات در سامانه ملی املاک و اسکان باشد.

وی گفت: از طریق آموزش و پرورش اطلاعات اقامتی و ملکی ۸ میلیون نفر در سامانه ملی املاک و اسکان ثبت شده است.

مدیر کل دفتر اقتصاد مسکن مبنای خدمات‌دهی به مردم را تکمیل اطلاعات در سامانه ملی املاک و اسکان عنوان کرد و گفت: ثبت‌نام طرح نهضت ملی مسکن و طرح جوانی جمعیت، تخفیف‌های وزارت نیرو در خصوص مالکان کم مصرف، صدور دسته چک از یک ماه آینده و دیگر خدمات از طریق تکمیل اطلاعات در سامانه ملی املاک و اسکان میسر است.

▣ تسهیل شناسایی خانه‌های خالی

نوروزی با اعلام اینکه کمیسیون اصل ۹۰ مجلس و شورای‌عالی مسکن به جد پیگیر تکمیل اطلاعات سامانه ملی املاک و اسکان است و گزارش‌های این سامانه، به شورای‌عالی مسکن ارائه می‌شود، گفت: سازمان ثبت اسناد و املاک باید اطلاعات مالکیت را در اختیار سامانه ملی املاک و اسکان قرار دهد و تکمیل این اطلاعات از سوی سامان ثبت اسناد و املاک سبب می‌شود تا در بخش شناسایی خانه‌های خالی تسهیل ایجاد شود.

وی، همکاری وزارتخانه‌های آموزش و پرورش، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، برخی شهرداری‌ها را مناسب ارزیابی کرد و افزود: ضرورت دارد تا سامانه خانوار سازمان ثبت احوال به سامانه ملی املاک و اسکان متصل شود تا اطلاعات خانوارهای این سامانه نیز تکمیل و به روز شود.

▣ اتصال دستگاه‌های خدمات‌رسان به سامانه

نوروزی گفت: در ۶ ماه آینده عموم دستگاه‌های خدمات‌رسان به سامانه ملی املاک و اسکان متصل می‌شوند. وی با اشاره به همکاری مناسب بانک مرکزی، اعلام کرد: حدود ۴۰۰ میلیون رکورد اطلاعاتی از طریق شهرداری‌ها، سازمان امور مالیاتی، اطلاعات خرید و فروش، اطلاعات مجوزهای کسب و کار، تجمیع و تقاطع‌گیری شده است و ملک و مالک شناسایی شده‌اند.

وی از مردم دعوت کرد تا با ثبت اطلاعات ملکی خود در سامانه ملی املاک و اسکان به نشانی AMLAK.MRUD.IR اطلاعات خود را در این سامانه تکمیل کنند و بتوانند از خدمات مختلف بهره‌مند شوند.

به گفته نوروزی، افراد می‌توانند با ورود به سامانه و ثبت کد ملی و شماره تماس خود احراز هویت شوند. سپس اطلاعات ملکی خود را مشاهده و نسبت به تکمیل و ثبت نهایی اقدام کنند.

نماینده سازمان ثبت اسناد و املاک کشور نیز در این برنامه گفت: ۵ میلیون ملک ثبت شده به زودی از طریق سامانه ثبت اسناد و املاک در اختیار سامانه ملی املاک و اسکان قرار می‌گیرد.

یادداشت

تعلل در اجرای یک قانون

مسعود علی‌نیا
کارشناس بازار مسکن

شغل کارگران ساختمانی در دسته‌بندی شغل‌های سازمان نیافته قرار می‌گیرد. ناقص بودن ساختار روابط کار در این شغل باعث شده قانون فعلی بیمه کارگران ساختمانی، سازمان بیمه‌گر و کارگران را با مشکلات متعددی روبه رو کند. این قانون در طول تاریخ بیمه‌ای ایران بارها بازنگری و اصلاح شده اما این گروه از کارگران همچنان با مشکلاتی در حوزه بیمه و بازنشستگی مواجه هستند.

بیمه و بازنشستگی کارگران موضوعی مهم و پربحث است که در بسیاری از کشورها قوانین و سیستم‌های خاص خود را دارد. بیمه کارگران معمولا به عنوان یک سیستم حمایتی برای کارگران در صورت بروز مشکلات اقتصادی و حوادث ناخوشایند، ایجاد می‌شود. این بیمه معمولا شامل بخش‌های مختلفی می‌شود که می‌تواند شامل بیمه حوادث کاری، بیمه درمان، بیمه بیکاری و بیمه بازنشستگی باشد.

کارگران ساختمانی نیز مانند سایر مشاغل، حق دارند پس از سپری کردن سال‌های مشخصی در بازار کار، در سن معینی بازنشسته شوند و از حقوق بازنشستگی برخوردار باشند. این حقوق معمولا براساس دستمزدی است که کارگران در طول خدمت خود دریافت کرده‌اند و سال‌ها برایش برنامه‌ریزی کرده‌اند.

هدف اصلی پرداخت حق بیمه در سال‌های کاری و بازنشستگی، ایجاد امنیت مالی و حفاظت اجتماعی برای شاغلان و خانواده‌هایشان است. علاوه بر اینکه با توجه به ویژگی‌های خاص شغلی کارگران ساختمانی و یا کارگران فصلی، باید سازکارهای متفاوتی برای پرداخت حق بیمه و بازنشستگی این دست از کارگران تعیین شود و شرایط و مزایای آن نیز باید متناسب‌سازی شود.

متاسفانه بیشتر حوادث کار در کشور به کارگاه‌های ساختمانی مربوط می‌شود. بنابراین، موضوع بیمه کارگران ساختمانی به عنوان یک ضرورت حیاتی از اهمیت بالایی برخوردار است و مسئولان و متولیان باید در این زمینه اهتمام بیشتری داشته باشند. این درحالی است که به دلیل عدم ساماندهی کارگران ساختمانی و تعلل در اجرای قوانین بیمه‌ای برای برخی از کارگران فصلی از جمله کارگران ساختمانی، این گروه با مشکلات فراوانی مواجه هستند.

کارگران ساختمانی، نیروی کار اصلی در صنعت ساخت‌وساز هستند که نقش مهمی در توسعه زیرساخت‌ها و ساختمان‌های مختلف دارند. آنها به طور عمده در فرآیند ساخت و نگهداری ساختمان‌ها، اجرای عملیات ساختی و نصب تجهیزات مشغول کار هستند. کارگران ساختمانی معمولا متخصصانی هستند که توانایی انجام کارهای فیزیکی سنگین را دارند و در برابر شرایط سخت و خطرناکی که ممکن است در محیط ساخت‌وساز وجود داشته باشد، پایداری نشان می‌دهند. بنابراین این گروه به دلیل طبیعت کار و شرایط سخت فیزیکی و کاری که با آن مواجه هستند، با چالش‌ها و خطرات بیشتری در محیط کار مواجه هستند که اهمیت تثبیت قوانین بیمه‌ای این گروه را نمایان می‌سازد.

در بعد اقتصادی نیز، بهبود شرایط کاری و زندگی کارگران ساختمانی از اهمیت بالایی برخوردار است. لازم است دولت و سایر نهادهای ذی‌ربط در کشور، اقدامات لازم را به منظور رفع این مشکلات انجام دهند. بهبود قوانین و مقررات مربوط به بیمه کارگری و بازنشستگی، تضمین حقوق و مزایای مناسب، ایجاد شرایط کاری ایمن و بهداشتی، ارائه آموزش‌های فنی و حرفه‌ای، اختصاص تسهیلات مالی مناسب برای کارگران ساختمانی، اقداماتی هستند که بهبود وضعیت آنها را بهبود می‌بخشید.

علاوه بر دولت، نمایندگان مجلس شورای اسلامی، سازمان‌های مردم‌نهاد و انجمن‌های کارگری نیز نقش مهمی در حفظ حقوق و بهبود وضعیت کارگران ساختمانی دارند. هماهنگی و همکاری بین این نهادها و تلاش مشترک آنها می‌تواند بهبود وضعیت کارگران ساختمانی را تسریع کند و به آنها کمک کند تا از مزایا و حقوقی که به عنوان کارگران دارند، بهره‌برداری کنند.

و در نهایت به عنوان یک اصل کلی باید بپذیریم که کارگران به عنوان بازوی جهش تولید و نیروی مولد، یکی از مهمترین طبقات اجتماعی و اقتصادی کشور هستند که با وجود تمام تنگناها از هیچ کوششی برای شکوفایی و پیشرفت ایران دریغ نمی‌کنند. از همین رو مسوولان و متولیان امر باید برای ایجاد انگیزش و تلاش حداکثری این قشر زحمتکش، اموری چون کار، اشتغال و تامین معاش آنان را در صدر برنامه‌های خویش قرار دهند تا این گروه از جامعه با امنیت خاطر در مسیر پیشرفت اقتصادی گام بردارند.

عکس: صمت

صمت از مشکلات بیمه و بازنشستگی کارگران ساختمانی گزارش می‌دهد

چرخ و فلک بلاتکلیفی!

محمد انوشه‌ئی
editor@smtnews.ir

در برخی موارد کارفرمایان، به بیمه کارگران ساختمانی توجهی ندارند و خود این افراد هم پیگیر اجرای قانون بیمه نمی‌شوند. بیمه کارگران ساختمانی یکی از بیمه‌نامه‌های مهم است که با وجود خطرات بالقوه شرایط کاری این گروه، هنوز در بلاتکلیفی به سر می‌برد. اگر بخواهیم از مشکلات مربوط به بیمه کارگران ساختمانی بنویسیم، باید به قطع بیمه کارگرانی که قبلا جواز کار داشتند و الان غیرفعال هستند یا قطع بیمه، در صورت پرداخت نکردن حق بیمه تا سه ماه و در نظر نگرفتن فصلی بودن کار این کارگران، اشاره کنیم. شرایط بازنشستگی کارگران ساختمانی، با دیگر کارگران متفاوت است. بر اساس قوانین بیمه تامین اجتماعی، کارگران ساختمانی می‌توانند با ۲۰ سال سابقه کار و ۶۰ سال سن بازنشسته شوند. همچنین اگر این کارگران ۳۵ سال سابقه کار داشته باشند، بدون در نظر گرفتن شرایط سنی، می‌توانند بازنشسته شوند. البته این شرایط با موافقت مجلس با افزایش سن بازنشستگی تغییر کرده و مشکلات این قشر دوباره تکرار شده است و اگر این موضوع به تایید شورای نگهبان برسد ممکن است سن بازنشستگی کارگران تا ۳۵ سال هم افزایش داشته باشد.

مشکلات ناترازی صندوق‌های بازنشستگی کشور بار دیگر کارگران ساختمانی را با تشویش و نگرانی در خصوص وضعیت بیمه و بازنشستگی مواجه کرده؛ به طوری اخیرا عباس شیری، بازرس کانون کارگران ساختمانی کشور با انتقاد از مصوبه اخیر مجلس شورای اسلامی درخصوص افزایش سن بازنشستگی، گفت: «ما در جامعه کارگری انتظار نداشتیم نمایندگان مجلس، قانونی برخلاف منافع کارگران تصویب کنند، بلکه انتظار ما این بود که در این بازه زمانی، برای رفاه جامعه کارگری تلاش کنند تا این گروه از جامعه نیز در آسایش باشند؛ اما با تصویب این قانون، برای بیمه‌شدگان نگرانی‌هایی به وجود آمده است؛ البته باید از دست اندر کاران این طرح پرسید که چه تضمینی وجود دارد کارگران خصوصا در کارهایی با ماهیت سخت و زیان‌آور آن‌قدر عمر کنند که تا ۶۵ سالگی کار و تا ۳۵ سال بیمه‌پردازی کنند.» صمت در این گزارش زوایای مختلف افزایش سن بازنستگی کارگران ساختمانی را بررسی کرده است.

تبعیض در قوانین بیمه‌ای کارگران ساختمانی

میزان مستمری بازنشستگی بر اساس قوانین بیمه تامین اجتماعی مشخص می‌شود. همچنین مستمری از کارافتادگی جزئی و کلی، نحوه محاسبه و میزان تغییرات درجه از کارافتادگی جزئی و کلی، تابع مقررات بیمه تامین اجتماعی است. در دوران بازنشستگی، حق اولاد و حق مسکن که در زمان اشتغال به کارگران ساختمانی پرداخت می‌شد، به دلیل نداشتن کارفرما، قطع می‌شود. برخی از مشاغل به دلیل ساختار ناقص روابط کار، دارای قوانین بیمه‌ای ویژه‌ای هستند که بر خلاف بیمه‌های اجباری، ماهیتی اختیاری دارند. فقدان کارفرمای مشخص و فصلی با موقتی بودن شغل، دو ویژگی اصلی این گروه از مشاغل است که به مشاغل سازمان نیافته مشهورند. شغل کارگران در بخش ساخت‌وساز، در رده مشاغل سازمان نیافته تقسیم‌بندی می‌شود، به همین علت دارای قانون بیمه‌ای مجزا هستند که از حیث شرایط، قواعد خاصی بر آن حاکم است. از این رو بهره‌مندی کارگران ساختمانی از مزایای اجتماعی نسبت به بیمه‌شدگان مدل‌های مرسوم بیمه‌ای، متفاوت است. یکی از تفاوت‌های اصلی قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی نسبت به قانون عام تامین اجتماعی، شرایط احراز بازنشستگی است. ماده (۷۶) قانون تامین اجتماعی میزان سابقه موردنیاز برای احراز شرایط بازنشستگی را ۳۰ سال در نظر گرفته است در حالی که ماده (۱۰) قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی سابقه موردنیاز را ۳۵ سال قرار داده است.

نحوه بازنشستگی در جز «۱» و «۲» ماده (۱۰) قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی، معادل ماده (۷۶) قانون تامین اجتماعی است. در این قانون افراد در صورت داشتن ۶۰ سال سن تمام و دارا بودن سابقه حداقل ۱۰ سال بیمه‌پردازی و یا داشتن ۳۵ سال سابقه بیمه‌پردازی بدون شرط سنی، می‌توانند تقاضای بازنشستگی کنند. نکته چالش‌برانگیز این است که به طور معمول مشمولان قانون تامین اجتماعی بر اساس ماده (۷۶) این قانون، با ۳۰ سال سابقه بیمه‌پردازی و شرط سنی ۵۰ سال برای مردان و ۴۵ سال برای زنان، می‌توانند درخواست بازنشستگی ارائه کنند، این در حالی است که قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی، نحوه بازنشستگی کارگران را به دو روش مذکور محدود کرده و به کارگران مشمول این قانون اجازه نمی‌دهد که با سابقه بیمه پردازی ۳۰ سال و حداقل سن ۵۰ سال، بازنشسته شوند. در این راستا آن‌طور که از مقدمه توجیهی طرح «اصلاح ماده (۱۰) قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی» استنباط می‌شود، این طرح نتوانسته با کاهش سابقه موردنیاز برای احراز شرایط بازنشستگی به ۳۰ سال در قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی، قدمی به سمت عدالت بیمه‌ای و رفع تبعیض بردارد.

قوانین دستوری به نفع جامعه کارگری نیست

عطاالله آیت اللهی، کارشناس و تحلیلگر بازار مسکن در خصوص افزایش سن بازنشستگی کارگران به صمت توضیح داد: این قوانینی که اخیرا از آن صحبت می‌شود و لایحه‌ای که برای افزایش سن بازنشستگی مطرح است، مختص کارگران ساختمانی نیست بلکه همه‌گیرتر است و کارگران ساختمانی به عنوان بخشی از جامعه بزرگ کارگری نیز نگرانی‌هایی از این بابت دارند.

وی در ادامه توضیح داد: این مصوبه مجلس که در راستای پیشنهاد دولت مطرح شده از دو وجه قابل بررسی است. وجه اول بحث ورود نیروی کار جوان به صحنه شتغالزایی است که در صورت اجرایی شده این مصوبه لطمه می‌خورد. وجه دوم نیز نگاه حمایتی به صندوق‌های بازنشستگی است که با هدف کاهش ناترازی صندوق‌های بازنشستگی و تقویت توان صندوق‌ها است که منجر به افزایش سن بازنشستگی شده است. درحالی‌که ناترازی صندوق‌های بازنشستگی به دنبال بدهی‌های سنگین دولت ایجاد شده و در صورت پرداخت بدهی‌های دولت این ناترازی برطرف می‌شود. با توجه به موارد یاد شده وضع چنین قوانینی به نفع جامعه کارگری نیست و با اعتراضات بالایی نیز همراه است اما به هرحال مجلس به این موضوع ورود کرده و باید منتظر تایید شورای نگهبان باشیم.

این کارشناس افزود: البته خیلی از صاحب‌نظران معتقدند که این طرح ممکن است بنا بر اشکالاتی که دارد توسط شورای نگهبان به مجلس شورای اسلامی برگردانده شود چرا که بسیاری از کارگران برای زمان بازنشستگی خود برنامه‌ریزی کرده‌اند و نمی‌توانند به یکباره تمام برنامه‌های خود را با تغییر ناگهانی یک قانون برهم بزنند. به اعتقاد وی، کارگری که زیر گرمای شدید آفتاب و یا در سرما غیرقابل تحمل، مشغول شدیدترین فعالیت‌های فیزیکی است باید بیشتر مورد توجه قرار گرفته و دیده شود. همچنین باید قوانینی که برای شرایط ویژه این قشر تصویب می‌شود، منصفانه‌تر باشد.

آیت اللهی ضمن بیان این مطلب به نقاط ضعف این مصوبه اشاره کرد و گفت: یکی از ضعف‌های این مصوبه نامشخص بودن شرایط حقوق بازنشستگی با ۳۵ سال بیمه است. در این صورت آیا حقوق بازنشستگی فرد نیز به اندازه ۳۵ روز پرداخت می‌شود؟ ۶۵ درصد جامعه کارگری حداقل پرداز هستند و با توجه به اینکه میانگین دو سال آخر در برقراری حقوق بازنشستگی مدنظر گرفته می‌شود، حقوق کارگران با ۳۰ سال بیمه‌پردازی تفاوتی با حقوق ۳۵ سال بیمه‌پردازی نمی‌کند؛ این موارد باید به روشنی در قانون جدید بررسی و گنجانده شود.

ساده‌ترین راه، بهترین راه نیست

این کارشناس اقتصادی با اشاره به شرایط صندوق بازنشستگی گفت: این صندوق‌ها در سال‌هایی که اوضاع بهتری داشتند باید در بخش‌های مولد سرمایه‌گذاری می‌کردند تا از محل این سرمایه‌گذاری‌ها برای آینده تضمین مالی برای خود مهیا کنند. در این صورت امروز با ناترازی مالی آن‌هم به این شکل مواجه نمی‌شدند و می‌توانستند با بهره از سود سرمایه‌گذاری‌های پیشین، امروز با ساده‌تر از این از شرایط عبور کنند. اینکه سن بازنشستگی افزایش یابد و شاغلان دیرتر بازنشست شوند راه ساده‌ای برای جبران بخشی از ناترازی صندوق بازنشستگی است؛ اما بهترین راه نیست.

آیت اللهی افزود: از آنجه که کارگران ساختمانی، مشمول قانون کار نیستند؛ در شرایط بیکاری نیز مشمول دریافت بیمه بیکاری نمی‌شوند و اگر اتفاقی در هنگام کار برای کارگر ساختمانی بیفتد خانواده با مشکلات حاشیه‌ای بسیاری مواجه می‌شود. کارگر حادثه دیده باید جدا از پرداخت هزینه‌های درمانش، باید هرماه حق بیمه‌اش را هم واریز کند؛ چرا که اگر تا سه ماه حق بیمه نپردازد، بیمه او به خودی خود قطع می‌شود و غرامت ایام بیکاری به وی تعلق نمی‌گیرد. بنابراین بحث بیمه کارگران ساختمانی بیش از هر زمان دیگری باید مورد توجه دولتمردان قرار گیرد چرا که در صورت بروز اتفاق ناگوار برای کارگران، خانواده آنان دچار مشکلات اقتصادی فراوانی می‌شوند.

وی در پایان گفت: نمایندگان مجلس شورای اسلامی، نمایندگان وکلای مردم هستند و مسئولیت تصمیم‌گیری برای راحتی مردم را دارند. باید توجه داشت که تصویب افزایش سن بازنشستگی، علیه منافع کارگران است. جامعه کارگری امیدوار است که شورای نگهبان و مجمع تشخیص مصلحت نظام با حمایت از بیمه‌شدگان، به ویژه جامعه کارگری، این تصمیم را تایید نکنند.

کارگری که زیر گرمای شدید آفتاب یا در سرمای غیرقابل تحمل، مشغول فعالیت‌های فیزیکی است باید بیشتر مورد توجه و حمایت قرار گیرد

کاهش فرصت‌های شغلی با افزایش سن بازنشستگی

میثم فراهانی، کارشناس بازار مسکن به صمت گفت: افزایش سن بازنشستگی کارگران ساختمانی می‌تواند در نتیجه تاثیراتی متعدد قرار بگیرد. به طور کلی، این تصمیم می‌تواند تاثیر مستقیمی بر روی زندگی و شرایط کاری این گروه از کارگران داشته باشد. بازنشستگی برای کارگران ساختمانی به عنوان یک مرحله مهم در زندگی حرفه‌ای آنها محسوب می‌شود. افزایش سن بازنشستگی می‌تواند به معنای افزایش سال‌هایی باشد که کارگران باید در محیط کار فعالیت کنند و به تاخیر انداختن ورود به مرحله بازنشستگی، ممکن است به معنای افزایش فشارها و ریسک‌های مربوط به کارهای سنگین و خسته‌کننده در صنعت ساختمان باشد.

وی در ادامه خاطر نشان کرد: علاوه بر آن، افزایش سن بازنشستگی ممکن است به معنای کاهش فرصت‌های شغلی برای ورود افراد جدید به بازار کار باشد. در نتیجه، این اقدام می‌تواند باعث افزایش رقابت و کاهش فرصت‌های شغلی برای کارگران ساختمانی جوان‌تر شود.

فراهانی ضمن بیان این مطلب افزود: با افزایش سن بازنشستگی، کارگران ساختمانی باید به مدت بیشتری در محیط کار فعالیت کنند و این امر ممکن است منجر به کاهش اشتغال جوانان و محدودیت فرصت‌های شغلی شود؛ به همین دلیل، شورای نگهبان باید به دقت این تصمیم را ارزیابی کند و تاثیرات آن را در نظر بگیرد. اهمیت حمایت از کارگران ساختمانی در حفظ شرایط شغلی مناسب و ایجاد فرصت‌های مناسب برای بازنشستگی آنها نیز باید مورد توجه قرار گیرد تا بهترین تصمیم‌گیری صورت بگیرد.

او گفت: کارگران ساختمانی نیازمندی‌های ویژه‌ای در محیط کار دارند. این شغل طبیعت خسته‌کننده‌ای دارد و نیازمند فیزیک و قدرت بدنی بالایی است. افزایش سن بازنشستگی ممکن است به معنای افزایش مدت زمانی باشد که کارگران باید در شرایط فیزیکی سخت فعالیت کنند که این می‌تواند منجر به کاهش کیفیت زندگی و سلامتی آنها شود.

رفع ناترازی صندوق‌های بازنشستگی

فراهانی بیان کرد: بدون شک، تصویب این بند تبعات اجتماعی قابل توجهی را به همراه خواهد داشت و باعث نگرانی شاغلان خواهد شد. به طور موازی، این تصمیم شیوه پرداخت حقوق و دستمزد را نیز تحت تاثیر قرار می‌دهد. در این قانون، یک فرمول پیچیده برای تعدادی از شاغلان در نظر گرفته شده است و سن بازنشستگی را افزایش می‌دهد. دولت به دنبال رفع ناترازی صندوق‌های بازنشستگی و تامین اجتماعی به علت عدم توانایی در مدیریت آنها است، اما مجلس باید به شیوه‌ای دیگر تلاش کند تا با کنترل تصمیمات دولت در این زمینه، کمترین فشار را بر مردم ایجاد کند.

کارشناس بازار مسکن افزود: تغییر در نحوه محاسبه و میزان سن بازنشستگی به صورت ناگهانی از نظر منطقی قابل قبول نیست.

سازمان تامین اجتماعی مشترکینی دارد که بر اساس قوانین سازمان تامین اجتماعی تشکیل شده‌اند، بنابراین اصلاح سن بازنشستگی باید با توجه به رشد آرام و پایدار انجام شود و در این راستا، باید ساختاری برای تغییر و اصلاحات در نظر گرفته شود تا افراد بیمه‌شده که تمایل دارند به عضویت در صندوق درآیند، بتوانند با شرایط فعلی و اطلاعات کافی، عضو صندوق شوند.

افزایش سن بازنشستگی ممکن است به معنای کاهش فرصت‌های شغلی برای افرادی که قصد ورود با بازار کار را دارند، باشد

سخن پایانی

کارگران ساختمانی به خاطر موقعیت شغلی خاص خود سال‌های سال است که مشکلات زیادی در حوزه‌های بیمه و بازنشستگی دارند؛ به طوری بارها قانون‌گذاران برای این چالش برنامه‌ریزی‌های مختلفی کرده‌اند.

این اقدامات در سال‌های اخیر توانسته تا حد زیادی به شرایط این اقشار زحمت‌کش سروسامان دهد و برخی از کارفرمایان متخلف نتوانند از زیر پوشش بیمه‌ای کارگران فرار کنند؛ اما وقتی همه می‌پذیریم که چنین مشاغلی جزو مشاغل پرخطر است، باید نحوه بازنگری قوانین و قانون‌گذاری‌ها هم متفاوت باشد و توجه بیشتری به این افراد شود. اینهمه درحالی است که افزایش سن بازنشستگی نیز به نفع هیچ یک از اقشار جامعه نیست و به طبع قشر کارگران ساختمانی از این موضوع بیشتر لطمه می‌خورند. امید است بهارستان نشینان در صدد حل مشکل اقشار هدف بر بیایند و در این راه همانند همیشه کمک‌رسان این افراد باشند.

تحلیل صمت از چشم‌انداز وضعیت صندوق‌های بازنشستگی

افزایش سن بازنشستگی صندوق‌ها را نجات نمی‌دهد

امیرعباس آذرمونـد: امـروزه با وجود تـورم دو رقمی مزمن در کشـور و بازده سـرمایه‌گذاری‌های پاییـن صندوق‌های بازنشستگی در کنار رشد روزافزون مصارف صندوق، شاهد روند نزولی منابع مازاد صندوق‌ها هستیم. ادامه این روند ضمن حذف منابع مازاد برای انجام سرمایه‌گذاری، در تقارن با پدیده کهنسالی جمعیت سبب متزلزل شدن مسئله پایداری مالی صندوق‌های بازنشسـتگی می‌شـود. ازاین رو، اصلاح و بهسازی سیسـتم تامین مالی صندوق‌های بازنشستگی از ضرورت بالایی برخوردار اسـت. بسـیاری از کشـورها با اصلاحات سنجه‌ای و سـاختاری در صندوق‌های بازنشسـتگی توانسته‌اند پایداری مالی این صندوق‌ها را به صورت معنادار بهبود بخشند. دراین بین، آگاهی از وضع موجود صندوق‌های بازنشستگی و اثـرات تحـولات جمعیتی بر منابـع و مخارج و پایداری مالی آنها یک ضرورت اسـت که در اتخاذ و اجرای سیاسـت‌های جمعیتی و اصلاحات سنجه‌ای و ساختاری در صندوق‌های بازنشستگی کمک شایانی می‌کند.

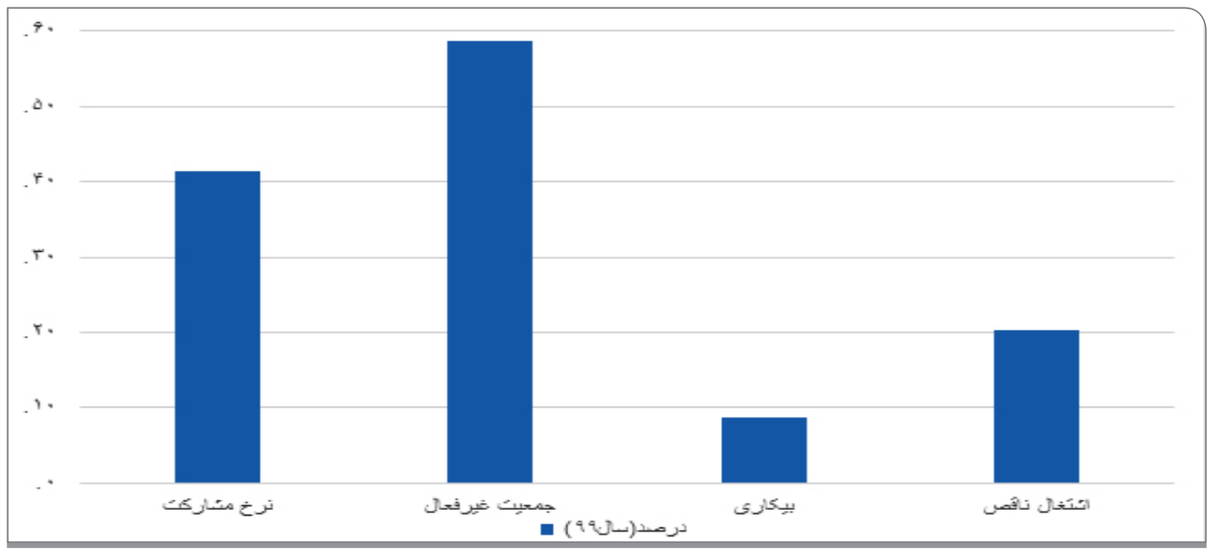
شرط پایداری مالی صندوق بازنشستگی

در یک تعریف سـاده، پایداری یا ثبات یک طرح بازنشستگی به‌معنای وجود پیونـدی منطقی میان جریان‌هـای خروجی و ورودی آن اسـت. در حقیقت سیستم بازنشستگی که در آن بین درآمدهای فعلی و آتی و هزینه‌های جاری و تعهدی آن توازن برقرار باشـد را از نظـر مالی پایدار می‌گویند. البته متوازن بودن نسبت تعداد کارگران به تعداد بازنشستگان در طرح‌های بازنشستگی نیز روی دیگر سکه پایداری مالی است.

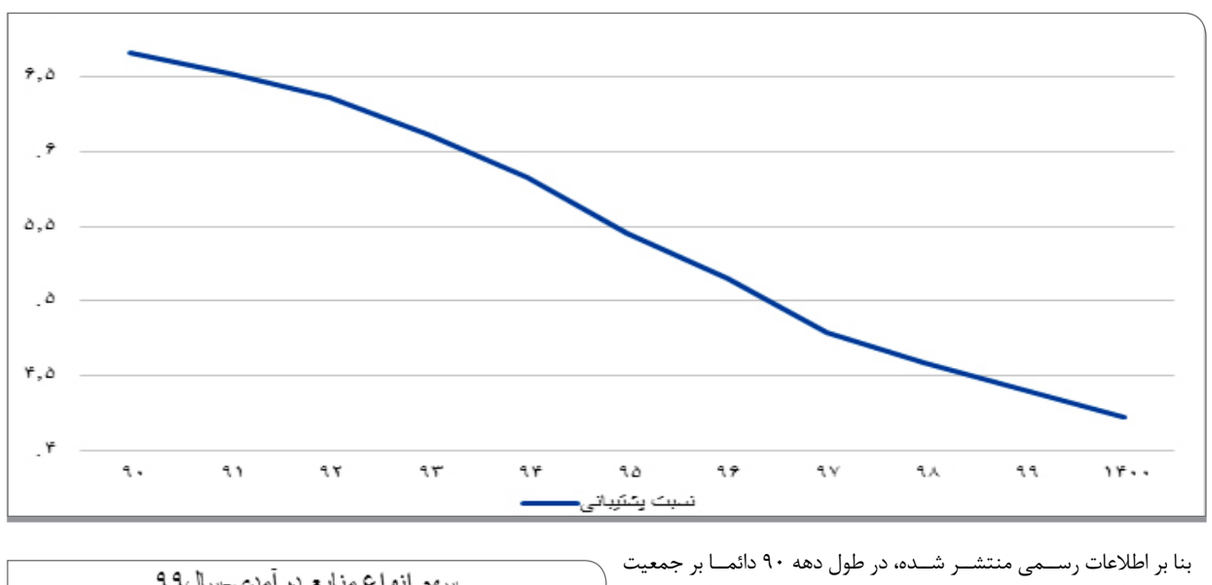
بـه گزارش صمت، در حقیقت در یک نظام پایدار، ارزش فعلی تنزیل شـده جریانات نقدی ورودی به صندوق با خالص ارزش تعهدات صندوق برابر اسـت. در تعریف اخیر، جریانات نقدی آتی صندوق از مجموع مشـارکت‌های صورت گرفته از سـوی شـاغلان تامین شـده و تعهدات صندوق منافـع پرداختی به بازنشستگان تشکیل شده است.

پایداری مالی صندوق بازنشسـتگی همچنین به‌توانایی سـودآوری و تامین منابـع در زمان کاهـش منابع صندوق اطلاق می‌شـود. بهتریـن روش برای محاسـبه پایداری مالی یک صندوق بازنشسـتگی، برآورد نسبت توازن جریان ورودی و خروجی نظام بازنشسـتگی به شکل درصدی از تولید ناخالص داخلی اسـت. در بیانی ساده‌تر پایداری می‌توان به‌صورت نسبت مخارج آتی به درآمد جاری به شکل درصدی از تولید ناخالص داخلی محاسبه می‌شود. واضح است بزرگ و فزاینده بودن این نسبت بیانگر ناپایداری مالی صندوق است.

در سـال ۱۳۰۱ با تصویب قانون اسـتخدام کشـوری پایه ایجـاد نظام‌های بازنشسـتگی در کشور گذاشـته شـد. پس از این تاریخ صندوق‌ها با تصویب مراجع متعدد تشکیل شدند و به‌تدریج سطح پوشش سیستم‌های بازنشستگی افزایش پیدا کرد.

در پایان سـال ۹۹ از میان ۷۹ میلیون و ۵۲۰ هزار نفر جمعیت کل کشـور، ۶۲ میلیون و ۷۹۸ هزار نفر بیش از ۱۵ سـال سـن داشتند که ۲۵ میلیون و ۹۶۷ هزار نفر آنها مشارکت اقتصادی داشتند. از این تعداد ۹۱ درصد شاغل و کمتر از ۹ درصد را جزو بیکاران محسـوب کردند. تامین اجتماعی در مقایسه با سایر صندوق‌های بازنشستگی، سهم ۸۲ درصدی از کل بیمه شدگان اصلی، ۵۵ درصدی از مسـتمری بگیران و ۷۶ درصد از کل تعداد افراد تحت پوشش را دارا اسـت. همچنین صندوق تامین اجتماعی با ۳۷ میلیون و ۳۳۳ هزار نفر و تبعی، ۷ میلیون و ۲۱۰ هزار نفر مسـتمری بگیـر اصلی و تبعی و درنتیجه ۴۴ میلیون و ۵۴۳ هزار نفر تحت پوشش کل، نسبت به جمعیت کل کشور از ضریب پوشش ۵۳ درصدی برخوردار است.

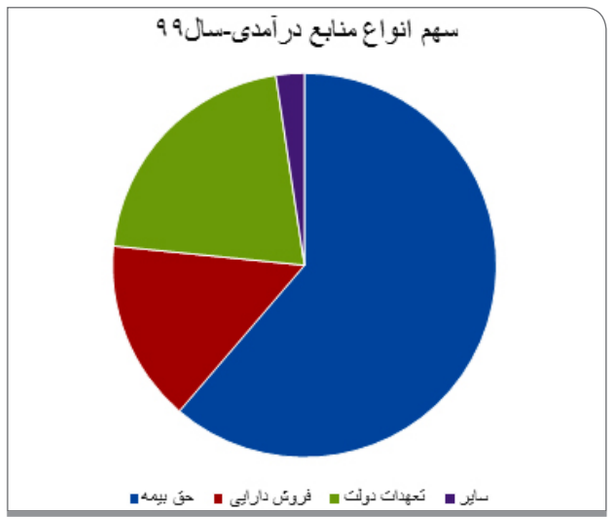

بنا بر اطلاعات رسـمی منتشـر شـده، در طول دهه ۹۰ دائمـا بر جمعیت مستمری بگیران از میانگین رشد بالاتری نسبت به حق بیمه‌پردازان برخوردار است؛ که این مسئله کاهش در ضریب پشتیبانی این صندوق و رسیدن آن به مرز بحرانی ۴.۲۲ تبیین می‌کنند.

بررسی‌ها نشـان می‌دهد اگر شاخص پشتیبانی به کمتر از ۶.۳۷ تقلیل پیدا کند، سازمان قادر به انجام تعهدات قانونی خود براساس منابع نقدی حاصل از دریافت حق بیمه نخواهد بود و در صورت کاهش این شـاخص به ۵.۳۵ نفر و کمتر با فرض دریافت کلیه تعهدات به‌ویژه بدهی‌های دولت، بازهم سازمان به تامین مصارف خود قادر نیست.

در صندوق تامین اجتماعی میانگین سـن و سـابقه در زمان بازنشسـتگی به‌ترتیـب ۵۶.۶ و ۲۳.۳ اسـت. همین طور میانگین تعداد سـال‌های دریافت مسـتمری بازنشسـتگی حدود ۲۲ سـال و میانگین حقوق ماهانـه دریافتی بازنشسـتگی دو میلیون و ۵۸۸ هزار تومان (در سـال ۱۴۰۰) اسـت. در این میان حدود ۴۹ درصد بازنشستگان صندوق تامین اجتماعی بازنشسته عادل و ۵۱ درصد از آنها پیش از موعد هستند و بیش از یک میلیون و ۳۰۰ هزار نفر گروه‌های بیمه‌ای مشمول حمایت دولت هستند.

درحال‌حاضر سـهم اصلی و بیش از ۶۰ درصدی از منابع سـازمان از محل حق بیمه‌های پرداختی تامین می‌شود و ۲۱ درصد از منابع صندوق را تعهدات دولت تشکیل می‌دهد. در این میان، سرمایه‌گذاری سهم ۱۵ درصدی از منابع سـازمان دارد کـه در طرف مقابـل بودجه این صندوق، حـدود ۱۳ درصد از مخارج سـازمان مربـوط به هزینه‌های سـرمایه‌ای، عمرانی و اصلی و سـود تسهیلات است.

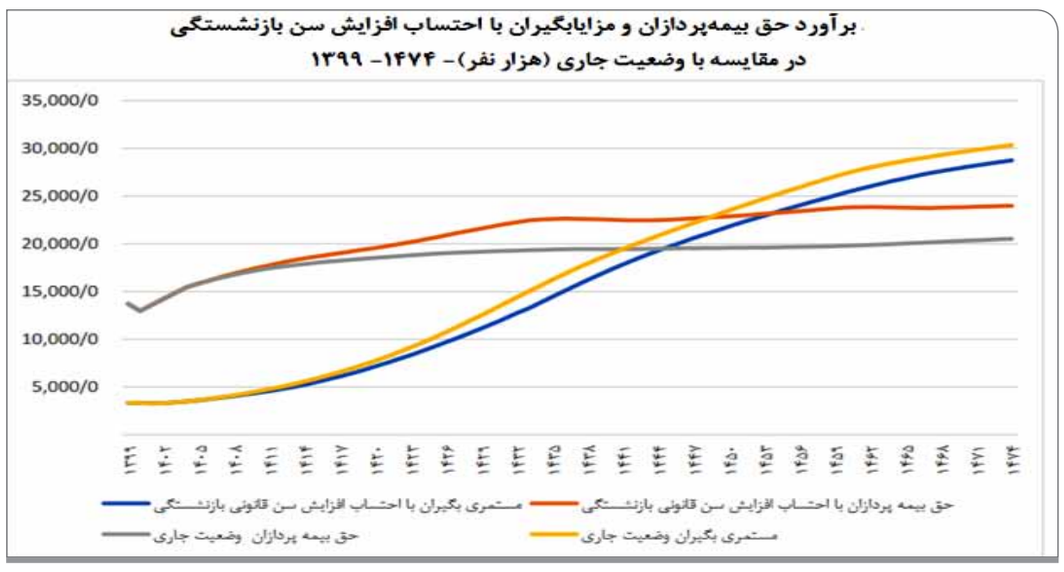
اگر نرخ افزایش مسـتمری‌ها را سـالانه معادل ۳۰ درصـد در نظر بگیریم، کسـری صندوق تامین اجتماعی در سـال ۱۴۰۵ به بیش از ۵۲ هزار میلیارد تومان در ماه خواهد رسـید که جبران این کسـری نیازمند هزینه‌های مالی مضاعف است.

تاثیر افزایش سن بازنشستگی کم است

نتایج برآوردها نشـان می‌دهد صندوق تامین اجتماعی در شرایط فعلی با مشکل جدی عدم توازن مالی مواجه است به‌طوری که ادامه وضع موجود برای سیستم بازنشستگی تامین اجتماعی قابل تحمل نیست. از این رو در صورت عدم اتخاذ سیاست‌های اصلاحی، کسری این سیستم کل اقتصاد کشور را متاثر می‌کند.

سیاسـت‌های اصلاحی سیستم بازنشستگی در بخش سن قانونی بازنشسـتگی و افزایش آن از روشهای متداول در عصر جهانی‌سازی اسـت. مسـئله‌ای که از دهه ۹۰ میـلادی در کارنامه بسـیاری از دولتها به چشـم می‌خورد. هر چند اجرای این سیاسـت چارچوب و محدودیت‌هـای مربوط به خود را دارد و افزایش همواره آن بیش از سقف متعارف برای هر کشوری تبعات سنگینی خواهد داشت.

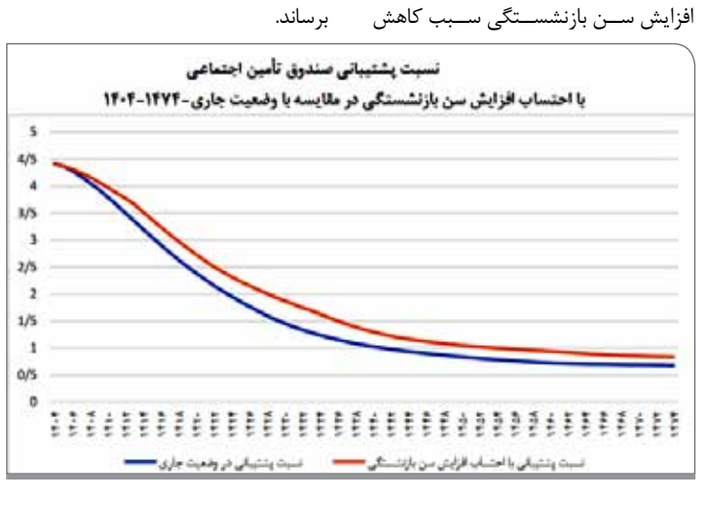
شـایان ذکر است زمانی که سـن بازنشسـتگی افزایش می‌یابد؛ در بازه بین سـن بازنشسـتگی قدیم و جدید، نسبت بیمه پردازان بـه جمعیت یا نیـروی کار افزایش می‌یابد و در مقابل این نسـبت برای بازنشسـتگان کاهش پیدا می‌کند و در مقابل این نسبت برای بازنشسـتگان کاهش پیـدا می‌کند. به همین دلیـل وضعیت افراد سیسـتم در بازه بین سـن بازنشسـتگی قدیم و جدید تغییر کرده است. با افزایش سن قانونی بازنشستگی انتظار می‌رود افرادی که در سـنین میانی فعالیت در بازار کار هستند و بیمه می‌پردازند، دوران طولانی‌تری حق بیمه پردازی دارند.

با اعمال افزایش سـن بازنشستگی تعداد حـق بیمه‌پردازان نسـبت به حالـت اولیه افزایش یافتـه و تعداد مسـتمری بگیران در مقایسـه با وضعیت مشابه، کاهش یافته است. همین مسـئله موجب می‌شود سال سربه‌سـری این دو متغیر از سال ۱۴۴۱ به تعویق افتاده و به سال ۱۴۵۴ موکول شود. همچنین از سـال ۱۴۱۳ پـس از تکمیل دوره اصـلاح، نسـبت پشـتیبانی اندکـی بهبـود می‌یابد ولی به‌دلیل فزونی سـرعت رشـد مسـتمری بگیـران نسـبت به حق بیمه‌پـردازان، این نسـبت به‌تدریج روندی کاهنده خواهد داشت. در پایان دوره نسبت پشـتیبانی به ۰.۸۳ می‌رسـد کـه تفاوت ناچیزی با رقم مشابه در شرایط عدم تغییر سن بازنشستگی (معادل ۰.۶۷) دارد.

با بروز تغییراتی در تعداد مزایا بگیران، به عنوان مهم‌ترین مولفه تشکیل‌دهنده مخارج و حق بیمه‌پـردازان، به عنـوان مهم‌ترین مولفه تشکیل دهنده منابع- نمودار هزینه و درآمد دچار تغییرات ناچیزی شده‌اند. در حقیقت به موجب چنین اصلاحاتی فرآیند تشـکیل کسری صندوق نسبت به وضعیت جاری به تاخیر افتاده و میزان درآمد کل و هزینـه کل به ترتیب به ۲.۸ و ۵۰.۳ درصد در سـال پایانی می‌رسـد.انواع محاسـبات نشـان می‌دهد که اثر اصلاح افزایش سـن بازنشسـتگی بر نرخ حق بیمه پایدارکننده سیستم را تحلیل می‌کنند نشان می‌دهند افزایش سـن بازنشسـتگی سـبب کاهش انـدک در نرخ یاد شـده و رسـیدن آن به ۳۸.۲ به جای ۴۲.۲ در سـال پایانی مورد بررسی می‌رسد.

ایـن امر بـه خوبـی نشـان می‌دهد که اتکا به افزایش قانونی سـن بازنشـتگی در قالب سیاسـت اصلاحی منفـی نمی‌تواند صندوق‌هـای بازنشسـتگی را بـه پایداری برساند.

چاره کار انجام اصلاحات ساختاری است

افزایش بازدهی سرمایه‌گذاری‌ها با منابع صندوق‌های بازنشستگی از جملـه اقداماتی اسـت که انجـام آن در گروی تغییر در سـطح مدیریـت این صندوق‌ها و افزایش کارآمدی در آنها اسـت. هر چند در کشـورهایی با تورم دو رقمی و بازده‌های حقیقی منفی بیشـتر دارایی‌ها، فرآیند دسـتیابی به بازده سـرمایه‌گذاری‌های قابل قبول برای صندوق‌های بازنشستگی حتی با موانع بیشتری مواجه است.

بررسـی اثر تغییرات نرخ بازده سـرمایه‌گذاری بـر پایداری مالی صنـدوق منوط به وجود تـراز مثبت در صندوق بـرای دوره میان مدت حداقل پنج سـاله است. در شـرایط فعلی که صندوق تامین اجتماعی دچار کسـری نقدینگی است، برای بررسی اثر این فاکتور فرض می‌کنیم وجوه ناشی از سرمایه‌گذاری به عنوان یکی از عناصر تشـکیل‌دهنده منابع درآمدی صندوق افزایش یابد. اگر فرض کنیم افزایش در بازده سـرمایه‌گذاری به‌گونه‌ای باشـد که در دوره مورد بررسـی منابـع درآمدی صنـدوق را تا ۹۰ درصـد کل وجوه حق بیمه‌های اخذ شـده افزایش دهد؛ در نتیجه این اعمال تغییر، علاوه بـر حرکت درآمدها به سـمت بـالا به‌دلیل کاهـش در هزینه‌های بازپرداخـت بهره‌ای وام‌های اخذ شـده کاهش می‌یابـد. از این رو شـکاف میان هزینه کل و درآمد کل به موجب اصلاح اخیر تعدیل می‌شـود به طوری که کسـری سیستم در سـال پایانی یعنی سال ۱۴۷۴ به ۴۴ درصد از تولید ناخالص داخلی کاهش پیدا کرده است.

نکته تعیین‌کننده این اسـت که با حفظ شـرایط موجود، میزان کسـری این صندوق در سـال ۱۴۷۴ به حدود ۵۳.۶ درصد خواهد رسـید. همین روند منفی موجود شـده که بررسـی‌ها نشان دهند در صـورت اصلاحات پارامتریـک به تنهایی مشـکل صندوق‌های بازنشستگی حل نخواهد شد. در میان انواع اصلاحات پارامتریک به ترتیب افزایش نرخ حق بیمه، کاهش نرخ تعلق پذیری، افزایش سن بازنشسـتگی و افزایش سـال‌های مبنای محاسبه مستمری خواهد بود. تنها در حالت اصلاحات همزمان می‌توان شاهد مثبت شدن تراز مالی صندوق برای دوره کوتاه سـال‌های ۱۴۱۰ تا ۱۴۱۸ هسـتیم. حل مسـئله انباشته صندوق بازنشسـتگی و اصلاحات آنها مستلزم اصلاحات سـاختاری است. تغییر در بازدهی سرمایه‌گذاری‌ها نشان می‌دهـد که چنانچه مبالغ ناشـی از افزایش بازده سـرمایه‌گذاری صنـدوق تامین اجتماعی بتواند منابـع درآمدی صندوق را در یک دوره تا سال ۱۴۷۴ به میزان ۹۰ درصد کل حق بیمه‌های پرداختی افزایـش دهد. هر چند این اقدام هم بـه تنهایی یارای حل معضل پایداری صندوق را ندارد.

یک کارشناس اقتصاد در گفت‌و گو با صمت:

افزایش سن بازنشستگی مسکنی موقت است

عکس: آیدا فریدی

امیرعباس آذرموند: نماینده پیشین مجلس درباره تصمیم دولت و مجلس مبنی بر افزایش سن بازنشستگی در ایران، می‌گوید: «اگر کسی یک نگاه کلی به موضوعات مربوط به بازنشستگی و پایداری صندوق‌های آن در جهان امروز بیندازد، درخواهد یافت، یک مشکل اساسی افزایش امید به زندگی و طول عمر افراد است. پرواضح است هرچه عمر افراد بیشتر شود، سال‌هایی که فرد از مستمری بازنشستگی استفاده می‌کند، افزایش خواهد یافت که این امر به‌وضوح به افزایش چشمگیر هزینه‌های صندوق منجر می‌شود.»

هادی حق‌شناس، استاندار اسبق گلستان، تصریح می‌کند: «چنین اصلاحاتی پارامتریک است و ما در بحران صندوق‌های بازنشستگی بدون تردید نیازمند این هستیم که اصلاحات اساسی صورت بگیرد. راهکار اساسی این است که اداره شرکت‌های زیرمجموعه صندوق‌های بازنشستگی کارآمد شود. نباید فراموش کنیم که نزدیک ۵۰۰ بنگاه بزرگ کشور زیر نظر ۱۸ صندوق بازنشستگی مشغول فعالیت هستند. انتظاری که وجود داشته این بود که شرکت‌های زیرمجموعه آنقدر درآمدزایی داشته باشند که از محل درآمدهای آنها بتوان کسورات مستمری و حقوق بازنشستگان را تامین کرد.»

آنچه در ادامه می‌خوانید مشروح گفت‌وگوی صمت با این کارشناس اقتصاد است.

◉ باوجود اینکه دولت‌ها و سیاست‌گذاری‌های چند دهه اخیر از عوامل اصلی بحرانی است که صندوق‌های بازنشستگی با آن مواجهند، مجلس در اقدامی به افزایش سن قانونی بازنشستگی دست زده است. چنین اصلاحاتی تا چه اندازه به بحران موجود در این صندوق‌ها پاسخ می‌دهد؟

نکته‌ای که درباره مشکلاتی مانند مشکلات امروز صندوق‌های بازنشستگی باید مدنظر داشت این است که بحران در این بخش‌ها چنان بزرگ و دامن‌گیر هستند که اصلاحاتی از این دست به هیچ عنوان نمی‌تواند آن را مرتفع کند. برای اینکه مشکل صندوق‌های بازنشستگی کشورمان برطرف شود باید اقدامات بزرگ و مهمی انجام شود که ابعاد آن به‌مراتب از افزایش سن کارمندان فعلی و دیرتر بازنشسته شدن آنها گسترده‌تر است.

◉ مشکلات فعلی صندوق‌های بازنشستگی را چه می‌دانید؟

مشکلات این نهاد گوناگون است. درباره مشکلاتی که امروز صندوق‌های بازنشستگی ایران با آن دست به گریبان هستند باید به این امر توجه شود که بخشی از مشکلات سازمان‌های تامین اجتماعی جهان و شرکت‌های بیمه‌ای، جهانی است و بخشی دیگر از مشکلات از جنس خاص کشورمان هستند که ناشی از عملکرد و ویژگی‌های خاصی است که در کشور ما وجود داشته است.

◉ از نظر جهانی مشکل عام و جهان‌شمول چیست؟

اگر کسی یک نگاه کلی به موضوعات مربوط به بازنشستگی و پایداری صندوق‌های آنها در جهان امروز بیندازد، در خواهد یافت که یک مشکل اساسی افزایش امید به زندگی و طول عمر افراد است. پرواضح است هرچه عمر افراد بیشتر شود، سال‌هایی که فرد از مستمری بازنشستگی استفاده می‌کند افزایش خواهد یافت که این امر به‌وضوح به افزایش چشمگیر هزینه‌های صندوق منجر می‌شود.

توجه به این نکته از آنجایی ضروری است که حتی در کشورهای توسعه‌یافته که اقتصادی رقابتی در ابعاد جهانی دارند هم مشکل افزایش امید به زندگی موجب ناپایداری منابع صندوق‌های بازنشستگی شد. به همین دلیل همزمان با کشورهای در حال توسعه، در کشورهای توسعه‌یافته هم افزایش سن بازنشستگی در برنامه‌های اصلاحات عمومی جای گرفته است.

> در کشورهای توسعه‌یافته که اقتصادی رقابتی در ابعاد جهانی دارند هم مشکل افزایش امید به زندگی موجب ناپایداری منابع صندوق‌های بازنشستگی شد

نمونه واضح آن را نیز در کشور فرانسه مشاهده کردیم. به‌خوبی می‌دانیم که اقتصاد فرانسه به‌مراتب وضعیت بهتری از اقتصاد کشور ما دارد و جزو چند اقتصاد برتر جهان دسته‌بندی می‌شود. با این حال امانوئل مکرون، رئیس‌جمهوری این کشور باوجود همه تبعات اجتماعی، تصمیم به افزایش سن بازنشستگی گرفت. اگر یادتان نرفته باشد پاریس و شهرهای اصلی فرانسه در اعتراض به این تصمیم مدت‌ها میدان اعتراضات وسیع بود. با این همه دولت این کشور حاضر به تجدیدنظر در این تصمیم نشد.

به‌زبان ساده‌تر از آنجایی که میانگین طول عمر و امید به زندگی در تمام جهان رو به افزایش گذاشته، خروجی صندوق‌های بازنشستگی نسبت به ورودی‌ها فزونی گرفته و باید فکری برای آن کرد. در هر حال منظورم این است که تصمیم اخیر نمایندگان مجلس، باوجود هر انتقادی که به آن می‌شود، تصمیمی عمومی در سطح جهان است و حتی اگر مشکلات مالی صندوق‌های بازنشستگی برطرف هم شود باید برای سن بازنشستگی چاره‌اندیشی کرد.

◉ صندوق‌های بازنشستگی در ایران چه مشکل ویژه و متفاوتی نسبت به کشورهای دیگر دارند؟

همان‌طور که همه می‌دانند، مدت‌هاست صندوق‌های بازنشستگی برای پرداخت مستمری به کمک‌های دولتی وابسته شدند. گرچه کمک‌هایی که دولت می‌دهد به‌اصطلاح ناشی از دست‌ودلبازی دولتی‌ها نیست و ناشی از تصمیمات دولت برای صندوق‌های بازنشستگی است، اما سال به سال بر حجم این کمک‌ها افزوده می‌شود و این احتمال قطعی است که در ادامه این وضعیت بحران‌ها تشدید شوند، اما هرگز به‌شکل خود به خودی رفع نخواهند شد.

ضمن اینکه دولت از منابع در اختیاری که دارد اقدام به پرداخت کمک به صندوق‌های بازنشستگی نمی‌کند، بلکه مانند کسری بودجه درباره این کسری هم اقدام به استقراض از منابع بانکی یا انتشار اوراق قرضه می‌کند که این اقدام موجب افزایش نرخ تورم و مشکلات ناشی از آن می‌شود. می‌توان گفت ادامه این وضعیت در هر صورت به زیان همه مزدبگیران، از جمله بازنشستگان کشور خواهد بود.

◉ اقدام اخیر مجلس را راهکاری اساسی می‌دانید؟

خیر؛ به هیچ عنوان من این اقدام را راهکاری اساسی نمی‌دانم. همان‌طور که از عنوان این اقدامات هم برمی‌آید چنین اصلاحاتی پارامتریک است و ما در بحران صندوق‌های بازنشستگی بدون‌تردید نیازمند این هستیم که اصلاحات اساسی صورت بگیرد، اما اقدام اخیر مجلس را نباید اساسی یا حتی راهکاری قطعی در نظر گرفت.

راهکار اساسی این است که اداره شرکت‌های زیرمجموعه صندوق‌های بازنشستگی کارآمد شود. نباید فراموش کنیم که نزدیک ۵۰۰ بنگاه بزرگ کشور زیر نظر ۱۸ صندوق بازنشستگی مشغول فعالیت هستند. انتظاری که وجود داشته این بود که شرکت‌های زیرمجموعه آنقدر درآمدزایی داشته باشند که از محل درآمدهای آنها بتوان کسورات مستمری و حقوق بازنشستگان را تامین کرد. به این ترتیب افزایش بهره‌وری و کارآمدسازی مدیریت این بنگاه به‌نحوی که بتواند کسورات بازنشستگان را به نحو احسن تامین کند، اصلی‌ترین و اصولی‌ترین راهکاری است که می‌توان برای وضعیت فعلی صندوق‌های بازنشستگی ارائه کرد.

◉ در بحران فعلی صندوق‌های بازنشستگی اقدامات دولت اثرات منفی بیشتری داشت یا نوع مدیریت مدیران صندوق‌های بازنشستگی و شرکت‌های زیرمجموعه؟

هر دو مسئله‌ای که اشاره کردید در این بحران نقش داشتند، اما چون مدیران صندوق‌های بازنشستگی و شرکت‌های زیرمجموعه آنها از طرف دولتمردان انتخاب می‌شوند، می‌توان ادعا کرد نقش مدیران دولتی در بحران فعلی بیش از فاکتورهای دیگر است.

از مهم‌ترین مشکلاتی که دولت برای صندوق‌های بازنشستگی به‌وجود آورد، پرداخت بدهی‌هایش در قالب رد دیون بوده است. بسیاری از شرکت‌های واگذار شده در این قالب، جزو بنگاه‌های زیانده و ورشکسته بودند که فعالیت‌شان نمی‌توانست بهره‌وری را در صندوق‌های بازنشستگی افزایش دهد.

از سوی دیگر هم مدیران صندوق‌های بازنشستگی با عملکرد پر از ایراد خود مشکلات فراوانی ایجاد کردند. متاسفانه مدیران این صندوق‌ها اغلب از افراد ناتوان و بی‌تجربه در اداره یک بخش مالی بودند و همین نیز موجب شد این صندوق‌ها به بدترین شکل اداره شوند.

◉ با این وصف تغییر مدیران ناکارآمد یا خاتمه دادن به سیاست‌های مضر ازسوی دولت راهکار اساسی‌تری نسبت به افزایش سن بازنشستگی نیست؟

واقعیت این است که مشکلات صندوق‌های بازنشستگی ایران چندوجهی است و تردیدی هم نمی‌توانیم داشته باشیم که تغییر مدیران ناکارآمد و جایگزینی آنها با مدیران توانا با افزایش بهره‌وری بنگاه‌های زیرمجموعه می‌تواند به افزایش بارآوری سرمایه‌گذاری این صندوق‌ها و متعاقب آن بهبود عملکرد آنها ختم شود. همچنین ضروری است دولت فکری به حال رد دیون‌هایی که انجام داده، بکند.

با این حال نباید فراموش کرد افزایش امید به زندگی و طول عمر هم یک مسئله مهم است که نمی‌توانیم آن را نادیده بگیریم. منظورم این است که بهترین صندوق‌های بازنشستگی جهان هم وقتی دوره مستمری گرفتن افراد طولانی می‌شود، دچار بحرانی در منابع خود خواهند شد.

◉ کدام اقدامات دولت موجب افزایش مشکلات شد؟

هر اقدامی که از درآمدهای صندوق بازنشستگی بکاهد و بر هزینه‌های آن اضافه کند، به زیان پایداری مالی است. مثلا دولت‌ها در اقدامی با اهداف فرهنگی تصمیم گرفتند زنان شاغل را ۵ سال زودتر بازنشسته کنند یا برخی مشاغل را با توجیهات نامعلومی جزو مشاغل زیان‌آور دسته‌بندی کردند که شاغلان آنها از امتیاز بازنشستگی زودتر از موعد بهره‌مند می‌شوند؛ اقداماتی از این دست بدون‌تردید موجب منفی شدن تراز مالی صندوق‌ها شده و می‌شود.

◉ اگر اقداماتی از این دست ازسوی دولت متوقف نشود و در مقابل دائم از کارمندان و کارگران انتظار کار و تلاش بیشتری داشتن، چقدر می‌تواند به رفع مشکل بینجامد؟

اقدامی چون افزایش سن بازنشستگی در نهایت چند سال عملکرد مالی صندوق‌ها را بهبود می‌بخشد، اما این اقدامات مانند مسکن عمل می‌کنند و در کوتاه‌مدت اثراتش متوقف می‌شود.

> اقدامی چون افزایش سن بازنشستگی در نهایت چند سال عملکرد مالی صندوق‌ها را بهبود می‌بخشد، اما این اقدامات مانند مسکن عمل می‌کنند

◉ چه اقداماتی باید از امروز در دستور کار باشد تا مشکل به‌صورت ریشه‌ای حل شود؟

به‌نظر من باید مدیرانی سکان شرکت‌های زیرمجموعه صندوق‌های بازنشستگی و اداره این صندوق‌ها را برعهده بگیرند که توانایی اداره اصولی آن را داشته باشند. همچنین بهتر است منابع این صندوق‌ها وارد بازار سرمایه شود، زیرا بازار سهام ریسک کمتری برای منابع دارد تا شرکت‌هایی که در قالب رد دیون به آنها تحمیل می‌شود و اغلب اعضای هیات مدیره آنها هم سفارشی انتخاب می‌شوند.

◉ چنانچه دولت تمایل به ادامه برخی سیاست‌های فرهنگی مثلا بازنشستگی زودتر زنان داشته باشد، می‌توان امیدوار به بهبود وضعیت بود؟

به هیچ وجه؛ بگذارید این‌طور بگویم که دولت با اجرای این اقدامات چنان به بحران دامن می‌زند که دیگر جمع کردن آن بسیار دشوارتر خواهد بود و به زیان همه تمام می‌شود. در این صورت اقداماتی چون افزایش سن بازنشستگی نهایتا مسکن‌هایی هستند که به یک راهکار موثر ختم نخواهند شد.

این نکته را هم باید گفت که رفع بحران‌های چندوجهی، تنها از طریق اصلاحات ساختاری، نه پارامتریک محقق خواهد شد. در واقع مشکل چه در انضباط مالی دولت و رویکرد قوه مجریه به قانون بودجه باشد و چه بحران ناپایداری مالی صندوق‌های بازنشستگی، اصلاحات پارامتریک مسکن‌های کوتاه‌مدت هستند و اصلاحات ساختاری می‌تواند به رفع ریشه‌ای و مستمر بحران‌ها منجر شود.

◉ رشد اقتصادی پایدار چقدر به بهبود عملکرد صندوق‌های بازنشستگی منجر می‌شود؟

همان‌طور که در سوال اول هم توضیح دادم، کشوری چون فرانسه که اقتصاد آن به‌شکلی کارآمد اداره می‌شود و اقتصادی رقابتی با تنظیم‌گری دقیق دولت در آن حاکم است هم به‌دلیل افزایش عمر افراد مجبور شد دست به یکسری اصلاحات پارامتریک از جمله افزایش سن بازنشستگی بزند و باوجود تبعات سیاسی که امانوئل مکرون با آن مواجه می‌شد، چاره‌ای نداشتند جز اینکه با بی‌توجهی به اعتراضات گسترده عمومی، سن بازنشستگی را افزایش دهند.

هرچند نباید این را هم نادیده گرفت که در یک اقتصاد درحال‌رشد و توسعه‌یافته، از آنجایی که درآمدها به‌شکل پایدار افزایش پیدا می‌کند همه بنگاه‌ها از جمله بنگاه‌های زیرمجموعه صندوق‌های بازنشستگی، بهره‌وری بیشتری دارند. همچنین در یک اقتصاد که هر سال رشدی مطلوب دارد، اشتغال دائم در حال افزایش است و رشد اشتغال هم به این معناست که ورودی‌های صندوق‌های بازنشستگی بیشتر می‌شود. طبیعی است در این شرایط پایداری مالی همه صندوق‌ها، از جمله صندوق‌های بازنشستگی بهبود می‌یابد. در کل نباید این موضوع نادیده گرفته شود که یک اقتصاد در حال رشد برای مشکلات خود می‌تواند راه‌های متنوع‌تری پیدا کند و مشکلاتی هم که به آن دچار می‌شود، بحران یا ابربحران نیستند.

◉ روند فعلی که مجلس و دولت در پیش گرفتند چقدر می‌تواند به رفع مشکل فعلی صندوق‌های بازنشستگی منجر شود؟

تنها اقدامی که صورت گرفته افزایش سن بازنشستگی است. متاسفانه فعلا هیچ تلاشی برای رفع دائمی مشکلات دیده نمی‌شود، اما انشاالله به‌زودی اقدامات موثر و مفید را در دستور کار می‌گذارند.

فرم اشتراک

چنانچه تمایل به اخذ اشتراک و دریافت روزنامه صمت دارید لطفا فرم را تکمیل و وجه اشتراک به حساب شماره ۰۲۲۴۱۷۴۱۰۵۰۰۰ و یا شماره کارت ۷۰۷۲-۹۹۹۷-۹۹۱۸-۶۰۳۷ نزد بانک ملی به نام موسسه فرهنگی مطبوعاتی گسترش صنعت، معدن و تجارت واریز نمایید. اصل و کپی فیش واریزی را به همراه فرم اشتراک به نشانی خیابان قائم‌مقام-کوچه آزادگان شماره۲۶ ارسال یا برای تسریع امور فرم و فیش مربوط را به شماره ۸۸۱۰۵۳۰۶-۸ ارسال نمایید.

لطفا به این نکات توجه فرمایید:

۱- در صورت تمایل به دریافت نسخه‌های بیشتر خواهشمند است در این قسمت (..... نسخه) مشخص نمایید.

۲- روزنامه مشترکین تهران، هر روز از ساعت ۷ تا ۱۰:۳۰صبح توسط پیک تحویل می‌گردد.

هزینه ارسال در تهران رایگان است

هزینه اشتراک	روزنامه صمت
۱ ماهه	۲۲۰,۰۰۰ تومان
۳ ماهه	۶۶۰,۰۰۰ تومان
۶ ماهه	۱,۳۲۰,۰۰۰ تومان
۹ ماهه	۱,۹۸۰,۰۰۰ تومان
۱۲ ماهه	۲,۶۴۰,۰۰۰ تومان

متقاضیان محترم شهرستان‌ها برای اخذ اشتراک از طریق دفاتر سرپرستی و نمایندگی‌های روزنامه صمت در مراکز استان‌ها و شهرستان‌ها اقدام فرمایند و یا به شماره ۸۸۱۰۵۳۰۶-۸ اطلاع دهند.

مشخصات مشترک
نام و نام خانوادگی:
عنوان موسسه:
تلفن ثابت یا تلفن همراه:
آدرس:
کدپستی:

صمت کاربرد فناوری در بهبود کیفیت زندگی سالمندان را بررسی کرد

فناوری، ضامن سلامت سالمندان

با افزایش سن، برای اغلب انسان‌ها تغییرات فرسایشی زیادی در بدن اتفاق می‌افتد. مشکلات حرکتی و استخوانی، شنوایی، بویایی و دیگر حواس، بیماری‌های مختلف مثل دیابت، فشار خون و بیماری‌های قلبی، فراموشی و آلزایمر از جمله مشکلات افراد مسن است. طبق مطالعات بیش از نیمی از افراد مسن از دردهای آزاردهنده رنج می‌برند و سه‌چهارم آنها در بیش از یک قسمت بدن درد دارند که داروهای زیادی برای کم و آرام کردن این دردها وجود دارد. اما فناوری هم گزینه‌هایی برای کیفیت بهتر زندگی سالمندان دارد؛ از لباس‌های پوشیدنی که تا حدی عملکرد فیزیوتراپی دارند تا داروهایی که با کمک نانوفناوری سریع‌تر و شفابخش‌تری عمل می‌کنند. بی‌شک مصرف درست داروها را می‌توان برجسته‌ترین کمک فناوری به سالمندان دانست. معمولا افراد مسن از داروهای مختلفی استفاده می‌کنند و به‌طبع مصرف به‌موقع و درست دارو اهمیت زیادی دارد. به‌گفته بسیاری از کارشناسان فناوری تضمین بزرگ و مهمی برای بهبود زندگی سالمندان ایجاد می‌کند و این امکان را به آنها می‌دهد تا استقلال خود را حفظ کنند و طول عمر بیشتری داشته باشند. ابزارها و خدمات تکنولوژی می‌توانند به افرادی که از سالمندان مراقب می‌کنند نیز کمک کنند و آرامش خاطر بیشتری را به آنها هدیه بدهند. این ابزارها همچنین به سلامت و بهداشت بیشتر سالمندان کمک و از صرف هزینه‌های زیاد در بیمارستان‌ها یا مراکز نگهداری از آنها، جلوگیری می‌کنند.

صمت در این گزارش به بررسی تاثیر فناوری در بهبود کیفیت زندگی سالمندان پرداخت.

مهتاب دمیرچی
editor@smtnews.ir

دستگیری نانویی‌ها از سالمندان

فرهاد بخشی، مدیرعامل یک شرکت دانش‌بنیان در زمینه نانوفناوری که به تولید دارو و مکمل‌های دارویی می‌پردازد، با اشاره به ساخت مکمل‌هایی برمبنای کلسیم هیدروکسی آپاتیت به‌منظور درمان و پیشگیری از پوکی استخوان گفت: استخوان یک بافت زنده است؛ یعنی استخوان‌های جدید در طول زندگی جایگزین استخوان‌های قدیمی می‌شوند، اما در افراد مسن، سلول‌هایی که استخوان‌های جدید را می‌سازند، نمی‌توانند به‌سرعت جایگزین سلول‌های قدیمی شوند که این موضوع منجر به از بین رفتن کلی بافت استخوانی شده و استخوان‌ها را ضعیف و شکننده می‌کند. این مشکلات منجر به بیماری پوکی استخوان می‌شوند که اغلب یک بیماری خاموش است.

وی گفت: از آنجایی که ۶۵ درصد استخوان و ۹۷ درصد مینای دندان از ماده کلسیم هیدروکسی آپاتیت تشکیل شده، این ماده نقش بسیار جدی در درمان و ترمیم پوکی استخوان و پوسیدگی دندان دارد. خوشبختانه چند سالی می‌شود که توانستیم با فرمولاسیون جدید و برای نخستین‌بار مکملی را تولید کنیم که مصرف آن به ترمیم کامل استخوان و مینای دندان بینجامد؛ به‌عبارت روشن‌تر، علاوه بر کلسیم و فسفر، این ماده هم در فرمولاسیون مکمل‌ها برای درمان پوکی استخوان به‌کار برده شده که افزون بر قرص و مکمل از آن در خمیردندان‌های ترمیم‌کننده، سفیدکننده و براق‌کننده به کار می‌رود و در حال حاضر در چند برند خمیردندان مورداستفاده قرار می‌گیرد.

■ کلسیم برای مغز

به‌گفته این فعال حوزه دانش‌بنیان باتوجه به آزمایش‌هایی که روی ۷۰۰ نمونه دندان در دانشکده دندانپزشکی دانشگاه تهران و در مرکز پیشگیری از پوسیدگی انجام شد، پژوهشگران این شرکت نانویی فهمیدند این ماده، خاصیت جدی در سفیدکنندگی، ترمیم‌کنندگی، براق‌کنندگی و پیشگیری از پوسیدگی دارد. بخشی گفت: کلسیم کاربردهای متنوعی در بدن دارد. جالب است بدانید که افزون بر درمان پوکی استخوان و رفع دردهای مفصلی، این ماده برای درمان بیماری‌هایی در زمینه مغز و اعصاب هم تجویز می‌شود و در تنظیم اعصاب و مسائل مرتبط با خواب کاربرد زیادی دارد. مکمل‌های تولیدشده با فناوری نانو در بازار موجود است. وقتی بیمار به پوکی استخوان مبتلا می‌شود، به‌ویژه بانوانی که میانسال هستند، چون در عمل گوارش بدن در این سن رو به تحلیل است، باید از قرص‌های بزرگ کلسیم استفاده کنند که بخشی از آن هم جذب نمی‌شود و می‌تواند سبب ایجاد سنگ‌های کلیه شود؛ حال تفاوتی که محصول تولیدی ما با دیگر مکمل‌های تامین کلسیم در درمان‌های پوسیدگی دندان و مشکلات استخوانی دارد، این است که عمل هضم و جذب آن به‌راحتی انجام می‌شود. در واقع، یک‌دهم دوزی که در قرص‌های کلسیم معمول به‌کار می‌رود، در این مکمل قرار داده شده، اما همان‌گونه که گفته شد فرمولاسیون آن به‌گونه‌ای است که درصد زیادی از دارو جذب مناطق مفصلی و استخوانی می‌شود.

■ سرعت بالای بهبود با یک‌دهم دوز همیشگی

وی در تشریح میزان جذب این مکمل ادامه داد: نخستین عملکرد این دارو این است که اگر بیماران درد مفصلی داشته باشند، به‌سرعت بهبود پیدا می‌کنند؛ ضمن اینکه در این نوع فرمولاسیون، یون‌هایی قرار داده می‌شود که می‌توانند منطقه اصلی درد را تبدیل به منطقه خنثی کنند.

جذب این مکمل ۱۰۰ درصد است، به‌همین دلیل دوز آن یک‌دهم دوز کلسیم‌های مشابه در بازار است. گفتنی است به‌طورمعمول ۲۰ درصد کلسیم در قرص‌های معمولی در دسترس زیستی قرار می‌گیرد که بخشی از آن هم دفع می‌شود، اما ما براساس این نوع فرمولاسیون خارجی تلاش کردیم این مکمل‌ها به‌تمامی جذب منطقه آسیب‌دیده در بدن شود و دیگر انجام فرآیند پی‌آرپی (انتقال دارو به کمک تزریق و به‌صورت مستقیم) لازم نیست، زیرا با خوردن کپسول، معضلات مربوط به پوکی استخوان حل می‌شود.

یکی دیگر از ویژگی‌های این محصول مصرف آن با آب کم است. همان‌گونه که می‌دانید به‌طورمعمول داروهای کلسیم باید با آب فراوان مصرف شوند، اما فرمولاسیون این دارو به‌گونه‌ای طراحی شده که نیازی به نوشیدن آب فراوان نیست.

به‌گفته این فعال در عرصه نانودارو حدود یک سال است که این مکمل در سبد دارویی کشور قرار گرفته و بدون تجویز پزشک هم قابل‌خریداری و مصرف آن به‌صورت روزانه یک عدد است. این مکمل نه‌تنها هیچ رسوبی در کلیه ندارد، بلکه موجب تنظیم آنزیم‌های تیروئیدی می‌شود و علاوه بر درمان روماتیسم، در درمان بیماری‌های مربوط به تیروئید هم کارآیی دارد. نمونه خارجی این دارو فاقد برخی یون‌های مفید و تنها ترکیبی از کلسیم و فسفر است، اما در این مکمل، منیزیم و سدیم هم قرار داده شده که به بهبود سریع وضعیت بیمار یا مصرف‌کننده کمک می‌کند.

■ نمونه خارجی موجود است، اما نه با این کیفیت

وی گفت: قیمت مشابه خارجی این دارو بدون هزینه گمرک به‌ازای هر ۳۰ عدد کپسول یک میلیون و ۳۰۰ هزار تومان است، اما نوع ایرانی آن تنها به قیمت ۱۸۰ هزار تومان فروخته می‌شود و میزان دسترسی به آن تا حد زیادی بهبود یافته است. از حدود ۲ ماه گذشته، داروخانه‌ها این دارو را تا ۲ برابر سفارش می‌دهند، همچنین می‌توان در برخی داروخانه‌های اینترنتی آن را یافت. توصیه می‌شود اگر افراد مشکل کمبود ویتامین دی دارند، روزانه به‌همراه این محصول ویتامین دی با هزار آیو مصرف کنند. همان‌گونه که پیش‌تر هم اشاره شد، این ماده در خمیردندان هم به‌کار برده شده که در صورت مصرف آن، مشکل حساسیت‌های دندانی بین ۷ تا ۱۴ روز برطرف می‌شود و تا عمقی‌ترین پوسیدگی‌ها را ترمیم می‌کند.

بخشی با اشاره به صادرات این محصول به برخی از کشورهای خاورمیانه و اروپایی گفت: برآورد شده حجم تولید تا پایان امسال به ۶ تن برسد. همچنین با عراق، قطر، آلمان و انگلیس رایزنی شده تا دارو به این کشورها صادر شود.

۶۵ درصد استخوان و ۹۷ درصد مینای دندان از ماده کلسیم هیدروکسی آپاتیت تشکیل شده، این ماده نقش بسیار جدی در درمان پوکی استخوان و پوسیدگی دندان دارد

درمان دردهای ارتوپدی در خلال یک بازی

علی دلاوری، بازی‌ساز درباره افزایش توانبخشی برای درمان بیماری‌های ارتوپدی و ناشی از اختلالات نورولوژیکی در گفت‌وگو با صمت گفت: باتوجه به وجود برخی چالش‌ها در درمان و مراقبت از معلولان و سالمندان تلاش کردیم تا حدی به رفع آنها بپردازیم. چالش نخست این است که فرآیند توانبخشی فیزیکی و فیزیوتراپی فرآیندی خسته‌کننده است و بیمار بعد از مدتی از ادامه آن منصرف و خسته می‌شود.

معضل دوم این است که به‌طورمعمول افراد نیازمند توانبخشی نمی‌توانند به‌تنهایی به پزشک و مراکز درمانی مراجعه کنند و باید دست‌کم یک نفر همراه آنها باشد. همچنین طی این فرآیند هزینه‌های زیادی را می‌طلبد. بر همین اساس تلاش کردیم با درمان و بازی چالش‌های گفته‌شده را رفع کنیم.

وی ادامه داد: ما تلاش کردیم با طراحی یک بازی، فرآیند درمان را لذت‌بخش کنیم و تلاش سیستم را به‌گونه‌ای گسترش دهیم که کارهایی که ازسوی پزشک برای درمان بیمار تجویز شده، در بستر مجازی و با دسترسی آسان انجام شود. در واقع با بازی، پزشک می‌تواند در بستر مجازی به درمان بیمار بپردازد. در کل، استفاده از بازی‌ها می‌تواند از هزینه درمان سالمندانی که از مشکلات ارتوپدی رنج می‌برند، بکاهد و از تعدد مراجعه به مطب‌های پزشکان کم کند.

دلاوری درباره چالش‌های ورود به این بازار گفت: گرچه این بازی امکانات و ویژگی‌های یک محصول را دارد، اما هنوز وارد بازار نشده، زیرا بازار پزشکی هنوز راه را برای ورود و توسعه فناوری‌ها باز نکرده و ما با موضع‌گیری‌های سفت و سختی ازسوی پزشکان مواجه می‌شویم. باتوجه به بازخوردی که من از پزشکان دریافت کردم، بسیاری از آنها ترجیح می‌دادند بیمار به مطب مراجعه کند و استقبال چندانی از این بازی نشد که همین روند موجب کند شدن توسعه بازی در بازار پزشکی خواهد شد.

استفاده از بازی‌ها می‌تواند از هزینه درمان سالمندانی که از مشکلات ارتوپدی رنج می‌برند، بکاهد

سخن پایانی

براساس گزارش سازمان بهداشت جهانی، تا سال ۲۰۵۰ جمعیت سالمندان جهان به ۲.۱ میلیارد نفر خواهد رسید. باوجود اینکه جامعه ایرانی در حال حاضر در «پنجره فرصت جمعیتی» قرار دارد، پیش‌بینی‌ها نشان می‌دهد تا سال ۱۴۳۰ جمعیت سالمندان ایران به ۳۲.۱ درصد خواهد رسید. براساس برآوردها، ایران طی ۳۰ سال آینده در اثر افزایش نسبت سالمندان در هرم جمعیتی کشور، با بحران سالمندی مواجه خواهد شد؛ به‌طوری که در سال ۱۴۳۰، بیش از یک‌سوم جمعیت کشور را سالمندان تشکیل خواهند داد. براساس آمارها ۱۳.۲ درصد جمعیت استان گیلان و ۴.۹ درصد جمعیت استان سیستان‌وبلوچستان را سالمندان تشکیل می‌دهند و به این ترتیب استان گیلان بیشترین تعداد سالمند و استان سیستان‌وبلوچستان کمترین تعداد سالمند را دارد. سهم سالمندان ایران، از رشد منفی ۱۷ درصدی در سال ۱۳۵۵ به رشد ۲۸ درصدی در سال ۱۳۹۵ رسیده است. کاهش خانوارهای گسترده و متمرکز در یک محله، کاهش بعد خانوار، افزایش آمار تجرد قطعی و زنانه شدن سالمندی ازجمله عوامل مؤثر در تشدید مسئله سالمندی است. افزایش هزینه‌های مراقبت‌های بهداشتی درمانی، نیاز به زیرساخت‌های مراقبت از سالمندان، ناپایداری نظام رفاهی و افزایش وابستگی سالمندان، از جمله چالش‌های سالمندی جمعیت است.

براساس شورای ملی سالمندان، حدود ۹۲ درصد از سالمندان حداقل یک بیماری مزمن و ۷۷ درصد حداقل دو بیماری دارند. بیماریهای قلبی، سکته، سرطان و دیابت از شایع‌ترین و پرهزینه‌ترین بیماریهای مزمن سلامتی هستند که سالانه دو سوم مرگ و میر را ایجاد می‌کنند. مرکز ملی پیشگیری از بیماریهای مزمن و ارتقاء سلامت، ملاقات با یک پزشک برای یک معاینه پزشکی سالانه، حفظ یک رژیم غذایی سالم و انجام روتین ورزش برای کمک به مدیریت و یا جلوگیری از بیماریهای مزمن توصیه می‌کند. چاقی یک مشکل رو به رشد در میان افراد مسن است و انجام این فعالیت‌های سبک و ایجاد عادات سالم در زندگی می‌تواند به کاهش چاقی و بیماریهای مزمن مرتبط کمک کند.

یادداشت

امنیت سالمندان با کمک یک سامانه

امیرحسین آقامحمدی- طراح و مجری یک سامانه مراقبت از سالمندان

بیشتر سالمندان ترجیح می‌دهند به‌جای رفتن به بیمارستان و خانه سالمندان در خانه بمانند. در مجموع افراد مسن در خانه خود احساس امنیت و آرامش بیشتری دارند، اما در خانه ماندن برای آنها با چالش‌هایی همراه است.

با این حال امروزه با کمک فناوری به سالمندان، آنها همچنان مستقل در خانه خود زندگی می‌کنند. دلایل اصلی افراد مسن برای ماندن در خانه خود، دوست داشتن محل زندگی، داشتن دوستان و خانواده در نزدیکی، تمایل به داشتن زندگی مستقل و عدم تمایل به نقل مکان است و از آنجایی که سالمندان به‌لحاظ شخصیتی گنجینه هر خانواده محسوب می‌شوند و چون بیشتر آنها می‌خواهند خودشان نیازهای‌شان را مدیریت کنند، نگهداری و مراقبت از آنان باید با حفظ کرامت‌شان انجام گیرد. برهمین‌مبنا سامانه‌ای برای مراقبت از این افراد طراحی شده که خانه را برای سالمندان امن می‌کند.

در طراحی اپلیکیشن به‌دنبال آن بودیم که سالمندان، معلولان، بیماران و کودکان دارای ناتوانی جسمی در شرایط مشکلات اقتصادی و محدودیت‌های تردد و مشغله بیش از حد اطرافیان‌شان، از فقدان رسیدگی رنج نبرند و در خانه‌های خود به‌آرامی زندگی کنند و سالم‌تر باشند. جامعه هدف این اپلیکیشن، می‌توانند بیشتر نیازهای خود را با استفاده از خدمات این سامانه برطرف کنند.

خدمات این سامانه مبتنی بر هوش مصنوعی است که با اشراف بر سبک زندگی مخاطب موردنظر، در صورت بروز شرایط خطرناک و خارج از استانداردهای روزانه، هشدارهایی به‌موقع به سرپرستان افراد تحت‌نظر ارسال می‌کند. برای مثال در سبک زندگی یک سالمند، خواب روزانه یک‌ساعته وجود دارد؛ اگر سیستم با خوابی بیش از زمان تعیین‌شده مواجه شود، یعنی فرد بیش از ۲ یا ۳ ساعت حرکت نکند یا بیدار نشود، این موضوع بلافاصله به خانواده وی اطلاع‌رسانی می‌شود.

این سامانه می‌تواند تمامی مسائل روزمره فرد اعم از مصرف دارو، غذا، ورود افراد غیرمجاز به منزل، خروج از منزل و برداشته شدن اشیا از منزل را کنترل کند که همگی در مجموعه‌های متفاوت از کارکردهای ساده هوش مصنوعی تا استفاده از واقعیت مجازی قابل‌ارائه است.

در فرآیند کار این سامانه، براساس اطلاعات دریافتی از افراد، به‌صورت دوره‌ای بازرس فنی به منزل فرد اعزام می‌شود. همچنین اگر سالمندی نیاز به چکاپ دوره‌ای داشته باشد، این فرآیند در سامانه تعریف شده و سیستم گزارش این نیاز را برای پزشک مربوطه ارسال می‌کند.

گفتنی است تمامی اطلاعات کسب‌شده در برنامه‌ریزی و رفع نیازهای سالمند تاثیرگذار است. در واقع اطلاعات هر بخش در این سامانه، روی برنامه‌ریزی و دریافت خدمات تاثیر می‌گذارد و از یک هماهنگی مشخص‌شده‌ای پیروی می‌کند. برای دریافت اطلاعات، فرم‌هایی به فرد و خانواده‌ها داده می‌شود.

در حقیقت ما اطلاعات کلیدی را از خود سالمند و فرزندان آنها دریافت و سپس از بازخوردهایی که سیستم به ما می‌دهد، اطلاعات را تکمیل می‌کنیم. در این سامانه، اقلام و کالاهای ثابت مورداحتیاج جامعه هدف با یک برنامه‌ریزی ازپیش‌تعیین‌شده، به‌صورت هفتگی، ۲هفته‌ای و ماهانه با قیمتی کمتر از فروشگاه‌ها و فروش آنلاین در اختیار خانواده‌ها قرار می‌گیرد.

در این سرویس، ابتدا از طریق تکمیل فرم و ارائه اطلاعات به مراکز مربوطه، سبد موردنظر از مواد غذایی، بهداشتی، تجهیزات مصرفی پزشکی و هر آنچه نیازمندی ثابت این افراد طی ماه است؛ با ارسال رایگان درب منازل به‌صورت از پیش مقررشده تحویل می‌شود. انجام چکاپ دوره‌ای ازسوی پزشکان و در کل کادر درمان، به‌صورت حضوری طبق تنظیمات دلخواه کاربران از دیگر امکانات این سامانه است. همچنین در این سرویس، خدمات سلامت به‌صورت دوره‌ای ارائه می‌شود. انجام چکاپ ماهانه یا سه‌ماهه و آزمایش‌های گوناگون ازسوی مراجع دارای مجوز و صلاحیت و تجربه کافی و ارائه آن به خانواده سالمندان از نمونه‌های این خدمات است.

سرویس خانه امن از دیگر خدمات این سامانه است که به مناسب‌سازی منازل برای افراد کم‌توان اختصاص دارد؛ در این خدمت وضعیت مکانی اثاثیه، آشپزخانه، سرویس‌های بهداشتی و... متناسب با وضعیت فرد ناتوان یا سالمند طراحی می‌شود؛ تعبیه اقلام کمکی یا حرکتی در سرویس‌های بهداشتی، تسهیل استفاده از آشپزخانه، کمک به انجام امور حرکتی با استفاده از ابزار و استفاده از فناوری‌های برتر و رباتیک به‌منظور سهولت تردد فرد معلول یا هر فرد ناتوان جسمی در منزل جزئی از این خدمات است. برای مثال فردی را در نظر بگیرید که امکان استحمام ندارد، اما با استفاده از ابزار کمکی، آن فرد می‌تواند به‌صورت مستقل یا با کمک افراد دیگر با کمترین آسیب و با کمترین دشواری درباره تحمل وزن یا هر موضوع دیگر، استحمام کند.

ما حدود ۳ میلیون بازنشسته در کشور داریم که این موضوع فضای بسیار خوبی را برای کسانی که می‌توانند در این حوزه‌ها کار کنند، ایجاد می‌کند و امیدوارم بتوانیم در اکوسیستم استارت‌آپی با همکاری یکدیگر مشکلات را رفع کنیم.

روی خط خبر

کاهش واردات کالای اساسی به کشور

مدیرکل بنادر و دریانوردی هرمزگان گفت: یک میلیون و ۱۹۶هزار و ۹۸۳ تن کالای اساسی از ابتدای امسال تا پایان آبان‌ماه امسال وارد بندر شهید رجایی شده است. به گزارش خبرنگار صمت از استان بندر عباس، حسین عباس‌نژاد افزود: یک میلیون و ۱۹۶هزار و ۹۸۳ تن کالای اساسی از ابتدای امسال تا پایان آبان‌ماه توسط ۲۴ فروند کشتی در بندر شهید رجایی وارد و تخلیه شده است. وی با اشاره به کاهش واردات کالای اساسی ادامه داد: این کالاهای اساسی شامل گندم، کود، روغن، شکر، ذرت و برنج بوده است. مدیر منطقه ویژه اقتصادی بندر شهید رجایی، از این میزان واردات کالای اساسی، ۷۴۶ هزار و ۶۴۲ تن مربوط به واردات گندم بوده که در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته ۳۸ درصد واردات و تخلیه گندم در این بندر کاهش پیدا کرده است. عباس‌نژاد گفت: از ۲۴ فروند کشتی پهلودهی شده در بزرگترین‌بندر تجاری ایران، ۱۲ فروند کشتی مربوط به گندم، هفت فروند مربوط به کود بوده است. وی اضافه کرد: در این بازه زمانی ۲۰۸ هزار و ۴۶۴ تن کود و ۱۰۷ هزار و ۷۹۵ روغن در اسکله‌های اختصاصی کالای اساسی بندر شهید رجایی تخلیه شده است.

پروژه شهیدان کریمی در نقطه مطلوبی قرار دارد

مدیرعامل موسسه شهید رجایی گفت: پروژه شهیدان کریمی بعد از مراسم کلنگ‌زنی به دلیل بحث‌های مهندسی، شناسایی تاسیسات زیرسطحی با تاخیر مواجه شد که از این بابت از مردم شهر زنجان عذرخواهی می‌کنیم. به گزارش خبرنگار صمت از استان زنجان رضا مقیسه در حاشیه بازدید از اجرای پروژه شهیدان کریمی در زنجان؛ اظهار کرد: پروژه شهیدان کریمی بعد از مراسم کلنگ‌زنی به دلیل بحث‌های مهندسی، شناسایی تاسیسات زیرسطحی با تاخیر مواجه شد که از این بابت از مردم شهر زنجان عذرخواهی می‌کنیم. وی افزود: پروژه درحال‌حاضر در نقطه خوبی به لحاظ تکمیل نقشه‌ها، مباحث مهندسی قرار دارد، اما سعی داریم این پروژه را با سرعت قابل قبولی به اتمام برسانیم. مدیرعامل موسسه شهید رجایی (هلدینگ تخصصی راه و شهرسازی قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیا) با اشاره به اینکه برنامه زمان‌بندی اتمام طرح بزرگ شهیدان کریمی ۱۸ ماهه است، اذعان کرد: شهرداری با همکاری و مساعدتی که دارد به روند اجرای سریع طرح کمک می‌کند. مقیسه گفت: در اجرای پروژه‌های شهری مسئله عمده، موضوع معارضین زیرسطحی است که شناخته نشده‌اند که در این خصوص استعلام‌های مورد نیاز از شرکت‌های آب، برق و گاز در این زمینه گرفته می‌شود. وی اذعان کرد: هیچ وقت استعلاماتی که از ادارات گرفته می‌شود دقیق نیست و ما باید در هنگام اجرای پروژه، محل دقیق تاسیسات را شناسایی کنیم تا حادثه‌ای ایجاد نشود. مدیرعامل موسسه شهید رجایی خاطرنشان کرد: گاها اگر برخورد و تداخلی وجود داشته باشد تاسیسات باید جابه‌جا شوند که می‌تواند برنامه زمان‌بندی را دچار انحراف کند. وی گفت: شهرداری زنجان قول داده پای کار تامین منابع برای اجرای پروژه شهیدان کریمی باشد.

روتق اقتصادی در گرو توسعه حمل‌ونقل

رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی یزد، در نهمین نشست شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان با تاکید بر اینکه حوزه حمل‌ونقل از مزیت‌های قطعی، حتمی و تاریخی استان یزد است، اظهار کرد: تاکنون آنچنان که باید به این حوزه توجه نشده و نیاز است ضمن تکمیل زنجیره آن، تبدیل به فرصتی طلایی برای پیشرفت هرچه بیشتر استان شود. به گزارش خبرنگار صمت از استان یزد، مجید دهقانی‌زاده در این نشست که صبح امروز در تالار کوثر استانداری یزد برگزار شد، حوزه حمل‌ونقل را از مزیت‌های قطعی، حتمی و تاریخی استان یزد دانست و گفت: در واقع یکی از پایه‌های اساسی شکل‌گیری کانون‌های جمعیتی همچون یزد، حوزه حمل‌ونقل است. رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان، اظهار کرد: اگر بخواهیم بازرگانی به عنوان فعالیت پررونق و از دیگر مزیت‌های استان تلقی شود باید حمل‌ونقل به مفهوم واقعی کارکرد خودش را داشته باشد. به گفته دهقانی‌زاده، لازمه این مهم حفظ و تقویت حمل‌ونقل در استان بوده که باید هم‌زمان با تحولات روز، موضوعات این حوزه را پیشبرد. وی با ابراز تاسف از اینکه آنچنان که باید و شاید در طی سال‌های گذشته به حوزه حمل‌ونقل استان توجه لازم نشده است، بیان کرد: ممکن است در آینده نه چندان دور بسیاری از ظرفیت‌های اساسی که می‌توانستیم در این حوزه داشته باشیم را از دست بدهیم. دبیر شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان با اشاره به اینکه حمل‌ونقل استان متاثر از حمل‌ونقل هوایی، جاده‌ای و ریلی است، تصریح کرد: می‌توانیم برای رشد و توسعه بیشتر استان در این حوزه به عنوان یک استان پس‌کرانه از ظرفیت ساحل نیز استفاده کنیم. دهقانی‌زاده با بیان اینکه در برنامه تحولی یزدِ نوین موضوع حمل‌ونقل و انبارداری (لجستیک) استان پیش‌بینی شده است، افزود: این موضوع به صراحت و جدیت در دستور کار استان قرار گرفته است. وی در پایان ابراز امیدواری کرد که با هم‌افزایی و همکاری متقابل همه عناصر موثر در این حوزه بتوانیم این مزیت را تکمیل و تبدیل به فرصتی طلایی برای پیشرفت هرچه بیشتر استان یزد کنیم. جعفر رحمانی معاون آمار و برنامه‌ریزی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان یزد نیز در این نشست از مزیت‌های لجستیک هوشمند در استان سخن گفت و خواستار مطالعه کامل حوزه لجستیک استان با تاکید بر لجستیک هوشمند شد.

شرایط بحرانی آب در استان‌های خشک

کرمان در چنگال غول کم آبی

عکس: صمت

شهر کرمان با بحران بی‌آبی مواجه شده و این در حالیست که دستگاه‌های ذی ربط برای وضع پیش آمده توضیحی ارائه نمی‌کنند و مشخص نیست چرا برای جلوگیری از این وضعیت برنامه‌ریزی قبلی نشده است. با توجه به اهمیت مسئله آب برنامه‌ریزی تحت عنوان «برنامه سازگاری با کم آبی» در کشور صورت گرفته است که متولی این مسئله در کرمان بر عهده شرکت آب منطقه‌ای استان کرمان است که با توجه به اتمام فصل تابستان و نیمه اول سال ۱۴۰۲ برای ارزیابی اقدامات صورت گرفته در مسئله مدیریت آب با علی رشیدی مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای کرمان گفت‌وگویی داشتیم. بر اساس اعلام دستگاه‌های وظیفه‌مند در مجموع ۶۴۰ میلیون مترمکعب صرفه جویی از ابتدای برنامه در سال ۱۳۹۹ تا پایان نیمه اول سال ۱۴۰۲ در استان کرمان صورت گرفته است.

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

معاون مجامع، توسعه مدیریت و پشتیبانی شرکت مدیریت منابع آب ایران با بیان اینکه میزان بارندگی در کشور ما یکنواخت نیست و این امر مدیریت منابع آب کشور را دشوار کرده است گفت: شرایط آب کشور سخت است و اصلا قابل مقایسه با قبل نیست.

به گزارش ایرنا، مهدی دانشگر با اشاره به اینکه متناسب نبودن بارش‌ها هم ما را اذیت می‌کند افزود: تصور می‌کردیم جنگ آب به سن اداری ما نرسد، اما این اتفاق افتاد و از تصور جنگ آب بین کشورها، به جنگ آب در استان ها، شهرها، روستاها و حتی افراد رسیده‌ایم.

وی ادامه داد: کشور ما در منطقه خشک و نیمه خشک دنیا قرار دارد و مشکلات زیادی در حوزه آب دارد، متوسط بارندگی کشور ۲۵۰ میلی متر است و در یک استان متوسط یک هزار و ۸۰۰ میلی متر بارندگی داریم، اما به فاصله کوتاهی در برخی نقاط به ۲۰۰ میلی متر می‌رسد.

معاون مجامع، توسعه مدیریت و پشتیبانی شرکت مدیریت منابع آب ایران تصریح کرد: زمان بارش در کشور از یک پیش نیاز گذر کرده و بارندگی زمانی انجام می‌شود که به درد کشاورز نمی‌خورد و حتی در پشت سدها هم ذخیره نمی‌شود.

وی خاطرنشان کرد: تغییر مدل مصرف آب در کشور ما دیر یا زود اتفاق می‌افتد و اگر به پیشواز این مدل نرویم و آن را تغییر ندهیم با مشکلات زیادی مواجه می‌شویم، زیرا با این مدل مصرف فعلی آب نتیجه نخواهیم گرفت.

دانشگر گفت: همه اقشار مردم شامل، کشاورزان، صنعتگران و همه مصرف‌کنندگان باید توجیه شوند که این مدل مصرف اشتباه است و به جایی نخواهیم رسید.

وی تاکید کرد: بهبود شرایط آب کشور به یک نگاه و اجتماع همگانی نیاز دارد، هر چند وزارت نیرو برنامه‌ریزی و تلاش می‌کنند و همه راهکارها را برای حل مشکل به کار می‌گیرند.

معاون مجامع، توسعه مدیریت و پشتیبانی شرکت مدیریت منابع آب ایران با اشاره به آمار بارندگی در کرمان طی پنج سال گذشته بیان کرد: وضعیت بارندگی در این استان هر سال نسبت به سال قبل از آن بدتر می‌شود و عدد و رقم‌ها بسیار نگران‌کننده است و میانگین بارندگی ۴۰ درصد و میانگین موجودی آب سدها ۶۰ درصد نسبت به سال گذشته کاهش دارد.

وی افزود: یکی از نقاط ضعف مدیریت منابع آب استان کرمان، اتکا به منابع زیرزمینی است، نگران فرونشست زمین و فروکش سفره‌های زیرزمینی هستیم که اگر چنین شود دیگر قابل مرمت نیست.

> زمان بارش در کشور از یک پیش نیاز گذر کرده و بارندگی زمانی انجام می‌شود که به درد کشاورز نمی‌خورد و حتی در پشت سدها هم ذخیره نمی‌شود

دانشگر بیان کرد: اشاعه فرهنگ مصرف در آب باید رخ دهد، در امسال مدیریت مصرف توام آب و برق رخ داد، به طور مثال با بررسی مصرف برق کنتورهای چاه‌های کشاورزی، متوجه شدیم جاهایی که آب بیشتر برداشت می‌کنند با نقشه فرو نشست زمین سرزمینی کشور بیشترین همخوانی را دارند.

وی تاکید کرد: تک تک مردم عضو این دولت هستند و نیازمند این هستیم که دست به‌دست یکدیگر بدهیم و تلاش کنیم که شرایط آبی کشور بهتر شود و مردم متوجه آینده کشور باشند.

معاون مجامع، توسعه مدیریت و پشتیبانی شرکت مدیریت منابع آب ایران با تقدیر از فعالیت ۳۱ ساله مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای استان کرمان تصریح کرد: از تجربه مدیریتی ایشان در سطح ملی استفاده می‌کنیم و خوشحال هستیم یکی از نیروهای کادرسازی شده این شرکت در کرمان مسئولیت را به عهده می‌گیرد.

■ مصرف آب در کرمان بهینه نیست

معاون امور اقتصادی استانداری کرمان گفت: در استان همه در قالب یک تیم کار می‌کنند که موفقیت‌های زیادی مانند کاهش بیکاری را در سال اخیر شاهد بودیم.

امیر حسن زاده با اشاره به ویژگی‌های استان کرمان تصریح کرد: تصمیم هایی که در این استان باید گرفته شود نیاز به نگاه جامع و فراهم بودن زیرساخت‌ها دارد.

وی تصریح کرد: انتخاب مدیران استان کرمان از نیروهای درون سازمانی مسئله مهم دیگری است که باید مورد توجه قرار گیرد و در بخش هایی از مناطق با کمبود نیروی کار مواجه هستیم.

معاون امور اقتصادی استانداری کرمان اظهارکرد: مصرف آب در استان کرمان بهینه نیست که باید برای آن برنامه‌ریزی و راهکار اندیشیده شود.

■ وضعیت آب در کرمان به اطلاع مردم برسد

سرپرست شرکت آب منطقه‌ای استان کرمان نیز گفت: از ۵۸۰ میلیون متر مکعب ظرفیت سدهای استان کرمان درحال‌حاضر ۱۳۰ میلیون متر مکعب معادل ۲۳ درصد پر شده است و در شرایط خوبی نیستیم.

حمید علیدادی سلیمانی افزود: در شمال کرمان حدود ۷۰ و در جنوب ۱۸۰ میلی متر بارندگی داریم و وضعیت آب این استان خاص است و مردم را باید از وضعیت آب در استان کرمان مطلع کنیم.

وی با بیان اینکه به صرفه جویی همگانی در مصرف آب نیاز داریم تاکید کرد: بهره‌وری ما در آب آشامیدنی مانند آب کشاورزی پایین است و باید با مطلع کردن مردم از وضعیت آب در استان مشارکت آنها را بیشتر کنیم.

سرپرست شرکت آب منطقه‌ای استان کرمان تصریح کرد: برای انتقال آب از خلیج‌فارس به کرمان پیگیری می‌کنیم و با پروژه‌ها و طرح‌های آبی که در حال فعالیت هستند، آب را به کرمان خواهیم رساند.

وی بیان کرد: در استان کرمان تقریبا ۲۴ هزار چاه مجوز دار داریم که ۲۱ هزار مورد از این تعداد کشاورزی است و بخش بزرگی در جنوب استان قرار دارد که نیاز به راه‌اندازی سازمان آب منطقه‌ای در جنوب کرمان برای رسیدگی به وضعیت آب در این منطقه داریم.

مدیرعامل سابق شرکت آب منطقه‌ای استان کرمان نیز گفت: انتقال آب از خلیج‌فارس طرحی بود که افسانه به نظر می‌رسید اما این افسانه به واقعیت تبدیل شد و این آب به کرمان رسید.

علی رشیدی افزود: طرح جامع تامین آب آشامیدنی کرمان توسط شرکت آب منطقه‌ای تدوین شده که در این طرح برای همه مناطق استان طرح‌های تامین آب آشامیدنی از خط انتقال آب خلیج‌فارس، سد خرسان، خط انتقال از سد نسا بم، و سد جیرفت برای شهرهای جنوبی و غیره پیش‌بینی شده است.

وی تصریح کرد: با توجه به وضعیت منابع آب زیرزمینی کرمان تامین آب آشامیدنی بیشتر مناطق این استان به سمت تامین از محل منابع آب سطحی و آب دریا رفته است.

مدیرعامل سابق آب منطقه‌ای استان کرمان با اشاره به گرمتر شدن هوا و کاهش بارش‌ها تاکید کرد: باید در استان دولت آب تشکیل شود و با همکاری همه دستگاه‌های ذیربط برای تکمیل زیرساخت‌های آبی تدابیری برنامه‌ریزی کنیم.

سخن پایانی

هر چند لزوم صرفه جویی در مصرف آب امری انکار نشدنی است اما مسئله قابل توجه این است که توسعه بی‌وقوفه طرح‌ها برای خدمات رسانی بهتر و پیش‌بینی وضعیت تامین منابع توسط مسئولان نیز از ابتدایی‌ترین اصول مدیریتی است.

با این وجود وعده داده شده که به زودی با اضافه شدن چند حلقه چاه جدید به شبکه تامین آب شهر کرمان این مشکل رفع خواهد شد و در نهایت با افتتاح فاز نخست انتقال آب خط لوله خلیج‌فارس از رفسنجان به کرمان مشکل کاهش می‌یابد.

قاچاق چوب از جنگل‌های دز

معاون محیط طبیعی اداره‌کل حفاظت محیط‌زیست خوزستان با اشاره به روند قطع درختان در جنگل‌ها و مناطق مختلف استان خوزستان و لزوم برخورد با چوب‌برها، گفت: تا زمانی که بحث اقتصاد در قطع درختان وجود دارد، احکامی که برای چوب‌برها صادر می‌شود چندان بازدارنده نخواهد بود و باز هم افراد بیکار نسبت به قطع درختان اقدام می‌کنند.

سید عادل مولا در گفت‌وگو با ایسنا، با اشاره به وضعیت قطع درختان اظهار کرد: مدت‌ها است که یک سری افراد سودجود به بهانه استفاده از درختان در صنعت چوب، با قیمت‌های گزاف چوب درختان قطع‌شده را از چوب برها می‌خرند و برایشان تفاوتی ندارد که چوب چه درختی باشد.

وی افزود: با توجه به اینکه برخی از مناطق و نواحی خوزستان پر از درختان حائز اهمیت مانند درختان جنگل‌های نیمه گرمسیری دز و کرخه یا جنگل‌های بلوط در حوزه زاگرسی هستند، اداره‌کل حفاظت محیط‌زیست خوزستان پایش، کنترل و جلوگیری از هر گونه قطع درخت را در محدوده‌های تحت مدیریت آغاز کرده است.

معاون محیط طبیعی اداره‌کل حفاظت محیط‌زیست خوزستان گفت: متاسفانه بسیاری از افراد به بهانه اینکه این درختان در محدوده زمین یا مزرعه خودشان است اقدام به قطع درخت می‌کنند و ما با جدیت با این افراد برخورد کرده‌ایم.

مولا عنوان کرد: در نیمه نخست امسال ۱۵ تا ۱۶ مورد تخلف قطع درخت در استان خوزستان کشف و ضبط شده است و این افراد به مراجع قضایی تحویل داده شده‌اند و اموال کشف‌شده هم مصادره شده است.

وی با اشاره به شیوه برخورد با افرادی که اقدام به قطع درخت می‌کنند، افزود: تا زمانی که بحث اقتصاد در قطع درختان وجود دارد، احکامی که برای چوب‌برها صادر می‌شود چندان بازدارنده نخواهد بود و باز هم افراد بیکار نسبت به قطع درختان اقدام می‌کنند.

معاون محیط طبیعی اداره‌کل حفاظت محیط‌زیست خوزستان با بیان اینکه هر جا که پوشش گیاهی و درخت وجود دارد شاهد قطع درختان نیز هستیم، گفت: چوب‌برها به صورت گسترده درختان را قطع نمی‌کنند و به صورت پراکنده اقدام به این کار می‌کنند.

■ تبعات قطع درختان جنگل‌های نیمه گرمسیری و بلوط

وی بیان کرد: با توجه به اینکه این درختان عمری را گذرانده‌اند و زمان زیادی برای رشد آنها گذاشته شده است، به هیچ وجه در مدت زمان کوتاه نمی‌توان درختان دیگر را جایگزین آنها کرد.

مولا با تاکید بر لزوم برخورد جدی با چوب‌برها و قطع درختان گفت: جلسات زیادی با اداره‌کل منابع طبیعی و همچنین دستگاه‌های امنیتی داشته‌ایم تا از قطع درختان جلوگیری کنند.

از سوی دیگر برای پیشبرد صنعت چوب در خوزستان نیز باید طرح زراعت‌های چوب را اجرا کنند. در این راستا اداره‌کل منابع طبیعی در حال اجرای طرح کاشت یک میلیون نهال در خوزستان است. وی افزود: یکی از اولویت‌های اداره‌کل حفاظت محیط‌زیست نیز، احیای مناطق تحت مدیریت حفاظت است و امسال هم مانند سال گذشته، از بهمن‌ماه کاشت نهال در مناطق را انجام می‌دهیم.

آزادراه ساری - قائمشهر، پروژه اولویت دار کریدور شمال - جنوب

وزیر اقتصاد و امور دارایی پروژه آزادراه ساری - قائمشهر را از طرح‌های اولویت دار در کشور و کریدور شمال - جنوب ذکر کرد.

به گزارش مهر، سید احسان خان‌دوزی در حاشیه بازدید از آزادراه ساری - قائمشهر و بازدید از مرحله شروع فعالیت اجرایی و عملیاتی پروژه افزود: این پروژه یکی از طرح‌های اولویت دار استان و حوزه مرکز کشور تا شرق کشور محسوب می‌شود.

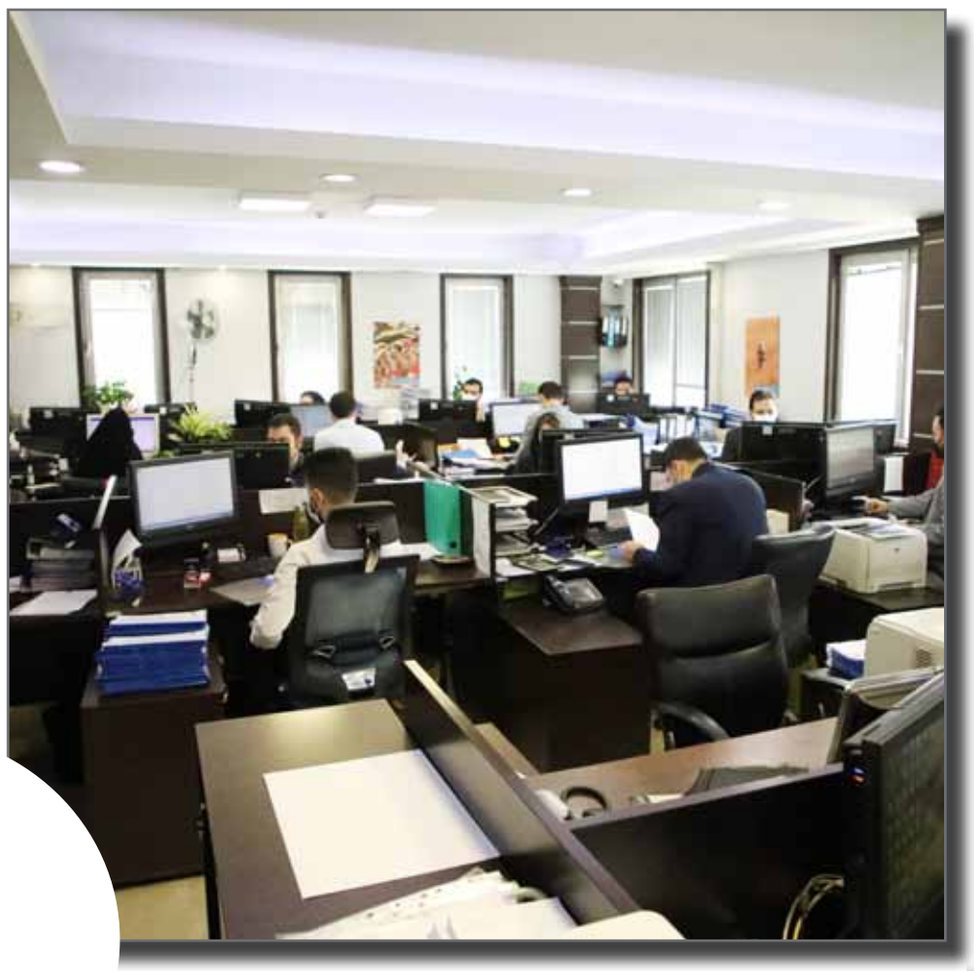
وی افزود: به ویژه پس از تصویب منطقه آزاد امیرآباد که سبب افزایش بار ترافیکی و ترانزیتی می‌شود، آزادراه ساری - قائمشهر گره گشا خواهد بود.

وی با بیان این که پیگیری و دستور لازم به مدیرعامل بانک ملی داده شد تا تفاهمنامه با وزارت راه برای اجرایی شدن آزاد راه ساری - قائمشهر امضا شود، گفت: همچنین نیازمند مصوبه‌ای از سوی هیأت وزیران هستیم و با دبیر کمیسیون اقتصادی دولت و مجلس نیز صحبت شد تا در دستور کمیسیون قرار گیرد. خان دوزی یادآور شد: امیدواریم با توجه‌ای که دولت و استان به پروژه آزادراه پایدار و اولویت دار ساری - قائمشهر دارد، بتوانیم این طرح را به سرانجام رسانیم.

وزیر اقتصاد و امور دارایی با عنوان این که میزان سهم و مشارکت بانک ملی در این طرح مشخص است، افزود: ۳۵ درصد آورده توسط بانک ملی تأمین می‌شود و امیدواریم تفاهمات زودتر از موعد انجام شود.

وی تملک اراضی را از جمله مسائل فراروی اجرای پروژه ذکر کرد و گفت: نیمه دوم باند آزادراه نیازمند تملک اراضی است و باید این تملک سریع‌تر صورت گیرد.

عکس‌ها: صمت

با هزار و یک امید!

آیدا فریدی: اگرچه مقایسه وضعیت اقتصادی و معیشتی امروز با سنوات گذشته، چندان روش مناسبی برای سنجش میزان رضایت از زندگی و رفاه مردمان نیست، اما تورم و بی‌ثباتی که در شرایط امروز کشور تجربه می‌کنیم، ناخودآگاه ذهن را به سمت مقایسه امروز و دیروز می‌برد. روند نزولی منابع مازاد صندوق‌های بازنشستگی و مصوبه افزایش سن بازنشستگی در کنار هم مواضعی است که در چند روز گذشته، سرفصل اخبار است. افزایش سن بازنشستگی و شاغلان کهنسال مسئله‌ای بنیادی است، مردمانی که ناچارند ظرفیت‌های سلامت خود را در سنین بالا نادیده بگیرند، چراکه عایدی که با عنوان بازنشستگی نصیبشان می‌شود در برابر تورم دورقمی، کوچک و ناچیز است. آنچه ما از آن با عنوان هزار و یک امید یاد می‌کنیم، مفر و پناهگاهی است که یک فرد شاغل در انتهای بازنشستگی انتظار آن را دارد، سالیان و روزگاری که یک فرد شاغل پشت سر گذاشت تا امروز مزد و مستمری ناچیز و ناکافی ما به ازای آن دریافت کند. گزارش تصویری این شماره صمت روایتی است از کارمندان و کارگران و به‌اصطلاح مزدبگیرانی که با هزار و یک امید هر روز ساعاتی از شبانه‌روز خود را به فرد، مجموعه، سیستم و صنفی می‌فروشند.

چهارشنبه
۸ آذر ۱۴۰۲- ۱۵ جمادی‌الاول ۱۴۴۵ - ۲۹ نوامبر ۲۰۲۳- شماره ۲۴۵۸-پیاپی ۳۷۷۶

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»

مدیرمسئول: عاطفه خسروی

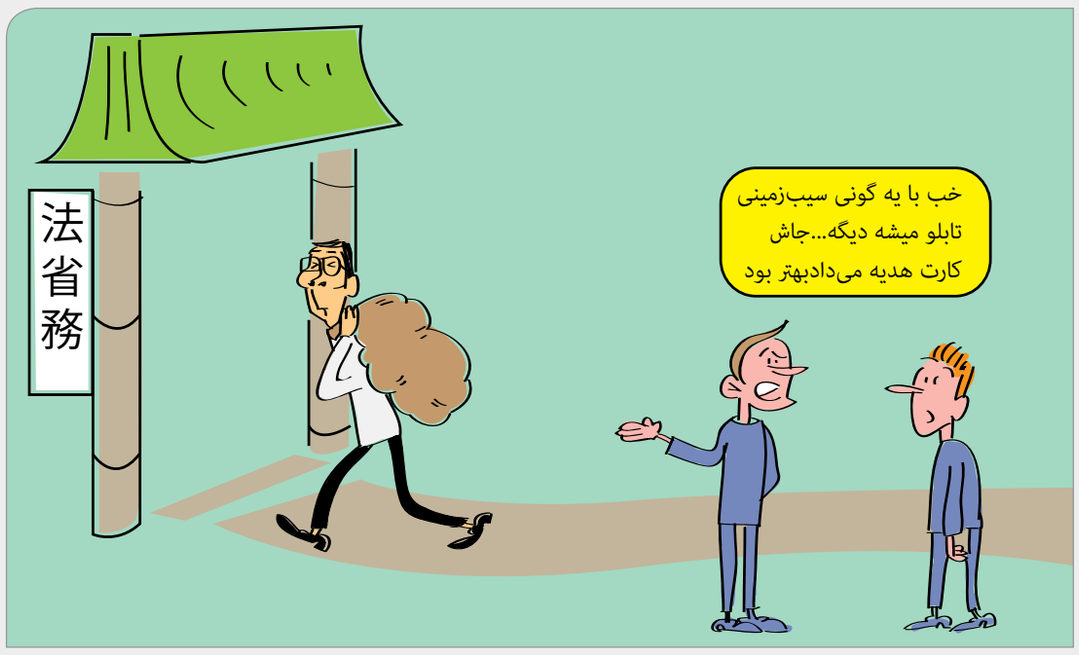
سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۲ - ۰۹۰۳۵۱۰۰۹۴۲
ایمیل آگهی‌ها: ads.smtnews@gmil.com
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر:(داخلی-۱۰۴) پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶- کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: صمیم

www.smtnews.ir
telegram.me/smtnews
info@smtnews.ir
instagram.com/smtnewspaper
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با رتبه ۱
در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

من راز فصل‌ها را می‌دانم

بابک بهاری- منتقد عکس:

و این منم زنی تنها
در آستانه فصلی سرد

آثار خانم رویا بیژن(لیسانس گرافیک دانشگاه تهران) با بهره‌مندی از سبک‌ها روش‌های متفاوت (مینیاتور و رئال و سورئال) در فرم و اجرا و بیان با بهره‌مندی بیان موضوعی از هنرمندانی چون شاگال و فریدا و دیگر هنرمندان از هر سبکی در خدمت بیانیه زن به مثابه زن اجرا کرده است. با نقاشی هایی مواجه می‌شویم که هم نمایشی از زیست هنرمند و هم یافته‌های فلسفی وجودی او در طی سال‌ها شده‌اند. متن‌هایی رنگی از دردهای متکثر خود و همجنسانش که در تابلوهای جای گرفته و مخاطب را به خوانش و چالش می‌کشاند.

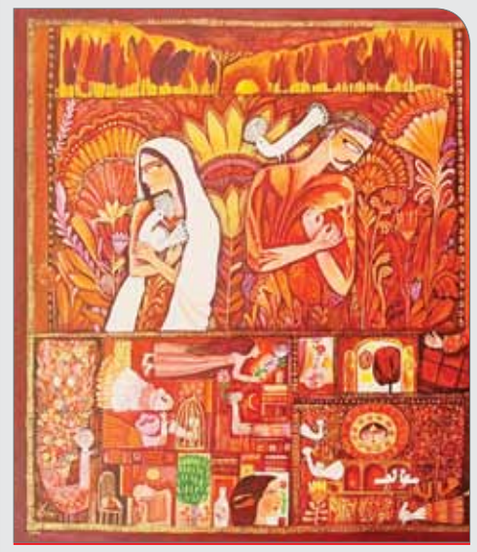

زنی میان انبوه درختان در فضایی کاملا سورئال با عناصر و موجوداتی که بین واقعیت و تصویر صرف بودن سرگردان هستند.

مهم‌ترین ویژگی اثر نمایش حس شخصیت (اکسپرسیون) و محوریت او با کمک‌گیری از رنگ‌های سرد (آبی) که تم غالب صحنه شده است. بهره‌وری هوشمندانه و حساب شده از رنگ، این پیشتاز دیداری و برقرارکننده تناسب واگویه سوژه و مفهوم با توجه به مفهوم و پیشینه‌ای که در ذهن ما دارد و اینکه چه تابلویی از رنگ‌های گرم اما خفه و تاریک بهره برده و چه آثاری از رنگ‌های سرد و چه آثاری از رنگ‌ها و فضاهای شاد و غیرو بسیار هوشمندانه اجرا شده است. این ماجرا در نقطه به نقطه از تابلو که از چه رنگی استفاده شود نیز همه نشانه شناخت و مطالعه و محاسبات هنرمند از ابزارهایش و وقوفش بر آنها برای آنچه می‌خواسته به عیان آورد بر آورده شده است. حضور پرتره وار شخصیت اثر در میان انبوه در ختان و خانه‌ها که نگاه به پیشینه و زادگاه خود هنرمند دارد و هم او را در فضاهای عمومی نشان می‌دهد و هم نشانه امر خصوصی است بیانیه هنرمند را از خاص به عام کشانده که دغدغه نهایی اوست در عین اینکه امر شخصی(اناری بر گردن و پرنده‌ای در سینه) نیز به قوت خود باقی مانده است.

او دغدغه‌های شخصی و تعادل شان بین حضور جمعی و امر فردی را بخوبی مجموع و تفکیک کرده است. او می‌داند که نه نشسته در برج عاج و نه گمشده ایست در انبوه توده‌ای همشکل بلکه فردیتی برکشیده از جمع با ذهنیتی اگاه از وضعیت خویش در میان عموم، او توده نیست هر چند که همراه با توده‌ها است.

سه مرد و سه زن که جفتی نسبت بهم هم تعارض دارند و هم تمایل، تصویر سرشار از انواع گیاهان و درختان و پرندگان تاجدار(طاووس و هدهد) و ماهی و انار و صندلی و تنگ و گلدان و قفس و طیف رنگ‌های گرم(زرد، نارنجی، قهوه‌ای و کرم و...) که صحنه را به تسخیر خود در آورده‌اند.

تصویر برش خورده از ساختمانی است که در حقیقت فریم هایی از لحظات دوعاشق با فیگورهای متفاوت اما از یک دوره احساسی نه‌چندان خوشایندشان است و بیشتر تنهایی شان به تصویر کشیده شده است تا باهم بودنشان. تعارض رنگ و موضوعیت صحنه به خواسته قلبی هنرمند برمی گردد که با همه تنهایی و جدا سری باز هم دلش با گرماست و با نور و حرارت بخشی به صحنه سعی دارد این جدا سری‌ها را به همسویی بکشاند (سو و جهت چشم‌های دو کارکتر اصلی را ببینید). توازن در صحنه چه تصاویر و چه رنگ تمامی صحنه را پر کرده و چشم برای گردش در همه نقاط دلیل نقاشانه و موضوعی دارد. اثر به‌لحاظ انتقال حس از شگردهای ظریف و منطبق با احساس ظریف شخصی استفاده کرده است(چشم‌های کارکترها برای خواستن هر دو همدیگر در عین پشت کردن بهم) و یا بهره از پرندگان برای بیان احساس(بوسیدن پرندگان در سمت راست پایین تصویر) و دیگر نکات این چنینی که رندانه و زیرکانه می‌نماید. استفاده از تکنیک مینیاتور به‌صورت استفاده از تمامی نقاط با گل و گیاه و حفظ عمق و ژرفا اثر از طریق تنظیم رنگ‌ها و غلو در اندازه کارکترهای انسانی و موجودات نسبت به سایر عناصر و موجودات دیگر(جنگل، صندلی و غیرو) از نکات قابل ذکریست که نشانه بهره‌مندی حداکثری هنرمند از حوزه‌های حداقلی مورد نظر بوده و این آتش و رانه نمایش عشق به گیاه و پرنده و آفتاب است در عصر تکنولوژی.

ده انسان(پنج مرد، پنج زن) و ۳۸ خانه و ساختمان.

یکی از ویژگی‌های اثر همزمانی زاویه دید هنرمند به منظره پیش رویش بوده، خانه‌ها از بالا و انسان‌ها تقریبا از روبه‌رو و این ترفند ظریف علاوه بر پر کردن فضای یک‌سوم بالا تاکید جالبی هم بر نقش انسان و ساخته‌های محل زیستی‌اش و مزاحمت جای گیریشان و تعرض به طبیعت را نشان داده است! موقعیتی دو گانه محل زیست و سرپناهی از سویی امری لازم و ضروری و در عین حال مخرب بحال طبیعت که این حالت میانه خیر و شر از لحاظ فرمی هم توازن و ریتم و عمق و ژرفا به اثر بخشیده است. بخش فرمی اثر از کاربرد شکل‌های هندسی(خانه ها) تا گستره‌اش به رنگ ها(مستطیل چهارگانه زرد) و تحرک موضوعی(کنش‌های شخصیت‌ها) و فرمی(ساختمان‌ها و دود کش‌های کج و معوج شان) همه از یک حوصله و دانش برآمده و به بار نشسته است. اما قصه اصلی تصویر با شخصیت‌ها جلوی صحنه آغاز و در ادامه در نقاطی سه گانه هر کدام شخصیت‌ها بخشی از آن بازگو می کنند. در حقیقت از مزاحمت مرد برای دختر و نگرانی زن چادر سفید تا دعوای زن و شوهری کمی بالاتر تا زوجی دیگری که مظنونانه و ترسیده به زن لباس سفیدی می‌نگرند. اگر خوب به مثلث ماجراجویانه توجه کنیم یک مثلث متساوی الساقین دیداری نیرومندی مشاهده خواهید کرد که به نوعی در تقابل آن لبخند ورودی خواهد بود در عین اینکه این مثلث از دغدغه‌های یک زن سخن می گوید؛ دغدغه‌ای که بشدت جنسیتی است و باید زن باشی تا آن را درک کنی.

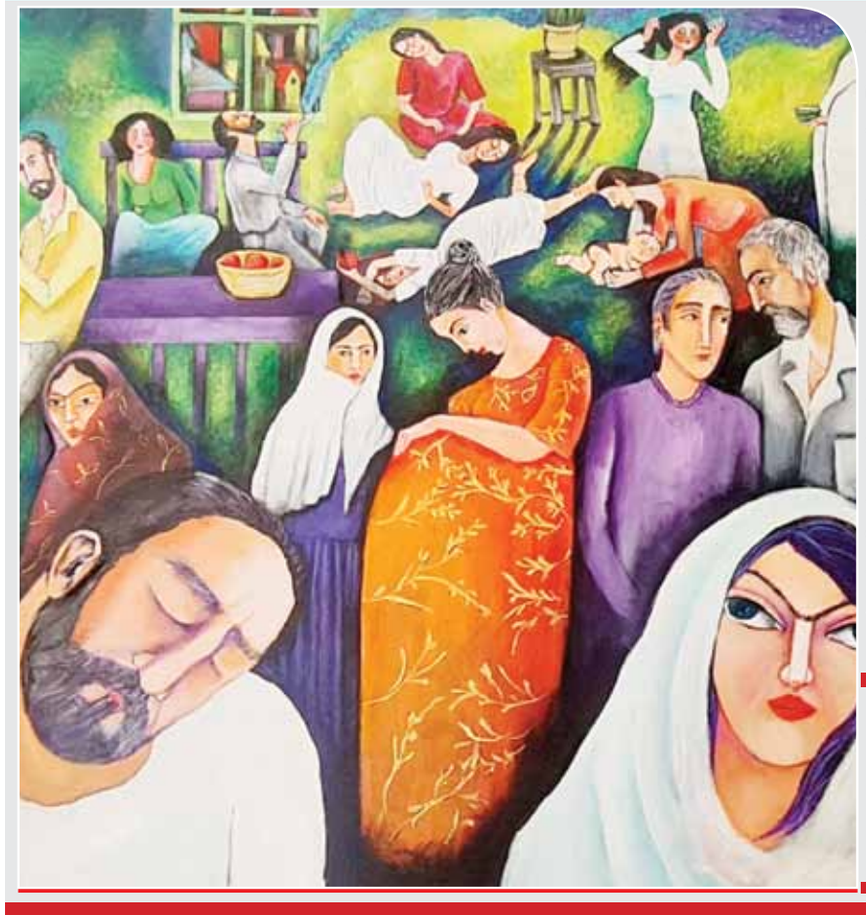
۱۱زن (شش نفر با لباس سفید)، پنج مرد و یک کودک و پنجره‌ای که تعدادی ساختمان در آن پیدا است.

تصویری با تکنیک قهوه خانه‌ای(به لحاظ روایت، مرکز قرار دادن هسته اصلی ماجرا) و با نگاهی به سنت‌ها در مهم‌ترین نقطه زمان زیستی زن(بارداری) زایش و تداوم هستی انسان (با توجه به نقش همسر) اجرا شده است. اثر با مرکزیت دادن به بدن و تشخص به صاحبش(مادر) با تمایز لباس(نقش‌ها و رنگ گرم و شاد نارنجی با توجه به رنگ ساده و یکدست اطرافیان) و غلو در اندازه بدن(شکم) اهمیت شخص و موقعیتش را به رخ کشیده است.

هر چند ورودی نگاه بیننده با دو چهره بزرگ(زنی با چشمانی باز و مردی با چشمان بسته) همانند نگهبان‌های ورودی دروازه‌ها مواجه می‌شود اما بلافاصله متوجه مرکز شده و پس از تدقیق بر کارکتر اصلی شروع به سرک کشیدن به اطراف و اکناف صحنه می کند.

مهم‌ترین نکته تصویر به تصویر کشیدن زمان دومین تکنیک پرده‌های قهوه خانه‌ای است که کارکتر اصلی را در موقعیت‌های مختلف زمانی (بارداری، تولد، بزرگ شدن)نشان داده شده است. در گردش دیدگانی مخاطب کارکتر زمانی شاد و غزل خوان و زمانی پریشان و در نهایت نمایش اهمیت زایش و تداوم انسان و عشق شاهد هستیم.

نقش سایه(یا هاله رنگی) در بُعد دار(پایه‌های صندلی و کارکترها) و قابلیت لمس کردن اثر کمک شایانی نموده است. پهنه اثر نمایش فریم فریم از لحظات سرخوشانه، قهر و آشتی، تنهایی و با هم بودن، می‌باشد که از جان و ذهن هنرمند برآمده و تصویر شده است. هنرمند هم گزارش می‌دهد و هم به مفاهیم و ایده‌های درونیش توجه دارد. کافیست به نقش سیب و پنجره و پیپ(پیپی که پیپ نیست!!!) و دودش که دزدانه از کنار پنجره رد می‌شود تا به شانه‌ای در میان گیسوان زنی سلامی تازه کند نگاه کنید، نقاشی ترکیبی موفق از بهم ریزی مکان و فضا(درون و بیرون) و گستره زمان(قبل و بعد بارداری و تولد و...) شده است که همین امر موفقیت مفهوم هستی بخشی را رقم زده است. آثار برای بیان درونیات و وقایع روزمره و پیرامونی است(تقلید واقعیت افلاطونی) اما در این آثار ترکیبی از واقعیت و فرا واقعیت را با هم جمع کرده تا امر برانگیختن تخیل مخاطب را رقم زند.

ایمان بیاوریم به آغاز فصل سرد

فهم این راز و بیان هنرمندانه‌اش نیاز زیستی و درک جوهری و هستی‌شناسانه‌اش و نمایش موفق و جذاب آن نیاز به شناخت عناصر ارائه‌دهنده و هم درک و لمس بیانیه‌اش نه صرفا شو و مد روز بودن که خود رنج بودن و آن را نه تف کردن که به عالی‌ترین شکل ارائه کردن هدف باشد، که آیا چنین هست؟. آیا دوباره روی لیوان‌ها خواهم‌رقصید؟/آیا دوباره زنگ در مرا به‌سوی انتظار صدا خواهد.برد؟ /ایمان بیاوریم به آغاز فصل سرد...

هنر

۱۰ منتقدی که کارگردان شدند

رویای فیلمسازی با وجود تمام پیچ‌وخم‌ها و دشوارهایی که دارد یکی از موارد وسوسه‌انگیز برای بسیاری از منتقدان است، همین روحیه سبب شده تا طی دهه‌های مختلف تعدادی از منتقدها روی صندلی کارگردانی بنشینند که این انتخاب چندان هم بیراه نبود چرا که بسیاری از این چهره‌ها در فیلمسازی موفق‌تر از عالم نقدنویسی بودند. جلوه‌گری‌های دنیای فیلمسازی، به اندازه‌ای وسوسه‌کننده است که تلالو آن، برای منتقدان نیز یک چالش دوست‌داشتنی است به همین دلیل، چندین منتقد تاکنون روی صندلی کارگردانی نشسته‌اند و آثاری را به تولید رسانده‌اند که برخی از آنها، امروز بیشتر به عنوان کارگردان شناخته می‌شوند تا منتقد.

پرویز نوری

پرویز نوری یکی از نخستین منتقدهای سینمایی است که فعالیت مطبوعاتی خود را از ابتدای دهه ۳۰ آغاز کرد. او پس از حدود ۲ دهه فعالیت مستمر مطبوعاتی، از ابتدای دهه ۵۰ به حوزه فیلمسازی روی آورد و تنها در این دهه، ۷ فیلم ساخت که البته هیچ‌یک از آن آثار نتوانستند جایگاه وی را به عنوان یک کارگردان در سینمای ایران تثبیت کنند. سه تا جاهل، رشید، حکیم باشی، عیالوار، ماجراهای علاالدین و چراغ جادو، زن و زمین و طلوع انفجار، فهرست فیلم‌های کارنامه نوری را تشکیل می‌دهند که هیچ‌یک از این آثار به استثنای گیشه معمولی، رهاورد دیگری را برای نوری به ارمغان نیاوردند.

فریدون جیرانی

جیرانی که فعالیت‌های ژورنالیستی خود را پیش از انقلاب آغاز کرده بود، در سال ۶۶، پس از سال‌ها فعالیت مطبوعاتی و نگارش فیلمنامه، نخستین فیلم سینمایی خود تحت عنوان صعود را جلوی دوربین برد و به پائین‌ترین درجه کارنامه فرهنگی خود سقوط کرد. جیرانی ۱۱ سال بعد با قرمز، بازگشتی رویایی به سینما داشت و از آن سال تا به امروز، همچنان بر مدار فیلمسازی باقی مانده و آثار درخوری چون آب و آتش، شام آخر، سالاد فصل، سه‌گانه ستاره‌ها، پارک‌وی، قصه پریا، من مادر هستم، خفه‌گی و آشفته‌گی را جبوی دوربین برد.

کیومرث پوراحمد

کسانی که تصور می‌کنند کیومرث پوراحمد، در سال‌های اخیر، به‌عنوان یک هنرمند معترض به شرایط تبدیل شده، سخت در اشتباه هستند چرا که این هنرمند، از نخستین نوشته‌های خود در عالم مطبوعات، مشی انتقادی را در پیش گرفته بود که پیشینه این کار به نیمه دهه ۴۰ برمی‌گردد. پوراحمد در آن دوران همچنین حضور پررنگی در حوزه نگارش نقدهای سینمایی داشت و در چندین رسانه قلم می‌زد.

سیروس الوند

سیروس الوند نگارش در حوزه سینما را از اواخر دهه ۴۰ آغاز کرد و از ابتدای دهه ۵۰، بیشتر به عنوان نویسنده فیلمنامه مطرح بوده است. الوند نخستین فیلم خود تحت‌عنوان نفس‌بریده را در سال ۵۷ کلید زد اما این فیلم، جایگاه چندانی در کارنامه این فیلمساز ندارد. چهره، هتل کارتون، دست‌های آلوده، مزاحم، برگ برنده، رستگاری در هشت و بیست دقیقه، زن دوم و پرتقال خونی، فهرست کارهای مهم این کارگردان تا به امروز را شامل می‌شود.

ابوالحسن داوودی

نقدنویسی ابوالحسن داوودی، به اوایل دهه ۶۰ بازمی‌گردد که وی به شکلی تخصصی به این حرفه پرداخته بود. نخستن حضور حرفه‌ای داوودی در سینما، به سال ۶۵ و نگارش فیلمنامه پائیزان مربوط است. او در سال ۶۷، نخستین فیلم خود با عنوان سفر عشق را جلوی دوربین می‌برد اما عمده شهرت وی به سال ۶۹ و تولید سفر جادویی برمی‌گردد. داوودی از آن سال تا به امروز، چندین فیلم را جلوی دوربین برده است که از مهم‌ترین آنها می‌توان به جیب‌برها به بهشت نمی‌روند، من زمین را دوست دارم، مرد بارانی، نان، عشق و موتور ۱۰۰۰، تقاطع و هزارپا اشاره کرد.

حمید نعمت‌الله

کارگردان شاخص سالیان اخیر، نقدنویسی را از ابتدای دهه ۷۰ در چند نشریه آغاز کرد و خیلی زود به‌عنوان دستیار کارگردان، در چندین پروژه مهم سینمای ایران حضور یافت.

بوتیک در سال ۸۲، نخستین فعالیت مستقل نعمت‌الله در مقام کارگردان محسوب می‌شود که اعتبار بسیاری برای وی به همراه آورد و تقریبا تمامی آثار او تا به امروز، با اقبال قابل‌توجهی از سوی منتقدان، اهالی رسانه و مخاطبان همراه بوده است.

بی‌پولی، آرایش غلیظ، رگ خواب و شعله‌ور، فهرست فیلم‌های سینمایی این کارگردان تا به امروز را تشکیل می‌دهند که تماما با اقبال خوبی همراه بودند. قاتل و وحشی، آخرین ساخته نعمت‌الله محسوب می‌شود که تاکنون به روی پرده نرفته است.

ایرج کریمی

۱۰ایرج کریمی، یکی از وفادارترین کارگردانان سینمای ایران در حوزه نقد محسوب می‌شود. کارگردانی که هیچ‌گاه تحت‌تاثیر قواعد رایج درام‌نویسی قرار نگرفت و همان نگاه سخت‌گیرانه خود در تعریف فیلم خوب را به عنوان مبنا، در ساختار اجرایی خود لحاظ کرد و فیلم‌هایی به یادگار گذاشت که تماشایش برای منتقدان، هنوز هم لذت‌بخش است.

کریمی که از دهه ۷۰ و با نگارش ایده و فیلمنامه کارهایی چون سفر جادویی و بهترین بابای دنیا، به سینما راه پیدا کرده بود، ۵ فیلم از کنار هم می‌گذریم، چند تار مو، باغ‌های کندلوس، نسل جادوی و نیم‌رخ‌ها را جلوی دوربین برد.

اسماعیل میهن‌دوست

منتقد ثابت بسیاری از نشریات سینمایی دهه‌های ۶۰ و ۷۰، کار تولید را از تلویزیون آغاز کرد و بیش از یک دهه پس از آن، با برخورد خیلی نزدیک، فیلم‌سازی را تجربه کرد. ترومای سرخ، دومین فیلم این منتقد محسوب می‌شود. میهن‌دوست اگرچه کارنامه فربه‌ای در حوزه فیلمسازی سینمایی ندارد اما در تمام این سال‌ها، علاوه بر نقدنویسی، کتاب نوشت و ترجیح داد در حوزه‌هایی چون فیلم کوتاه و مستند، بخت خود را بیازماید.

مهدی کرم‌پور

کارگردان جوان این سال‌های سینما، از ابتدای دهه ۷۰، در مطبوعات نوشت و البته این عادت را هم‌چنان با خود به همراه دارد. کرم‌پور نخستین فیلم خود را در سال ۸۱ تحت‌عنوان جایی دیگر جلوی دوربین برد. چه کسی امیر را کشت؟، تهران؛ سیم آخر، پل چوبی و سوفی و دیوانه، کارنامه سینمایی این کارگردان را تشکیل می‌دهد. کرم‌پور همچنین در تمام این سال‌ها، فعالیت‌هایی را در قالب ساخت تله‌فیلم، سریال و فیلم کوتاه در کارنامه خود دارد.

اصغر نعیمی

نعیمی از اواخر دهه ۶۰، فعالیت در مطبوعات را آغاز کرد و این عادت را تا به امروز در خود حفظ کرده است. نعیمی اگرچه در سال ۸۵ و با بی‌وفا به جرگه کارگردانان پیوست اما در دهه ۹۰، به نگارش چندین فیلمنامه عمدتا کمدی مشغول شد.

از دیگر ساخته‌های سینمایی نعیمی می‌توان به سلام بر عشق، سایه‌های موازی، هایلایت و خط استوا اشاره کرد.